

ПРОТОКОЛ

№ 118

София, 04.07.2019 година

Днес, 04.07.2019 г. от 10:25 ч. се проведе закрито заседание на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията), в пълен състав, ръководено от председателя доц. д-р Иван Н. Иванов.

На заседанието присъстваха членовете на Комисията Светла Тодорова, Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова, Димитър Кочков, и Юлиан Митев – за главен секретар (без право на глас), *съгласно Заповед № 541/25.06.2019 г.*

На заседанието присъстваха А. Иванова - директор на дирекция „Природен газ“ и експерти на КЕВР.

Председателят установи, че няма възражения по проекта за дневен ред и няма други предложения, както и няма правни пречки за провеждане на заседанието, което протече при следния

ДНЕВЕН РЕД:

1. Доклад с вх. Е-Дк-406 от 01.07.2019 г. и проект на писмо до заместник-министъра на енергетиката относно: проект на решение на Министерски съвет за одобряване на проект на Закон за допълнение на Закона за ограничаване изменението на климата.

Работна група: Елена Маринова, Пламен Младеновски,
Милен Трифонов, Юлиан Стоянов и Силвия Петрова

2. Доклад с вх. № Е-Дк-Е-Дк-402 от 01.07.2019 г. относно искане от всички регулаторни органи за изменение на Предложение на всички ОПС за следваща спецификация и хармонизиране на сетълмента на небаланса в съответствие с чл. 52, пар. 2 от Регламент (ЕС) 2017/2195 от 23 ноември 2017 за създаване на насока за балансиране на електроенергията.

Работна група: Пламен Младеновски,
Милен Трифонов, Кристина Костадинова

3. Доклад с вх. № Е-Дк-403 от 01.07.2019 г. относно заявление с вх. № Е-ЗЛР-ПД-52 от 19.11.2018 г. за продължаване срока на лицензия за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“ и заявление с вх. № Е-ЗЛР-И-61 от 05.12.2018 г. за изменение/допълнение на лицензия за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“, подадени от „ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД.

Работна група: Пламен Младеновски, Елена Маринова,
Ивайло Александров, Георги Петров, Ана Иванова,
Йовка Велчева, Надежда Иванова и Радослав Наков

4. Доклад с вх. № Е-Дк-404 от 01.07.2019 г. относно заявление от „Кнежа-газ“ ООД за продължаване срока на лицензии за дейностите „разпределение на природен газ“ и „снабдяване с природен газ от краен снабдител“ за територията на община Кнежа.

Работна група: Агапина Иванова, Елена Маринова, Ремзия Тахир,
Снежана Станкова, Красимира Лазарова, Сирма Денчева,
Ваня Василева, Емилия Тренева

5. Доклад вх. № Е-Дк-405 от 01.07.2018 г. относно одобряване на Десетгодишен план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2019-2028 г.

Работна група: Агапина Иванова, Елена Маринова,
Ремзия Тахир, Ромен Кишкин, Снежана Станкова,
Диана Николкова, Виктория Джерманова, Красимира Лазарова,
Милен Димитров, Сирма Денчева, Ваня Василева

6. Доклад с вх. № Е-Дк-407 от 01.07.2019 г. относно проверка във връзка с авария на газопровод, намиращ се в гр. Русе, по искане от „Овергаз Мрежи“ АД.

Работна група: Мариана Сиркова,
Пламен Кованджиев, Росица Тодорова

По т.1. Комисията разглежда доклад относно проект на решение на Министерски съвет за одобряване на проект на Закон за допълнение на Закона за ограничаване изменението на климата.

С постъпило в Комисията за енергийно и водно регулиране писмо с вх. № Е-03-17-24 от 19.06.2019 г. от заместник-министъра на енергетиката, е изискано становище по проект на решение на Министерски съвет за одобряване на проект на Закон за допълнение на Закона за ограничаване изменението на климата (ЗД ЗОИК). В тази връзка с посоченото писмо са предоставени писмо от Министерството на икономиката, с приложенията към него, а именно: проект на доклад от министъра на икономиката, проект на решение на Министерски съвет, проект на ЗД ЗОИК и мотиви към него, частична предварителна оценка на въздействието, становище от дирекция „Модернизация на администрацията“ в Министерски съвет, справка за съответствие с Европейското право и проект на съобщение за средствата за масово осведомяване.

След проучване на проекта на ЗД ЗОИК, се установи следното:

В мотивите към предложения от министъра на икономиката проект на ЗД ЗОИК е посочено, че с допълненията на ЗОИК се цели създаването на хармонизирана правна рамка, въз основа на която да се въведе механизъм за подпомагане на предприятията от индустриалните отрасли и подотрасли, изложени на значителен риск от „изтичане на въглерод“, поради индиректните разходи за емисии на парникови газове в крайните цени на електрическата енергия. В тази връзка в мотивите е посочено, че с оглед факта, че в себестойността на електрическата енергия са включени разходи на производителите на електрическа енергия (основно топлоелектрически централи) за закупуване на необходимите за функционирането им квоти, предприятията от енергоинтензивната индустрия, които са основен консуматор на електрическа енергия, правят индиректни разходи за квоти и са изложени на значителен риск от „изтичане на въглерод“. Според

мотивите към ЗД ЗОИК поради липсата на механизъм за компенсиране на посочените индиректни разходи предприятията понасят финансови загуби, които би могло да доведе до преместване на производствата им в страни извън Европейския съюз. В мотивите към ЗД ЗОИК е посочено също, че компенсацията на индиректните разходи на предприятията ще се осъществи чрез транспониране на Директива (ЕС) 2018/410 на Европейския парламент и на Съвета от 14.03.2018 г. за изменение на Директива 2003/87/ЕО (Директива (ЕС) 2018/410 на Европейския парламент и на Съвета от 14.03.2018 г.) с цел засилване на разходоефективните намаления на емисии и на нисковъглеродните инвестиции и въвеждане на механизъм за подпомагане на засегнатите отрасли, който следва да се нотифицира от Европейската комисия (ЕК).

В заключение в мотивите на ЗД ЗОИК е отбелязано, че в резултат на проведен предварителен анализ е установено, че след приемане на компенсаторния механизъм и нотификацията на държавната помощ от ЕК около 190 предприятия ще имат право да кандидатстват за такава помощ, което ще доведе до подобряване на конкурентоспособността и условията за бизнес в Р България, както и на инвестиционния климат и икономическото доверие към страната.

С предложения проект на ЗД ЗОИК се предлага:

§ 1. Създава се чл. 10а:

“Чл. 10а. Министърът на икономиката, съгласувано с министъра на околната среда и водите, министъра на финансите и министъра на енергетиката, издава Наредба за предоставяне на помощ за предприятия в сектори и подсектори, за които е преценено, че са изложени на значителен риск от “изтичане на въглерод” поради прехвърлянето на разходите за квоти емисии на парникови газове, свързани със схемата за търговия с емисии на Европейския съюз, в цената на електрическата енергия, при спазване изискванията на Директива (ЕС) 2018/410 на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2018 година за изменение на Директива 2003/87/ЕО с цел засилване на разходоефективните намаления на емисии и на нисковъглеродните инвестиции, и на Решение (ЕС) 2015/1814 (ОВ, L 76, 19 март 2018 г.) и на Насоките относно определени мерки за държавна помощ в контекста на схемата за търговия с квоти за емисии на парников газ след 2012 година (ОВ, С 158/4, 5 юни 2012 г.).”;

§ 2. В чл. 57, ал. 1 се създава т. 10:

“10. предоставяне на помощ на предприятията в сектори и подсектори, за които е преценено, че са изложени на значителен риск от “изтичане на въглерод” поради прехвърлянето на разходите за квоти емисии парникови газове в цената на електрическата енергия, при спазване на изискванията на Директива (ЕС) 2018/410 на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2018 година за изменение на Директива 2003/87/ЕО с цел засилване на разходоефективните намаления на емисии и на нисковъглеродните инвестиции, и на Решение (ЕС) 2015/1814 и Насоките относно определени мерки за държавна помощ в контекста на схемата за търговия с квоти за емисии на парников газ след 2012 година”;

§ 3. В § 1 от Допълнителните разпоредби се правят следните допълнения:

1. В т. 6 накрая се добавя: “или получава помощ по ред, определен с наредбата по чл. 10а”.

2. Създава се т. 61:

“61. “Предприятията в сектори и подсектори, за които е преценено, че са изложени на значителен риск от “изтичане на въглерод” поради прехвърлянето на разходите за квоти емисии на парникови газове в цената на електрическата енергия” са предприятията, чиято основна икономическа дейност е в сектори и подсектори, включени в Приложение II от Насоките относно определени мерки за държавна помощ в контекста на схемата за търговия с квоти за емисии на парников газ след 2012 година.”;

§ 4. В § 2, ал.1 от Допълнителните разпоредби се създава т.6:

“6. Директива (ЕС) 2018/410 на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2018 година за изменение на Директива 2003/87/ЕО с цел засилване на разходоефективните намаления на емисии и на нисковъглеродните инвестиции, и на Решение (ЕС) 2015/1814 (ОВ, L 76, 19 март 2018 г.)”.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 5. В Закона за енергетиката се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл.21, ал.1 се създава т.44:

“44. при поискване предоставя информация, свързана с изпълнението на наредбата по чл. 10а от Закона за ограничаване изменението на климата”.

2. В чл. 36б, ал. 1 се създава т. 3:

“3. за предоставяне на помощ на предприятия в сектори и подсектори, за които е преценено, че са изложени на значителен риск от “изтичане на въглерод” поради прехвърлянето на разходите за квоти емисии на парникови газове в цената на електрическата енергия”.

3. В чл. 36г, ал. 5 се правят следните изменения и допълнения:

а) Създава се нова т. 3:

“3. ежегодно до 28 февруари изпраща в Министерство на икономиката отчет за дейността си през предходната година, свързана с предоставената помощ на предприятия по реда на наредбата по чл. 10а от Закона за ограничаване изменението на климата”.

б) Досегашната т. 3 става т. 4.

4. В чл. 36д, ал. 1 се създава т. 8:

“8. приходите, получени от търговете за продажба на квоти по чл. 57, ал. 1, т. 10 от Закона за ограничаване изменението на климата, до 25% от които се използват за предоставяне на помощ за предприятията от сектори и подсектори, за които е преценено, че са изложени на значителен риск от “изтичане на въглерод” поради прехвърлянето на разходите за квоти емисии на парникови газове в цените на електрическата енергия, при спазване на изискванията на Директива (ЕС) 2018/410 на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2018 година за изменение на Директива 2003/87/ЕО и Насоките относно определени мерки за държавна помощ в контекста на схемата за търговия с квоти за емисии на парников газ след 2012 година”;

§ 6. Наредбата по чл. 10а се прилага след положително решение на Европейската комисия.;

§ 7. Подзаконовите нормативни актове по прилагането на закона се привеждат в съответствие с него в 30-дневен срок от обнародването му.

Във връзка с горните предложения за допълнение на ЗОИК следва да се има предвид:

ЗД на ЗОИК има отношение към правомощията на различни държавни органи, вкл. и КЕВР. В тази връзка Комисията може да изрази становище по въпросите, свързани с регулаторните й функции в сектор „Енергетика“.

С Преходните и заключителни разпоредби към проекта на ЗД на ЗОИК са предвидени изменения и допълнения в Закона за енергетиката (ЗЕ), които касаят правомощията на КЕВР.

1. С допълването на чл. 21, ал. 1 от ЗЕ с нова точка е предвидено създаване на ново правомощие на КЕВР - при поискване да предоставя информация, свързана с изпълнението на Наредбата за предоставяне на помощ за предприятия в сектори и подсектори, за които е преценено, че са изложени на значителен риск от “изтичане на

въглерод” поради прехвърлянето на разходите за квоти емисии на парникови газове, свързани със схемата за търговия с емисии на Европейския съюз, в цената на електрическата енергия. От предложената разпоредба не са ясни характера и обхвата на информацията, която КЕВР следва да предоставя, както и категорията лица, които ще могат да я изискват.

В този смисъл разпоредбата се нуждае от допълване и прецизиране с оглед създаване на гаранции за нейното безпротиворечиво и ефективно прилагане.

2. С § 5, т. 4 от проекта на ЗД на ЗОИК се предвижда, че средствата на ФСЕС се набират и от приходите, получени от търговете за продажба на квоти по чл. 57, ал. 1, т. 10 от Закона за ограничаване изменението на климата, до 25% от които се използват за предоставяне на помощ за предприятията от сектори и подсектори, за които е преценено, че са изложени на значителен риск от “изтичане на въглерод” поради прехвърлянето на разходите за квоти емисии на парникови газове в цените на електрическата енергия, при спазване на изискванията на Директива (ЕС) 2018/410 на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2018 година за изменение на Директива 2003/87/ЕО и Насоките относно определени мерки за държавна помощ в контекста на схемата за търговия с квоти за емисии на парников газ след 2012 година.

Посочената разпоредба регламентира източник на приходи за ФСЕС, както и размерът от тези приходи, който ще се използва за предоставяне на помощ на предприятия, за които е преценено, че са изложени на значителен риск от “изтичане на въглерод”. В проекта е възприето този размер да е до 25% от приходите, получени от търговете за продажба на квоти.

Съгласно чл. 8, § 14, б. „е“ от Директива (ЕС) 2018/410 на Европейския парламент и на Съвета от 14.03.2018 г. Държавите членки се стремят да използват не повече от 25 % от приходите, генерирани от продажба чрез търг на квоти за компенсиране на предприятия, за които е преценено, че са изложени на значителен риск от “изтичане на въглерод”. От посочената разпоредба е видно, че от Директива (ЕС) 2018/410 на Европейския парламент и на Съвета от 14.03.2018 г. определя единствено горната граница на размера на средствата, които всяка държава членка да използва за подпомагане на предприятията. Следователно всяка държава членка следва да определи конкретния размер на средствата, който да използва за подпомагане. В тази връзка е необходимо да се отбележи, че при използване на максимално допустимия размер от 25% от приходите, получени от търговете за продажба на квоти и при актуалната към настоящия момент цена на квотите CO₂, предоставяната помощ на предприятията, изложени на значителен риск от „изтичане на въглерод“, възлиза на ≈ 220 000 хил. лв. Намаляването на приходите на ФСЕС с горната сума ще предизвика повишение с ≈ 6,90 лв./MWh или с около 33% на цената за задължения към обществото, респективно ще увеличи цената на електрическата енергия, заплащана от всички крайни клиенти, присъединени към електроенергийната система, с около 6-7%.

С оглед на горното и с цел създаване на предварителна яснота, недопускане на значителни колебания и постигане на устойчивост относно размера на приходите/разходите на ФСЕС при утвърждаването на цената за задължения към обществото, е целесъобразно в чл. 36д, ал. 1, т. 8 от ЗЕ да бъде предвиден фиксиран размер на помощта от 5% от приходите, получени от търговете за продажба на квоти.

Изказвания по т.1.:

Докладва С. Петрова. В Комисията е постъпило писмо от заместник-министъра на енергетиката, с което е изискано становище относно проект на решение на Министерски съвет за одобряване на проект на Закон за допълнение на Закона за ограничаване изменението на климата. Към писмото са приложени проектът на Закон, както и необходимите документи, съгласно Правилника за дейността на МС. След проучване на материалите, изпратените от МЕ, се е установило, че целта на ЗД ЗОИК е да се въведе

механизъм за подпомагане на предприятията от индустриалните отрасли и подотрасли, изложени на значителен риск от „изтичане на въглерод“, поради индиректните разходи за емисии на парникови газове в крайните цени на електрическата енергия. От една страна, проектът на Закон предвижда Наредба, която да уреди реда и условията за прилагане на този механизъм. От друга страна, с Преходните и заключителни разпоредби към Закона са предвидени промени в ЗЕ, които да доведат до прилагане на този механизъм.

По отношение на предвижданите промени в ЗЕ работната група е направила бележки по отношение на приложените текстове. Първата от тях е по отношение на предвижданото ново правомощие на Комисията в чл. 21, ал.1 от ЗЕ, според което при поискване се предоставя информация, свързана с изпълнението на проекта на Наредбата за предоставяне на помощта. Работната група счита, че тази разпоредба не е достатъчно ясна и от нея не става по категоричен начин ясен обхватът и характера на информацията, която КЕВР следва да предоставя, както и не е ясно кои субекти ще могат да изискват и на кои субекти КЕВР ще може да предоставя тази информация, поради което тази разпоредба следва да се прецизира с оглед яснота на прилагането. Бележки има и по отношение на §5, т.4 от Закона, който има отношение пряко към регулаторната дейност на Комисията, тъй като с него се урежда размерът на средствата, които ще бъдат разходвани за действието на механизма, който се предвижда, за облекчаване на енергоемките индустрии. В този текст е записано, че средствата на ФСЕС се набират от приходите, получени от търговете за продажба на квоти, като до 25% от тези средства ще се използват за предоставяне на помощта. С оглед факта, че със сега действащата уредба по отношение на бюджета на ФСЕС е прието, че средствата, които се набират от него, се разходват за определени с решение на КЕВР разходи за покриване на плащания на НЕК ЕАД, свързани с изкупуване на електрическа енергия от ВЕИ, ВКП, както и от дългосрочни договори, издръжка на ФСЕС, работната група счита, че е целесъобразно разходите, които следва да се предвидят от средствата на Фонда за покриване на механизъм за помощта на енергоемките предприятия, да бъдат с фиксиран размер от 5% от приходите за квоти.

Предвид всичко изложеното, работната група предлага Комисията да обсъди и вземе следните решения:

1. Да приеме настоящия доклад;
2. Да приеме проект на писмо до заместник-министъра на енергетиката.

И. Н. Иванов установи, че няма изказвания и подложи на гласуване проекта на решение.

Предвид гореизложеното, на основание чл. 2, ал. 5 от Правилника за дейността Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, Комисията

РЕШИ:

1. Приема доклад относно проект на решение на Министерски съвет за одобряване на проект на Закон за допълнение на Закона за ограничаване изменението на климата;
2. Приема проект на писмо до заместник-министъра на енергетиката.

В заседанието по **точка първа** участват председателят Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Светла Тодорова, Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонов, Димитър Кочков.

Решението е взето със **седем гласа „за“** (Иван Н. Иванов - за, Светла Тодорова - за, Александър Йорданов - за, Владко Владимиров - за, Георги Златев - за, Евгения Харитонов - за, Димитър Кочков - за), от които **четири гласа** (Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонов) на членовете на Комисията със

стаж в енергетиката.

По т.2. Комисията разглежда доклад относно **искане от всички регулаторни органи за изменение на Предложение на всички ОПС за следваща спецификация и хармонизиране на сетълмента на небаланса в съответствие с чл. 52, пар. 2 от Регламент (ЕС) 2017/2195 от 23 ноември 2017 за създаване на насока за балансиране на електроенергията.**

Административното производство е образувано във връзка с постъпило в Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) писмо с вх. № Е-13-41-119 от 19.12.2018 г. изпратено от „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД (ЕСО ЕАД) относно предложение на всички оператори на преносни системи (ОПС) за следваща спецификация и хармонизиране на сетълмента на небаланса в съответствие с чл. 52, пар. 2 от Регламент (ЕС) 2017/2195 от 23 ноември 2017 за създаване на насока за балансиране на електроенергията (Регламент 2195, Регламента).

Предложението е получено от последния регулаторен орган на 11 февруари 2019 г. Съгласно разпоредбите на чл. 5, пар. 6 от Регламента изисква съответните регулаторни органи да се консултират, сътрудничат и да се координират помежду си, за да постигнат споразумение и да вземат решения в рамките на шест месеца след получаването от последния регулаторен орган, т.е. до 11 август 2019 г.

I. Предложение на всички ОПС

Проектът на предложението беше обсъдено от всички ОПС през Европейската мрежа на операторите на преносни системи за електричество (ЕМОПС-Е), считано от 16 юли 2018 до 28 септември 2018 г. съгласно чл. 10 от Регламента. Заедно с проекта за предложение, всички ОПС публикуваха и обяснителния документ. По време на общественото обсъждане, всички ОПС поискаха информация от заинтересованите страни и участниците на пазара относно проекта на предложението.

Всички регулаторни органи наблюдаваха внимателно, анализираха и непрекъснато искаха обратна връзка и насоки от всички оператори на преносни системи по време на различни срещи и чрез становище в сянка на всички регулаторни органи (дата: 26 Септември 2018).

Окончателният вариант на предложението от 18 декември 2018 г. е получено от последния регулаторен орган на 11 февруари 2019 г. заедно с актуализирания обяснителен документ, който дава допълнителна информация и обосновка на предложението

II. Позиция на всички регулаторни органи.

Всички регулаторни органи се съгласиха, че не могат да одобрят предложението, поради причините, които са описани по-долу, както и да поискат всички от ОПС да изменят предложението в съответствие с чл. 6 пар. 1 от Регламента, както и да се включи следната оценка от всички регулаторни органи:

Чл. 2: Определения и тълкуване

В чл. 2 пар. 2, б. „г“ от Предложението, терминът „нетен обем на балансиране на търсенето на енергия“ се използва в дефиницията на „утежняващ дисбаланс“. Всички НРО считат термина „непланираният обмен на енергия“, за недостатъчно ясен и искат от всички ОПС да уточнят срока в рамките на определението за „утежняващ дисбаланс“.

В чл. 2, пар. 3, б. „е“ от Предложението се посочва, че съкращението „ОПС“ означава „операторите на преносни системи или всяко трето лице, което е делегирано от ОПС“ в съответствие с чл. 13 от Регламента, това създава нова дефиниция на ОПС.

Всички НРО не считат за необходимо да се дефинира „ОПС“ като трета страна в рамките на предложението, тъй като възможността да се делегират или възлагат задачи от оператори на преносни системи на трети страни следва директно от чл. 13 от Регламента. Всички НРО искат от всички ОПС да изменят чл. 2, пар. 3, б. „е“, за да се избегне определянето на операторите на преносни системи по различен начин, доколкото са го направили съществуващи регламенти.

Чл. 3: Изчисляване на корекция дисбаланс

Чл. 3, пар. 1, б. „а“ от Предложението се позовава на чл. 18, пар. 5, б. „з“ от Регламента, т.е. „национални правила и условия“ и чл. 49 от Регламента. Всички НРО са на мнение, че препратката към чл. 18, пар. 5, б. „з“ от Регламента не е приложим и че позоваването с чл. 49 от Регламента не е референция. Ето защо всички НРО поискаха от всички ОПС да изменят предложението, за да се премахне позоваването с чл. 18, пар. 5, б. „з“ и чл. 49, а вместо това да се отнася само за чл. 45 от Регламента, тъй като той определя общите задължения.

Чл. 4: Изчисляването на позиция, дисбаланс и разпределен обем

Според чл. 18, пар. 6, б. „а“ от Регламента, *„В условията за отговарящите за баланса лица се съдържат: (а) определение за отговорността за баланса за всяка връзка по начин, по който се избягват всякакви пропуски или припокривания в обхвата на отговорността за баланса на различните участници на пазара, предоставящи услуги за тази връзка;“* и според чл. 44, пар. 4 от Регламента: *„Всяко подаване или потребление на мощност към или от зона за съставяне на графици на даден ОПС се урежда по реда на глава 3 или глава 4 от дял V.“*

Всички НРО не считат, че корекцията на обеми, свързани с „трети лица“, както е съвместим със чл. 18, пар. 6, б. „а“ и чл. 44, пар. 4 от Регламента, тъй като това би могло да създаде пропуски или препокриване в отговорността на балансите на различните участници на пазара и би могло да позволи на ОПС да освободят определени обеми на инжектиране и оттегляне в рамките на район график от уреждане дисбаланс.

Чл. 5: Компоненти, използвани за изчисляване на цената на дисбаланс;

Чл. 5, пар. 2 от Предложението се позовава на „търсене изпълнение на обем на балансираща енергия“. Всички НРО не счита тази концепция за достатъчно ясна. Ето защо всички НРО искат от всички ОПС да определят или допълнително уточняване на това понятие в рамките на предложението с цел да се гарантира правна яснота.

Чл. 6: Определяне на стойността на избегнато активиране на балансираща енергия от честотата възстановителните резерви или подмяна на резерви;

Според чл. 52, пар. 2, б. „б“, всички ОПС разработват предложение за допълнително уточняване и хармонизиране на най-малко: *„главните елементи, използвани за изчислението на цената на дисбаланс за всички дисбаланси по чл. 55, включително в съответните случаи определянето на стойността на избегнатото задействане на балансираща енергия от резервите за вторично регулиране на честотата или резервите за заместване;“*

Всички НРО не считат, че предложението осигурява достатъчно ясно определение на стойността на избегнатото задействане на балансираща енергия от резервите за вторично регулиране на честотата или резервите за заместване, както се изисква от чл. 52, пар. 2 от Регламента. Освен това, всички НРО също считат, че линкове към предложението на ценообразуване и предложения за уреждане на ОПС в отсъствието на активиране не са достатъчно ясни. Поради тази причина, всички НРО не могат да одобряват предложението.

Чл. 8: Определяне на условия и методика за прилагане на двойно ценообразуване на дисбаланси;

Според чл. 52, пар. 2 от Регламента „всички ОПС изготвят предложение за допълнително определяне и хармонизиране най-малко на: [...]

(г) определянето на условията [...] за прилагане на двойно ценообразуване за всички дисбаланси по реда на член 55,[...], в което се включват: условията за момента, в който ОПС може да предложи на съответния си регулаторен орган по чл. 37 от Директива 2009/72/ЕО прилагането на двойно ценообразуване, и за обосновката, който трябва да се представи;”

Освен това, всички НРО не считат, че предложението съдържа описание на необходимите доказателства, които трябва да бъдат предоставени от ОПС, когато предложението до неговия регулаторен орган трябва да прилага двойно ценообразуване на дисбаланси. Ето защо, всички НРО искат от всички ОПС да изменят предложението, като то трябва да включва описание на информацията, която трябва да бъде предоставена от всеки ОПС заедно със заявлението за използване на двойно ценообразуване за всички дисбаланси съгласно чл. 18, пар. 7, б. „ж“ от Регламента, който ще осигури обосновката за прилагане на двойно ценообразуване. Тази информация, според всички НРО, трябва да включва, най-малко анализ и идентифициране на негативните последици от които не се прилага двойно ценообразуване. Всички НРО също искат всички ОПС да включва описание на това в съображенията на предложението.

Заклучение

На проведения форум на енергийните регулатори на 14 юни 2019 г. всички регулаторни органи се консултираха, сътрудничиха си и се координираха за постигане на съгласието, че предложението в съответствие с чл. 52, пар. 2 от Регламент 2017/2195 не може да бъде одобрено. В измененото предложение следва да се вземе предвид оценката на регулаторните органи на посочените по-горе въпроси, както и да се предостави от всички оператори на преносни системи не по-късно от два месеца след получаване на искането от последния регулаторен орган за изменения в съответствие с чл. 6, пар. 1 от Регламента. Всички регулаторни органи се съгласиха да издадат своето национално решение да поискат изменение на предложението въз основа на това споразумение преди 11 август 2019 г.

Изказвания по т.2.:

Докладва М. Трифонов. Административното производство е образувано по постъпило в Комисията искане от ЕСО ЕАД. Предложението е получено от последния регулаторен орган на 11.02.2019 г. Сроковете за приемането му от всички регулаторни органи са 11.08.2019 г. На проведения форум на 14.06.2019 г. регулаторите са се споразумели да поискат изменение на това предложение. Конкретните изменения са посочени в общата позиция, приложена към доклада. Споразумели са се до 11 август всеки един да приеме своето национално решение.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 6, пар. 1 от Регламент (ЕС) 2017/2195 от 23.11.2017 година за установяване на насоки за електроенергийното балансиране, работната група предлага на Комисията за енергийно и водно регулиране да вземе следните решения:

1. Да приеме настоящия доклад;
2. Да приеме решение, с което да укаже на „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД, в ролята му на независим преносен оператор, в срок от 2 месеца да измени Предложение за рамкови указания за създаване и въвеждане на Европейската платформа за процедурата по уравниване на небалансите съгласно чл. 52, пар. 2 от Регламент (ЕС) 2017/2195 от 23 ноември 2017 за създаване на насока за балансиране на електроенергията,

в съответствие с общата позиция на националните регулаторни органи.

И. Н. Иванов установи, че няма изказвания и подложи на гласуване проекта на решение.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 6, пар. 1 от Регламент (ЕС) 2017/2195 от 23 ноември 2017 година за установяване на насоки за електроенергийното балансиране, Комисията за енергийно и водно регулиране

Р Е Ш И:

1. Приема доклад относно Искане от всички регулаторни органи за изменение на Предложение на всички ОПС за следваща спецификация и хармонизиране на сетълмента на небаланса в съответствие с чл. 52, пар. 2 от Регламент (ЕС) 2017/2195 от 23 ноември 2017 за създаване на насока за балансиране на електроенергията;

2. Указва на „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД, в ролята му на независим преносен оператор, в срок от 2 месеца да измени Предложение за рамкови указания за създаване и въвеждане на Европейската платформа за процедурата по уравниране на небалансите съгласно чл. 52, пар. 2 от Регламент (ЕС) 2017/2195 от 23 ноември 2017 за създаване на насока за балансиране на електроенергията, в съответствие с общата позиция на националните регулаторни органи.

В заседанието по **точка втора** участват председателят Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Светла Тодорова, Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова, Димитър Кочков.

Решението е взето със **седем гласа „за“** (Иван Н. Иванов - за, Светла Тодорова - за, Александър Йорданов - за, Владко Владимиров - за, Георги Златев - за, Евгения Харитонова - за, Димитър Кочков - за), от които **четири гласа** (Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.

По т.3. Комисията разгледа доклад относно заявление с вх. № Е-ЗЛР-ПД-52 от 19.11.2018 г. за продължаване срока на лицензия за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“ и заявление с вх. № Е-ЗЛР-И-61 от 05.12.2018 г. за изменение/допълнение на лицензия за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“, подадени от „ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД.

В Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) е постъпило заявление с вх. № Е-ЗЛР-ПД-52 от 19.11.2018 г. от „ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД за продължаване срока на лицензия за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“, на основание чл. 56, ал. 1, т. 1 от Закона за енергетиката (ЗЕ).

Със заявление с вх. № Е-ЗЛР-И-61 от 05.12.2018 г. „ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД е поискало изменение на издадената му лицензия за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“, поради извеждане от експлоатация на неизползвани енергийни мощности (турбогенератор № 2) и намаляване на общата електрическа мощност от 12 MW_e на 3,9 MW_e, на основание чл. 21, ал. 1, т. 1, във връзка с чл. 51, ал. 1, т. 1 от ЗЕ и чл. 61, ал. 2, т. 2 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката (НЛДЕ).

За проучване на обстоятелствата в подадените заявления и приложенията към тях

са сформирани работни групи съответно със Заповеди № 3-Е-175 от 30.11.2018 г. и № 3-Е-186 от 12.12.2018 г. на председателя на КЕВР.

Доколкото подадените заявления от „ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД са свързани, на основание чл. 32 от Административнопроцесуалния кодекс, същите се разглеждат в едно административно производство.

С писмо с изх. № Е-ЗЛР-ПД-52 от 28.12.2018 г. от заявителя е поискано да представи допълнителна информация. Дружеството е представило допълнително данни и документи с писма с вх. № Е-ЗЛР- ПД-52 от 10.01.2019 г. и с вх. № Е-ЗЛР- ПД-52 от 16.01.2019 г.

Въз основа на така предоставената информация и документи от заявителя и направеното проучване са установени следните факти и са направени следните изводи:

„ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД е еднолично акционерно дружество, вписано в Търговския регистър на Агенцията по вписванията към Министерството на правосъдието с ЕИК 200532770, със седалище и адрес на управление: област Велико Търново, община Горна Оряховица, гр. Горна Оряховица 5100, ул. „Св. Княз Борис I“ № 29. Дружеството е с предмет на дейност: производство и търговия с електроенергия и топлоенергия (след лиценз), преработка на въглища, сделки с кокс, въглища, и/или пепелина, машинно-монтажни дейности, консултантски услуги, изграждане на енергийни инсталации, както и всяка друга дейност, незабранена от закона. Дружеството е с едностепенна система на управление - управлява се от съвет на директорите. Капиталът на дружеството е в размер на 8 556 500 (осем милиона петстотин петдесет и шест хиляди и петстотин) лева, разделен на 8 556 500 (осем милиона петстотин петдесет и шест хиляди и петстотин) броя акции, всяка с номинална стойност 1 (един) лев. Едноличен собственик на капитала е „Захарни заводи“ АД, ЕИК 104051737.

I. Заявление с вх. № Е-ЗЛР-И-61 от 05.12.2018 г. съдържа искане на „ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД да бъде изменена издадената му лицензия № Л-312-03 от 23.11.2009 г. за „производство на електрическа и топлинна енергия“ поради извеждане от експлоатация на неизползвани енергийни мощности (турбогенератор № 2) и намаляване на общата електрическа мощност.

Заявлението е подадено на основание чл. 51, ал. 1, т. 1 от ЗЕ, съгласно който производство за изменение на лицензия може да се образува и по искане на лицензианта. Лицензиантът по същество е поискал изменение на лицензията в частта ѝ за обектите, с които се извършва лицензионната дейност. На основание чл. 64, ал. 2 от НЛДЕ лицензиантът е длъжен да поиска изменение на лицензията при извеждане от експлоатация на генериращи мощности. Съгласно чл. 49, ал. 2, т. 1 от НЛДЕ, списъкът и описанието на обекта или на обектите, с които се осъществява лицензионната дейност с техните технически и технологични характеристики, е приложение към издадената лицензия на „ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД. Всяко актуализиране в това приложение, по аргумент за противното от чл. 49, ал. 3 от НЛДЕ, се счита за изменение на лицензията, поради което към заявлението си „ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД е представило актуализирано Приложение № 1 „Описание на обекта с неговите технически и технологични характеристики“. Изменението на лицензията в частта, свързана с енергийния обект, няма да доведе до изменение на вида на лицензията – тя ще остане лицензия за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“.

Исканото изменение няма да доведе до промяна в текстовата част на лицензията, а само до актуализиране на приложенията към лицензията, в които се съдържа описанието на обектите, с които се осъществява лицензионната дейност, с техните технически и технологични характеристики.

Общо инсталираната електрическа мощност в дружеството е **12 MW**, а общо инсталираната топлинна мощност – **83 MW**.

Обосновката на дружеството е следната:

„ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД е създадено за производство на топлинна и електрическа енергия за покриване на нуждите на заводите, намиращи се на площадката на „Захарни заводи“ АД с цел надеждно и качествено снабдяване на потребителите с топлинна и електрическа енергия.

С оглед режима на работа на централата дружеството предлага ТГ № 2 да бъде изведен от експлоатация и изключен от списъка с основни съоръжения. Общо инсталираната топлинна мощност остава непроменена - **83 MWt**, а електрическата мощност да бъде променена от **12 MWe** на **3,9 MWe**.

Дружеството счита, че извеждането на ТГ № 2 няма да доведе до нарушаване на снабдяването на клиентите с топлинна и електрическа енергия или на сигурността, непрекъснатостта, ефективността и качеството на произведената електрическа енергия.

Във връзка с предложението за извеждане от експлоатация на ТГ № 2 дружеството заявява, че ще бъдат предприети мерки по намиране на купувач на основното съоръжение с цел по-големи приходи.

Съгласно представения план за извеждане от експлоатация и изолиране на ТГ № 2 от топлинната схема на „ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД не се предвижда генераторът да се демонтира. Дружеството планира на колектор 4,0 МПа $t_{\text{m}}^0 = 440\text{ }^{\circ}\text{C}$ след парния шибър към ТГ № 2, DN200, Ру100 (1) тръбопроводът да се прекъсне и да се постави заглушка чрез заварка. След ТГ № 2 парата от производствения отбор постъпва в общ колектор с параметри - 6 ата и $t^{\circ} = 240^{\circ}\text{C}$, откъдето по съответни тръбопроводи се подава на консуматорите на топлинна енергия. На тръбопровода от ТГ № 2 към колектора, след паралелния шибър DN300, Ру16 (2), който е фланцови тип, се планира да бъде монтиран глух фланец.

Дружеството възнамерява турбогенераторът да остане на съществуващото място на монтиране с цел съхраняването му в добро техническо състояние до продажбата му на трета страна.

Дружеството предлага Комисията да промени в Лицензията размера на инсталираната мощност, като вземе пред вид и следните факти:

1. През последните години поради намаляването на топлинните товари, ЕПГ-1 не достига товар по-висок от 49 MW.

Според Комплексно разрешително на „Захарни заводи“ АД № 54/2005 г.: **Условие 2.1. (поставено с Решение № 54-Н0-И0-А3-ТГ1/2016 г., актуализирано с Решение № 54-Н0-И0-А4-ТГ1/2017 г.)** „На притежателя на настоящото разрешително се разрешава едновременната експлоатация на Парогенератор № 1 и Парогенератор № 3, единствено в рамките на 30 минути, при превключване от единия на другия парогенератор и до достигане на следните параметри на прегрялата пара - налягане 39 ата и температура 440°C .“

Условие 2.2 (поставено с Решение № 54-Н0-И0-А4-ТГ1/2017 г.) „Работата на Парогенератор № 1 се разрешава единствено при наличието на неразглобям ограничител (метална планка, чрез заварка), ограничаващ отварянето на направляващия апарат, подаващ въздух към котела и непозволяващ превишаването на посочената в **Условие 4.1.** мощност от 49 MW.“

Според дружеството това ограничение на топлинната мощност на парогенератор № 1 не се отразява на промишлените клиенти на топлинна енергия от ТЕЦ.

2. В Завода за спирт, единият от основните консуматори на топлинна енергия, е извършена реконструкция и модернизация, които представляват изграждане и монтаж на нов дестилационно-ректификационен апарат и буферно стопанство (в процес на издаване на удостоверение за въвеждане в експлоатация). Новата инсталация работи с параметри на топлинната енергия на вход - налягане 6 ата и температура 240°C. Според дружеството в изпитателния период се е доказало, че при максимален паров товар и захранване на двата консуматора е невъзможно ТГ № 1 да достигне производство дори на 4 MWh/h.

Захранването с електрическа енергия на всички предприятия от групата на „Захарни заводи“ АД се извършва от уредба, захранена чрез три извода от електроразпределителната мрежа. Изводите са оборудвани с двупосочни търговски електромери, като при закупуване на електрическа енергия страна по сделката е „Захарни заводи“ АД, а в случай на продажба - страна е „ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД. В съответствие с производствените планове на Завод за захар, „ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД има възможност да постигне оптимално топлинно натоварване и да произвежда електрическа енергия за период не повече от 3 месеца годишно. Произведената електрическа енергия се използва от всички производствени предприятия от групата на „Захарни заводи“ АД. Към разпределителната мрежа се отдава разликата, в случай че има такава. Данните от измервателните протоколи от последните години показват, че максималното количество, което може да се отдаде към разпределителната мрежа, е по-малко от 2 MWh/h, като се очакват още по-малки стойности, поради завишеното потребление на електрическа енергия от новата инсталация на Завода за спирт.

Дружеството счита, че вследствие на промени в оборудването и на експлоатационните условия възможността на „ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД да отдава електрическа енергия към разпределителната мрежа, е невъзможно да надвиши 2 MWh/h.

Дружеството предлага Комисията да промени в лицензията размера на инсталираната мощност и по този начин да даде възможност на „ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД да продава произведената енергия по реда на чл. 162, ал. 1 от ЗЕ по преференциални цени или по свободно договорени цени, в случай на превишаване на определените от КЕВР количества.

Пробег на ТГ 2 към 31.10.2018 г., в работни часове:

2003 г.	2004 г.	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.	до 2013 г.	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.	Общо
117					108	225	38					263

В подкрепа на своето искане дружеството е представило:

1. Актуализирано Приложение № 1 към лицензията;
2. Заповед във връзка с провеждане на технически съвет, относно предложение за извеждане от експлоатация на турбогенератор № 2;
3. Протокол от технически съвет по предложение за извеждане от експлоатация на турбогенератор № 2.
4. План за изолиране от схемата на ТЕЦ на турбогенератор № 2 и топлинна схема на ТЕЦ;
5. Обосновка за извеждане от експлоатация на турбогенератор № 2 и електрическа схема на ТЕЦ;

6. *Справка за пробега на съоръжението;*

7. *Копие от платежно нареждане за внесена такса за разглеждане на заявлението.*

„ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД е титуляр на лицензия № Л-312-03 от 23.11.2009 г. за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“ за срок от 10 (десет) години.

С Решение № И1-Л-312 от 27.05.2013 г. Комисията е изменила лицензията за производство на електрическа и топлинна енергия № Л-312-03 от 23.11.2009 г. на „ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД, по отношение на енергийните обекти, като е заличила следните основни съоръжения:

- един брой енергиен парогенератор БКЗ-75/39 ФБ, ст. № 2, с номинално производство на пара 75 t/h и топлинна мощност 57 MW;

- един брой промишлен парен котел КМ12, с номинално производство на пара 12 t/h и топлинна мощност 7 MW.

Във връзка с одобреното актуализирано Приложение № 1 „Описание на обектите с техните технически и технологични характеристики“ към лицензията за производство на електрическа и топлинна енергия № Л-312-03 от 23.11.2009 г. общата инсталирана топлинна мощност се е променила от 147 MW на 83 MW.

Извеждането на турбогенератор ТГ 2 няма да доведе до нарушаване снабдяването на клиенти с топлинна и електрическа енергия.

След извеждането от експлоатация на ТГ 2 в „ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД общата инсталирана електрическа мощност се променя от 12 MW_e на 6 MW_e, а топлинната мощност - 83 MW_t остава непроменена.

Икономически аспекти:

„ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД посочва, че извеждането на ТГ № 2 от лицензията няма да доведе до нарушаване снабдяването на консуматорите с топлинна и електрическа енергия (на двата завода - „Завод за захар“ и „Завод за спирт“, които са основни консуматори на топлинна енергия от ТЕЦ), или на сигурността, непрекъснатостта, ефективността и качеството на произведената електрическа енергия.

Дружеството обосновава намерението си за извеждането на ТГ № 2 от лицензията, предвид факта, че съоръжението не работи поради липса на товар.

В тази връзка дружеството посочва, че проучва и евентуална продажба на основното съоръжение, която да донесе по-големи приходи за дружеството, като на този етап няма да бъде демонтирано.

Въз основа на гореизложеното, може да се направи извод, че извеждането от лицензията на ТГ № 2 няма да се отрази негативно върху финансовата стабилност на „ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД при осъществяване на лицензионната дейност.

II. Със заявление с вх. № Е-ЗЛР-Пд-52 от 19.11.2018 г. „ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД е поискало издадената му лицензия № Л-312-03 от 23.11.2009 г. за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“ да бъде продължена за срок от 35 години.

Дружеството е обосновоало искането си със следните мотиви:

„ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД, гр. Горна Оряховица се намира на площадката на „Захарни заводи“ АД, гр. Горна Оряховица. ТЕЦ е пусната в експлоатация през 1960 г. В момента на площадката на ТЕЦ има инсталирани следните съоръжения за производство на топлинна и електроенергия:

1. ПГ ст. № 1 тип БКЗ 75/39 ФБ – с паропроизводство 75 t/h, $t_{nm}^o = 440^oC$, $P_{nm} = 3,9$ MPa

2. ПГ ст. № 3 тип ПК 35/39 – с паропроизводство 35 т/ч, $t_{nn}^0 = 440^{\circ}\text{C}$, $P_{nn} = 3,9 \text{ МПа}$

В ТЕЦ са монтирани два турбогенератора:

- ТГ № 1 – Пуснат в експлоатация 2002 г.

- турбина тип Р-6/35/5 с номинални входящи параметри:

$t_{nn}^0 = 440^{\circ}\text{C}$, $P_{nn} = 3,5\text{--}3,7 \text{ МПа}$, $Q_{\text{вход.ТГ}} = 60 \text{ т/ч}$

изходящи параметри:

$t_{nn}^0 = 240^{\circ}\text{C}$, $P_{nn} = 0,4\text{--}0,7 \text{ МПа}$ (абс. налягане)

генератор тип Т6- 2УЗ, $S = 7500 \text{ kVA}$, $P = 6 \text{ MW}$, $\cos\varphi_{\text{ном}} = 0,8$

-ТГ № 2 – Пуснат в експлоатация 2003 г.

- турбина тип ПР-6/35/5/1,2 М

входящи параметри на парата:

$t_{nn}^0 = 440^{\circ}\text{C}$, $P_{nn} = 3,5\text{--}3,7 \text{ МПа}$, $Q_{\text{вход.ТГ}} = 60 \text{ т/ч}$

изходящи параметри на парата:

производствен отбор- $t_{nn}^0 = 235^{\circ}\text{C}$, $P_{nn} = 0,4\text{--}0,7 \text{ МПа}$ (абс. налягане)

топлофикационен отбор - $t_{nn}^0 = 135^{\circ}\text{C}$, $P_{nn} = 0,07\text{--}0,12 \text{ МПа}$

След общ колектор 4,0 МПа, $t_{nn}^0 = 440^{\circ}\text{C}$ парата преминава през ТГ № 1 или ТГ № 2 и постъпва в общ колектор 6 ата и $t^0 = 240^{\circ}\text{C}$, откъдето по съответни тръбопроводи се подава на клиентите на топлинна енергия.

При ниски парови товари парата може да се подава към консуматорите през БРОУ – 20 т/ч с $P = 0,3\text{--}0,6 \text{ МПа}$ и $t = 240\text{--}260^{\circ}\text{C}$.

В ТЕЦ има изградена и „Бойлерна станция“ с топлинна мощност 20 MW_t – за преминаване на отоплението с топлоносител водна пара на топлоносител гореща вода ($t = 95^{\circ}\text{C}$). Дружеството няма изградена топлопреносна мрежа за завършване на проекта, тъй като ТГ № 2 има топлофикационен отбор на 1,2 ата, а бойлерната станция не работи. ТГ № 2 също не работи, поради липса на товар. В Работа е само ТГ № 1.

Турбините са противоналегателни и електроенергия се произвежда единствено когато има консумация на топлоенергия за производствени нужди, т.е. при работа на Завода за захар и Завода за спирт с ПГ № 1 и при аварийни ситуации с ПГ № 3.

От 2008 г., м. август, е завършено изграждане на „Електро-филтър“ и с пускането му в експлоатация е решен основният екологичен проблем на ТЕЦ с изхвърлянето на прахови частици в атмосферата. Осъществяването на този проект дава възможност на дружеството да работи, след като е изпълнило изискванията на европейското и българското законодателство, както и изискванията на Комплексното разрешително, издадено на „Захарни Заводи“ АД.

Също от м. август 2008 г са пуснати в експлоатация по 2 бр. газови горелки тип:

AMR-7 -G / F-M-1-6-T, 11MW – 2 бр. и AMR-5-G / F-M-1-6-T, 6MW – 2 бр., съответно за ПГ 1 и ПГ 3.

Основното предназначение на „ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД е производство на топлинна и електрическа енергия за нуждите на производствата на заводите на територията на площадката.

На всеки тръбопровод към консуматорите има монтирани измервателни уреди за подаденото количество топлинна енергия.

„ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД има изградена собствена площадка за съхранение на въглища – открит склад и закрито разтоварище. Основното гориво е вносни въглища марка „ДОМ“ и „ДПК“, с калоричност 5400 kcal/kg по сертификат на доставчика. Парогенераторите са с директно изгаряне на въглищата.

Към ТЕЦ има изграден цех ХВО за подготовка на химически очистена вода за парогенераторите, контрол на постъпващия кондензат, контрол на парите и водите и анализ на въглища.

ПОЛИТИКА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

„Захарни заводи“ АД е участник в Европейската схема за търговия с емисии (ЕСТЕ) като оператор на горивна инсталация за производство на електро и топлоенергия и на варово стопанство към Завода за захар. Основният дял от генерираното годишно количество емисии на парникови газове от инсталацията на „Захарни заводи“ АД е на ТЕЦ.

Европейската схема за търговия с емисии е механизъм за ограничаване обема на емисии парникови газове от горивните инсталации и операторите на въздухоплавателни средства. Схемата е въведена през 2005 г., а дружеството е участник в нея от 2007 г. Изпълнението ѝ е разделено на търговски периоди, наричани фази. Настоящата трета фаза на ЕСТЕ започна през 2013 г. и ще продължи до 2020 г.

Като оператор на такава инсталация всяка година дружеството изготвя в съответствие с одобрен от компетентния орган план за мониторинг - годишен доклад за емисиите на парникови газове от инсталацията, който се верифицира от независим верификатор. В последствие до 30 април всяка година дружеството внася в сметката на държавата в Националния регистър за отчитане на издаването, притежаването, предаването, прехвърлянето и отмяната на квоти за емисии на парникови газове сертификати равни на количеството емитиран CO_2 през отчетната година, съгласно Годишния верифициран доклад. Чрез ограничаването на общото количество емисии на парникови газове от основните икономически сектори ЕСТЕ създава стимул за компаниите да инвестират в зелени технологии. Колкото по-висока е пазарната цена на квотите, толкова по-голям е стимулът за индустрията.

I. Депо за неопасни отпадъци

Старото депо на ТЕЦ е съществувало като депо за хидродепонирание (по течен способ) на отпадъци до края на 2014 г., когато е изтекъл срокът за експлоатацията му поради промяна в законодателството, т.к. хидродепонирането е забранено като способ за депониране на отпадъци. В съответствие със законодателството на част от територията на старото депо е изградено ново депо за сухо депониране на неопасни отпадъци, отговарящо на екологичните изисквания (с изолиращи слоеве, геомембрани и др.). На останалите терени е извършена техническа и биологична рекултивация и са залесени с местни видове растителност.

II. Инсталация за намаляване на азотни оксиди в димните газове

През 2016 г. е изготвено подробно предпроектно проучване за възможностите за намаляване на NO_x в димните газове. В резултат на това проучване дружеството е изградило инсталация за впръскване на вода в котела, като по този начин се намалява температурата на газовете, което води до намаление на азотните оксиди в нея.

III. Електрофилтър

От 2009 г. е в експлоатация електростатичен електрофилтър за почистване на димните газове от работата на ТЕЦ. С пускането му в експлоатация дружеството е решило основния екологичен проблем на ТЕЦ с емисиите на прахови частици в атмосферата. Електрофилтърът е оборудван със система за непрекъснат мониторинг, с висока ефективност е и осигурява 99,83% почистване на праха от отпадъчния газов поток от комина на ТЕЦ. Има способността да улавя частици с много малки размери в порядъка от 1 до 0,1 микрометра и възможност да пречиства отпадни газове с висока температура.

„ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД посочва, че е сред задължените лица по смисъла на чл. 14, ал. 4 от Закона за енергийна ефективност и предприятието стриктно изпълнява своите задължения за реализиране на енергийни спестявания и за 2017 г. е предоставило на Агенцията за устойчиво енергийно развитие необходимата информация и документи за покриване на задълженията му.

С писмо вх. № Е-ЗЛР-ПД-62 от 13.12.2018 г. „ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД е представило следната допълнителна обосновка за удължаване срока на лицензията:

„ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД е основен източник на топлинна енергия за Завода за спирт („Захарни заводи“ АД) и „Завод за захар“ - единственият производител на бяла захар в България („Захар“ ЕАД) на площадката на „Захарни заводи“ АД. Основен консуматор на топлинна енергия е Заводът за спирт, който е изцяло обновен и модернизирани. През 2017 г. е изградена нова, напълно автоматизирана инсталация. Работният процес е непрекъсваем, а новата технология гарантира производство на висококачествени продукти. Дружеството обмисля и други подобрения с цел увеличаване на количеството на произвеждана продукция.

За новия бизнес план, представен от дружеството за периода 2019-2023 г., се предвижда 11 месеца работа със Завод за спирт с ПГ № 3 и един месец, предвиден за ремонтни дейности.

В резултат на непрекъснатото усъвършенстване на технологичния процес, дългогодишния опит в производство на захар и инвестиции в съвременно оборудване, „Захар“ ЕАД (предприятие от групата на „Захарни заводи“ АД) е водещ производител на захар в България. За новия бизнес план дружеството предвижда ежегодно по две кампании за преработка на 50 000 t сурова захар на „Захар“ ЕАД при едновременна работа със Завода за спирт, като се използва ПГ № 1.

С оглед непрекъснатите подобрения и нововъведения в заводите - основни потребители на топлинна енергия, както и очакваното развитие на пазарната конюнктура, дружеството счита, че доставяната от „ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД топлинна и електрическа енергия ще има реализация и ще бъде необходима за работата на заводите от групата на „Захарни заводи“ АД.

Дългосрочни стратегии и цели на дружеството са:

- *Ефективно управление на техническите, финансови и човешки ресурси;*
- *Оптимизиране на дейност „производство на електрическа и топлинна енергия“, чрез усъвършенстване на системата за мониторинг на топлоизточниците;*
- *Подобряване на експлоатационното състояние на парогенераторите, с цел намаляване на технологичните загуби и снижаване аварийността на съоръженията;*

Поисканият срок е съобразен със състоянието на инсталираното основно и спомагателно производствено оборудване и нуждите на пазара. Отчетено е също въвеждането на електростатичен електрофилтър за очистване на димните газове. „ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД и понастоящем извършва дейностите по производство на енергия, разполага с производствени съоръжения с наличен технически ресурс, изградена инфраструктура и работи в съответствие с екологичните норми.

В подкрепа на своето искане дружеството е представило:

1. Предложение и обосновка за новия срок на лицензията;
2. Ревизионни актове от Главна дирекция „Инспекция за държавен технически надзор“ гр. Русе от извършени периодични технически прегледи на основни съоръжения, в които е констатирано добро техническо състояние;
3. Бизнес план за 2019 г – 2023 г.
 - Отчет за производството по бизнес план за периода 2015 г. – 2018 г.
 - Обосновка на технико – икономическите показатели в производството на „ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД и на прогнозните ценообразуващи елементи придружени с:
 - Инвестиционна програма за период 2019 г. – 2023 г. – справка 1;
 - Отчет на извършените инвестиции за период 2015 г. – 2018 г. - справка 2;

- Разделение на ДМА за производство на топло и електроенергия и общо за двата продукта за периода 2019 г. – 2023 г. – справка 3;
- Ремонтна програма за период 2019 г. – 2023 г. – справка 4;
- Отчет на извършените ремонтни мероприятия за 2015 г. – 2018 г. – справка 5;
- Образуване на цена на въглища за 2019 г. – Приложение 2 от справките за ценообразуване;
- Прогноза за емисии на парникови газове за периода 2019 г. – 2023 г – справка 6;
- 4. Прогнозна структура и обем на разходите по години в съответствие с класификацията на разходите съгласно указанията на Комисията за формата и съдържанието на информацията, необходима за целите на ценообразуването по наредбите за регулиране на цените на електрическата и топлинната енергия - приложения от 1 до 9;
- 5. Социална програма за период 2019 г. - 2023 г. на „ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД;
- 6. Прогнозен отчет за паричния поток на „ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД за периода на бизнес план 2019 г. – 2023 г.;
- 7. Прогнозен отчет за приходи и разходи на „ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД за периода на бизнес план 2019 г. – 2023 г.;
- 8. Прогнозен счетоводен баланс на „ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД за периода на бизнес план 2019 г. – 2023 г.;
- 9. Удостоверение за актуално състояние на „ТЕЦ горна Оряховица“ ЕАД;
- 10. Документ за платена такса.

Предвид обстоятелството, че с Решение № Л-312 от 23.11.2009 г. Комисията е издала на „ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД лицензия № Л-312-03 от 23.11.2009 г. за извършване на дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“ за срок от 10 години, считано от 23.11.2009 г., то срокът ѝ изтича на 23.11.2019 г. На основание чл. 56, ал. 1, т. 1 от ЗЕ лицензиантът е длъжен най-малко една година преди изтичането на срока на лицензията да подаде заявление за продължаване на срока. В случая искането за продължаване на срока на лицензията може да бъде направено не по-късно от 23.11.2018 г. В тази връзка заявление с вх. № Е-ЗЛР-Пд-52 от 19.11.2018 г. на „ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД е подадено в предвидения срок и съдържа изискуемите документи по чл. 68 от НЛДЕ. Дружеството е обосновоало новия срок на лицензията със състоянието на инсталираното основно и спомагателно производствено оборудване и нуждите на пазара, като е отчело въвеждането на електрофилтър за почистване на димните газове. При продължаване на срока на лицензията, съгласно чл. 69, ал. 1 от НЛДЕ, Комисията следва да прецени изпълнението на изискванията и задълженията по действащата лицензия и дали заявителят ще продължи да отговаря на условията за упражняване на лицензията за новия ѝ срок, а именно да е лице, регистрирано по Търговския закон, което притежава технически и финансови възможности, материални и човешки ресурси и организационна структура за изпълнение на нормативните изисквания за осъществяване на дейността по лицензията, да има вещни права върху енергийните обекти, чрез които ще се осъществява дейността и да е представило доказателства, че енергийните обекти, чрез които ще се осъществява дейността по лицензията, отговарят на нормативните изисквания за безопасна експлоатация и за опазване на околната среда. На основание чл. 69, ал. 4 от НЛДЕ в производството за продължаване на лицензия се прилагат съответно редът и сроковете за подаване, разглеждане и решаване на искане за издаване на лицензия.

Видно от справка в Търговския регистър заявителят отговаря на изискването на чл. 40, ал. 1 от ЗЕ да е лице, регистрирано по Търговския закон. Дружеството не е в производство по несъстоятелност или ликвидация. Заявителят не е получавал отказ за издаване и не му е отнемана лицензия за същата дейност и следователно продължаването на срока на лицензията няма да е в противоречие с чл. 40, ал. 4 от ЗЕ.

Заявителят е посочил, че лицензионната дейност ще се осъществява чрез подробно описани по-горе основни съоръжения на площадката на „Захарни заводи“ АД, чрез които

до настоящия момент е осъществявал дейността по производство на електрическа и топлинна енергия. В този смисъл при продължаване срока на лицензията дружеството ще продължи да притежава вещни права върху описаните енергийни обекти за производство на електрическа и топлинна енергия, каквото изявление е направено и доказано със съответните представени документи.

Относно поискания от дружеството 35-годишен срок на лицензията за производство на електрическа и топлинна енергия следва да се отчете следното:

- дружеството не е представило доказателства за наличие на експлоатационен ресурс на основните съоръжения за поискания 35-годишен срок на лицензията. В резултат на дългогодишната експлоатация е налично физическо износване на основните съоръжения, които се поддържат в добро техническо състояние и се ремонтират своевременно;

- въведен е в експлоатация електростатичен електрофилтър за почистване на димните газове във връзка със спазването на екологичното законодателство.

С оглед на горното срокът на лицензията за производство на електрическа и топлинна енергия може да бъде определен на 10 (десет) години, считано от 24.11.2019 г., при спазване условията на издаденото комплексно разрешително.

В изпълнение на чл. 68, ал. 2, т. 5 от НЛДЕ, дружеството е представило към заявлението за продължаване на срока на лицензията бизнес план за периода 2019 г. – 2023 г., който обхваща период (2019 г.), включен в одобрения с Решение № БП-8 от 16.02.2015 г. на КЕВР бизнес план 2015 г. – 2019 г., като стойностите за 2019 г. са актуализирани.

Съгласно чл. 49, ал. 2, т. 3 от НЛДЕ одобреният бизнес план представлява приложение и неразделна част от лицензията. На основание чл. 13, ал. 4 от НЛДЕ първият бизнес план се одобрява от Комисията с издаването на лицензията. По силата на чл. 13, ал. 5 от НЛДЕ всеки следващ бизнес план лицензиантите представят за одобряване от Комисията със заявление не по-късно от 3 месеца преди изтичането на срока на предходния бизнес план. В допълнение, чл. 13, ал. 6 от НЛДЕ допуска актуализиране на бизнес плана в рамките на срока на действие на одобрения бизнес план, което се извършва с решение на Комисията по заявление на лицензианта.

При преглед на подадените заявления и представената с тях информация се установява, че Турбогенератор ТГ 2 не е работил от 2015 г. и извеждането му от лицензията няма да доведе до промяна на производствената програма на дружеството за 2019 г. и съответно на бизнес плана. В подадените заявления дружеството не е поискало актуализация на бизнес плана, поради което може да се приеме, че представеният бизнес план се отнася за следващия период за одобрение на бизнес план, а именно - 2020 г. – 2023 г.

Предвид разпоредбата на чл. 13, ал. 2, т. 1 от ЗЕ по представения за одобряване бизнес план Комисията следва да се произнесе в състав „Енергетика“, с отделно решение. За целите на настоящия анализ представеният бизнес план се разглежда като едно от доказателствата, приложени към заявлението на кандидата за продължаване на срока на лицензията, с оглед на извършване на преценка на техническите и финансовите му възможности за изпълнение на дейността по лицензията за новия срок.

Икономически аспекти

1. Финансови резултати от дейността на „ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД

Съгласно представеният одитиран годишен финансов отчет, „ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД за 2018 г. реализира загуба в размер на 1380 хил. лв. при отчетена печалба за предходната година в размер на 764 хил. лв.

От анализа на данните, съдържащи се в Отчета за дохода, могат да бъдат направени следните изводи:

- Нетните приходи от продажби за 2018 г. намаляват спрямо 2017 г. с около 33,80%;

- Общите разходи от оперативната дейност, без стойността на продадените активи, намаляват през 2018 г., спрямо 2017 г. с 12,93%.

От направения анализ на финансовите показатели, изчислени на база обща балансова структура към 31.12.2018 г., е видно, че размерът на собствения капитал не позволява дружеството да придобие нови нетекущи активи, липса на достатъчно собствени оборотни средства, с които дружеството да покрие текущите си задължения, както и невъзможността дружеството да обезпечи обслужването на задълженията си със собствен финансов ресурс.

Финансовата структура на дружеството в края на 2018 г. е 26% собствен капитал и 74% привлечени средства, а в края на 2017 г. е 44% собствен капитал и 56% привлечени средства.

2. Прогнозни финансови резултати по години за периода на бизнес плана 2019 г. - 2023 г.

„ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД прогнозира да реализира печалба във всяка една година от бизнес плана, както следва: 2019 г. – 1 725 хил. лв., 2020 г. - 1 513 хил. лв., 2021 г. – 1 785 хил. лв., 2022 г. – 1 703 хил. лв. и 2023 г. – 1 799 хил. лв.

Прогнозните финансови резултати са формирани при приходи и разходи, както следва:

2.1. Приходи

Прогнозните приходи за периода на бизнес плана са определени на база предвижданията на дружеството по отношение на производствената програма и цени за всяка година от бизнес плана, определени по ценови модели при метод „Норма на възвръщаемост на капитала“. Производствената програма на „ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД за периода на 2019 г. – 2023 г. е съобразена с прогнозираното производство на двата завода - „Завод за спирт“ и „Завод за захар“, които са основни консуматори на топлинна енергия от ТЕЦ.

Ценовата рамка за периода на бизнес плана е представена в следната таблица:

№	Показатели	мярка	2019 г.	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.
1.	Преференциална цена на ел. енергия, без ДДС	лв./MWh	413,04	427,64	277,60	281,84	278,90
2.	Прогнозна пазарна цена	лв./MWh	78,64	82,14	85,64	89,14	92,64
3=1-2	Премия по чл. 33а от ЗЕ	лв./MWh	334,40	345,50	191,96	192,70	186,26
4.	Еднокомпонентна цена на топлинната енергия с топлоносител водна пара, без ДДС	лв./MWh	78,51	78,62	81,86	82,06	83,52

В резултат на намаленото производство на електрическа енергия на 6500 MWh през първите две години на бизнес плана, спрямо предния период, цените на електрическата енергия са по-високи, след което намаляват в резултат на въвеждането на нова ко-генерационна система и производство на електрическа енергия в размер на 16 422 MWh. Цените на електрическата и топлинна енергия за 2019 г. - 2023 г са определени при прогнозни цени на газовото дружество „Овергаз мрежи“ АД за количество до 100 kNm³ с равномерно потребление на природен газ за количества до 2000 kNm³, както следва: за 2019 г. и 2020 г. в размер на 594,59 лв./kNm³, след което намалява от 2021 г. на 575,76 лв./kNm³ и до края на периода остава непроменена, и цена на въглищата от по 202,20 лв./т.,

като остава непроменена през целия прогнозен период, изчислена на база наличните въглища на склад и по сключени договори прогнозно към 01.01.2019 г.

Предвид законодателните промени от 08.05.2018 г. дружеството е представило и прогнози за пазарна цена и съответно размер на премия по чл. 33а от ЗЕ.

2.2. Разходи

Общите разходи нарастват в периода на бизнес плана от 16 074 хил. лв. за 2019 г. на 18 372 хил. лв. през 2023 г., като ръстът се дължи основно на увеличените разходи за горива и на разходите за квоти за емисии парникови газове.

Разходите за горива нарастват през 2019 г. от 5625 хил. лв. на 7022 хил. лв. в 2023 г., разходите за емисии парникови газове от 1511 хил. лв. за 2019 г. на 1729 хил. лв. в 2023 г.

3. Прогноза за активи и пасиви

Дълготрайните активи нарастват от 6360 хил. лв. за 2019 г. на 13 623 хил. лв. през 2023 г., вследствие на изпълнението на прогнозираната инвестиционна програма.

Краткотрайните активи също нарастват от 10 436 хил. лв. за 2019 г. на 14 270 хил. лв. в 2023 г., в резултат на увеличените материални запаси и вземанията от свързани предприятия.

В периода на бизнес плана 2019 г. – 2023 г. дружеството прогнозира общо задълженията да нарастват от 10 079 хил. през 2019 г. на 15 056 хил. лв. в 2023 г., основно от увеличените други дългосрочни задължения, въпреки намалените текущи задължения към свързани предприятия от 5621 хил. през 2019 г. на 2241 хил. лв. в 2023 г.

3.1. Прогнозна структура на капитала.

Собственият капитал се увеличава с 91,11% от 6717 хил. лв. за 2019 г. на 12 837 хил. лв. в 2023 г. вследствие на прогнозирания положителен финансов резултат.

От направения анализ на финансовите показатели, изчислени на база обща балансова структура в периода 2019 г. – 2023 г., следва да се има предвид, че: размерът на собствения капитал позволява дружеството да придобие нови нетекущи активи, по отношение на показателя „обща ликвидност“, дружеството притежава достатъчно собствени оборотни средства, необходими за покриване на текущите задължения, при невъзможността да обезпечи обслужването на задълженията си със собствен финансов ресурс.

Финансовата структура на дружеството в годините на бизнес плана се променя, като съотношението за 2019 г. е 40% собствен капитал и 60% привлечени средства, а в края на периода 2023 г. е 46% собствен капитал и 54% привлечени средства.

4. Размер и начин на финансиране на предвидените инвестиции

В таблицата са представени стойността на инвестициите и източниците на финансиране по години.

Години	Обща стойност на инвестициите в (хил. лв.)	Източници на финансиране	
		Собствени средства в (хил. лв.)	Банкови кредити в (хил. лв.)
2019г.	16	16	0
2020 г.	3 190	90	3 100
2021 г.	100	100	0
2022 г.	100	100	0
2023 г.	6 350	0	6 350
Общо за периода 2019-2023 г.	9 756	306	9 450

Общо инвестиционните разходи на дружеството по години за периода на бизнес плана 2019 г.- 2023 г. са 9756 хил. лв., разпределени по години и източници за финансиране, като за финансовото обезпечение изпълнението на посочените инвестиции се прогнозира 97% банкови кредити и 3% собствени средства.

Въз основа на гореизложеното може да се направи извод, че „ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД предвид заложените прогнозни финансови резултати от дейността във всяка година на бизнес плана в периода 2019 г. – 2023 г. ще притежава финансови възможности за осъществяване и развитие на лицензионната дейност „производство на електрическа и топлинна енергия“.

Изказвания по т.3.:

Докладва Р. Наков. Административното производство е образувано по заявление с вх. № Е-ЗЛР-ПД-52 от 19.11.2018 г. от „ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД с искане за продължаване срока на лицензия за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“. Подадено е и заявление от 05.12.2018 г. във връзка с искане за изменение на издадената лицензия поради извеждане от експлоатация на неизползвани енергийни мощности (турбогенератор № 2). Доколкото подадените заявления от „ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД са свързани, на основание чл. 32 от Административнопроцесуалния кодекс, същите се разглеждат в едно административно производство.

Във връзка с процедурата от заявителя е поискано да предостави допълнителна информация, като дружеството е представило необходимите данни и документи.

Въз основа на представената информация са установени следните факти и са направени следните изводи:

Първото заявление е във връзка с извеждане от експлоатация на турбогенератор №2. Подадено е на основание чл. 51, ал. 1, т. 1 от ЗЕ, съгласно който производството се образува по искане на лицензианта. Лицензиантът по същество е поискал изменение на лицензията в частта ѝ за обектите, с които се извършва лицензионната дейност. На основание чл. 64, ал. 2 от Наредба №3 лицензиантът е длъжен да поиска изменение на лицензията при извеждане от експлоатация на генериращи мощности. Съгласно чл. 49, ал. 2, т. 1, списъкът и описанието на обекта или на обектите, с които се осъществява лицензионната дейност, с техните технически и технологични характеристики, е приложение към издадената лицензия на „ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД. Всяко актуализиране в това приложение, по аргумент за противното, се счита за изменение на лицензията, поради което дружеството е представило актуализирано Приложение № 1. Исканото изменение няма да доведе до промяна в текстовата част на лицензията, а само до актуализиране на приложенията към лицензията, в които се съдържа описанието на обектите, с които се осъществява лицензионната дейност, с техните технически и технологични характеристики.

Преди подаване на заявленията електрическа мощност е 12 MW, а общо инсталираната топлинна мощност е 83 MW. Това е след като с решение на КЕВР лицензията е била изменена. Извеждането на ТГ № 2 няма да доведе до нарушаване на снабдяването на клиентите с топлинна и електрическа енергия, както и до нарушаване на сигурността на снабдяването в страната.

След извеждането от експлоатация на ТГ № 2 общата инсталирана електрическа мощност се променя от 12 MW на 6 MW, а не както е предложило дружеството – 3,9 MW. Топлинната мощност остава непроменена - 83 MW.

Може да се направи извод, че извеждането от лицензията на ТГ № 2 няма да се отрази негативно върху финансовата стабилност на „ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД при осъществяване на неговата дейност.

Относно искането на „ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД за продължаване срока на лицензията за срок от 35 години, дружеството е представило подробна обосновка с мотиви, описани подробно в доклада. Представена е и допълнителна обосновка във връзка с продължаването срока на лицензията. Посочили са, че основни консуматори са Заводът за спирт и Заводът за захар (единственият производител на бяла захар в България). Поисканият срок е съобразен със състоянието на инсталираното основно и спомагателно производствено оборудване и нуждите на пазара. Отчетено е също и въвеждането на електростатичен електрофилтър за почистване на димните газове. „ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД и понастоящем извършва дейностите по производство на енергия като разполага с производствени съоръжения, с наличен технически ресурс, изградена инфраструктура и работи в съответствие с екологичните норми. В подкрепа на своето искане дружеството е представило необходимите документи, които се изискват съгласно нормативната уредба.

Комисията е издала на „ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД лицензия № Л-312-03 от 23.11.2009 г. за извършване на дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“ за срок от 10 години, считано от 23.11.2009 г. Срокът ѝ изтича на 23.11.2019 г.

На основание чл. 56, ал. 1, т. 1 от ЗЕ лицензиантът е длъжен най-малко една година преди изтичането на срока на лицензията да подаде заявление за продължаване на срока. В случая искането за продължаване на срока на лицензията може да бъде направено не по-късно от 23.11.2018 г. В тази връзка заявителят е спазил законовия срок, като са представени изискуемите документи по чл. 68 от НЛДЕ.

Относно поискания от дружеството 35-годишен срок на лицензията за производство на електрическа и топлинна енергия следва да се отчете следното:

„ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД не е представило доказателства за наличие на експлоатационен ресурс на основните съоръжения за поискания 35-годишен срок на лицензията. В резултат на дългогодишната експлоатация и морално остаряване на производственото оборудване е налично физическо износване на основните съоръжения, които се поддържат в добро техническо състояние и се ремонтират своевременно. Въведен е в експлоатация електростатичен електрофилтър за почистване на димните газове във връзка със спазването на екологичното законодателство.

С оглед на горното, работната група предлага срокът на лицензията за производство на електрическа и топлинна енергия да бъде продължен с 10 години, считано от 24.11.2019 г., при спазване условията на издаденото комплексно разрешително.

Дружеството е представило към заявлението за продължаване на срока на лицензията бизнес план за периода 2019 г. – 2023 г., въз основа на който може да се направи извод, че прогнозните финансови резултати от дейността за всяка година от периода на бизнес плана ще са положителни и дружеството ще притежава финансови възможности за осъществяване и развитие на лицензионната дейност.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 13, ал. 5, т. 1 от Закона за енергетиката и чл. 43, ал. 6 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, работната група предлага Комисията да обсъди следните решения:

1. Да приеме настоящия доклад;
2. Да насрочи открито заседание за разглеждане на подадените заявления;
3. Да покани за участие в откритото заседание лицата, представляващи по търговска регистрация „ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД или други упълномощени от тях представители на дружеството;

4. Датата и часът на откритото заседание по т. 2 и докладът по т. 1 да бъдат публикувани на страницата на Комисията в Интернет.

Приложение към доклада: На електронен носител е Приложение № 1 към лицензията – „Описание на обекта с неговите технически и технологични характеристики“ (за сведение на членовете на Комисията).

И. Н. Иванов обяви, че поради спешен служебен ангажимент се налага да напусне заседанието.

Заседанието ще продължи под ръководството на Е. Харитонова.

А. Йорданов направи стилистична поправка. Изразът *морално остаряване* не е относим към оборудването. То може да остарява технологично, но няма морал. А. Йорданов помоли този израз да се избягва и в мотивите.

Е. Харитонова насрочи провеждане на откритото заседание на 11.07.2019 г. от 10:00 ч.

Е. Харитонова установи, че няма други изказвания и подложи на гласуване проекта на решение.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 13, ал. 5, т. 1 от Закона за енергетиката и чл. 43, ал. 6 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, Комисията

Р Е Ш И:

1. Приема доклада относно заявление с вх. № Е-ЗЛР-ПД-52 от 19.11.2018 г. за продължаване срока на лицензия за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“ и заявление с вх. № Е-ЗЛР-И-61 от 05.12.2018 г. за изменение/допълнение на лицензия за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“, подадени от „ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД;

2. Насрочва открито заседание по реда на чл. 13, ал. 5, т. 1 от ЗЕ за разглеждане на доклада по т.1 на 11.07.2019 г. от 10:00 ч.;

3. За участие в откритото заседание да бъдат покани лицата, представляващи „ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД, или други, упълномощени от тях представители на дружеството;

4. Докладът, датата и часът на откритото заседание по т. 2 да бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията.

В заседанието по **точка трета** участват членовете на Комисията Светла Тодорова, Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова, Димитър Кочков.

Решението е взето с **шест гласа „за“** (Светла Тодорова - за, Александър Йорданов – за, Владко Владимиров - за, Георги Златев – за, Евгения Харитонова – за, Димитър Кочков - за), от които **четири гласа** (Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.

По т.4. Комисията разглежда доклад относно заявление от „Кнежа-газ“ ООД за продължаване срока на лицензии за дейностите „разпределение на природен газ“ и „снабдяване с природен газ от краен снабдител“ за територията на община Кнежа.

Административното производство е образувано по подадено в Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) заявление с вх. № Е-ЗЛР-ПД-9 от 13.03.2019 г. от „Кнежа-газ“ ООД, с искане за продължаване срока на лицензия № Л-185-08 от 14.03.2005 г. за осъществяване на дейността „разпределение на природен газ“ и лицензия № Л-185-12 от 27.04.2009 г. за осъществяване на дейността „снабдяване с природен газ от краен снабдител“ за територията на община Кнежа, на основание чл. 56, ал. 1, т. 1 от Закона за енергетиката (ЗЕ).

Със Заповед № З-Е-36 от 15.03.2019 г. на председателя на Комисията е сформирана работна група, която да извърши проучване и анализ на данните, съдържащи се в заявлението и приложените към него документи за съответствие с изискванията на ЗЕ и Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката (НЛДЕ). При извършената проверка на заявлението и приложените документи съгласно чл. 68 от НЛДЕ са установени непълноти и несъответствия. В тази връзка и на основание чл. 42, ал. 2, във връзка с чл. 40 от ЗЕ и чл. 67 и сл. от НЛДЕ, с писмо с изх. № Е-ЗЛР-ПД-9 от 19.03.2019 г. е изискано „Кнежа-газ“ ООД да представи: декларации от управителя на дружеството за липса на обстоятелствата по чл. 40, ал. 4, т. 3 от ЗЕ и декларации по чл. 3, ал. 3 и по чл. 11, ал. 2, т. 2, б. „а“, б. „б“ и б. „г“ от НЛДЕ; документи, доказващи правото на собственост, съответно ограниченото вещно право на ползване върху обекта (обектите), чрез които се осъществява лицензионната дейност; данни, че енергийният обект отговаря на нормативните изисквания за опазване на околната среда; годишен финансов отчет на дружеството за 2018 г.; данни за управленската и организационна структура на заявителя, за образованието и квалификацията на ръководния персонал, както и за числеността и квалификацията на персонала, зает в упражняване на лицензионната дейност.

С писмо с вх. № Е-ЗЛР-ПД-9 от 05.04.2019 г. заявителят е представил изисканата информация. С писмо с вх. № Е-ЗЛР-ПД-9 от 23.04.2019 г. „Кнежа-газ“ ООД е представило преработен бизнес план за периода 2020 – 2024 г. С писмо с вх. № Е-ЗЛР-ПД-9 от 14.06.2019 г. заявителят е представил допълнителна информация.

Въз основа на анализ на фактите и обстоятелствата, съдържащи се в документите по административната преписка, се установи следното:

I. Правни аспекти

„Кнежа-газ“ ООД е титуляр на лицензия № Л-185-08 от 14.03.2005 г. за осъществяване на дейността „разпределение на природен газ“ и лицензия № Л-185-12 от 27.04.2009 г. за осъществяване на дейността „снабдяване с природен газ от краен снабдител“ за територията на община Кнежа, издадени със срок до 14.03.2020 г.

На основание чл. 42, ал. 1 от ЗЕ, лицензията се издава за срок до 35 години в съответствие с изискванията на НЛДЕ. Съгласно чл. 42, ал. 2 от ЗЕ, срокът на лицензията се продължава за срок не по-дълъг от срока по ал. 1, ако лицензиантът отговаря на условията на закона и изпълнява всички задължения и изисквания по лицензията, и е направил писмено искане за продължаване най-малко една година преди изтичането на срока на първоначалната лицензия. Според чл. 67, ал. 1 от НЛДЕ, лицензиантът може да поиска продължаване срока на лицензията най-малко една година преди изтичането на срока на лицензията. На основание чл. 67, ал. 2 от НЛДЕ, ако заявителят не спазва този срок искането не се разглежда, като в този случай лицензиантът може да подаде заявление за издаване на нова лицензия по реда на наредбата.

„Кнежа-газ“ ООД е подало заявление с вх. № Е-ЗЛР-ПД-9 от 13.03.2019 г. в срока по чл. 42, ал. 2 от ЗЕ и чл. 67, ал. 1 от НЛДЕ, на основание чл. 56, ал. 1, т. 1 от ЗЕ, с което е поискало продължаване с 22 (двадесет и две години) на срока на издадените му лицензии,

т.е. до 14.03.2042 г. Подаденото заявление и допълнително представените документи са в съответствие с изискванията на чл. 68 от НЛДЕ.

В тази връзка, при продължаване срока на лицензията, по аргумент от чл. 42, ал. 2 от ЗЕ и чл. 69, ал. 1 от НЛДЕ, Комисията следва да извърши преценка дали заявителят отговаря на изискванията на закона и дали изпълнява всички изисквания и задължения по действащата лицензия. С оглед изложеното, на основание чл. 40, ал. 1 от ЗЕ, следва да се извърши преценка дали лицензиантът е лице, регистрирано по Търговския закон, което притежава технически и финансови възможности, материални и човешки ресурси и организационна структура за изпълнение на нормативните изисквания за осъществяване на дейността по лицензията; дали притежава вещни права върху енергийните обекти, чрез които ще се осъществява дейността „разпределение на природен газ“; както и че енергийните обекти, чрез които ще се осъществява дейността по лицензията, отговарят на нормативните изисквания за безопасна експлоатация и за опазване на околната среда.

В резултат на извършена служебна справка в Търговския регистър към Агенция по вписванията, както и въз основа на приложено от заявителя Удостоверение с изх. № 20190311132606 от 11.03.2019 г., издадено от Агенция по вписванията, „Кнежа-газ“ ООД е дружество с ограничена отговорност, вписано в Търговския регистър с ЕИК 106063695, със седалище и адрес на управление: област Плевен, община Кнежа, гр. Кнежа 5835, ул. „Марин Боев“ № 73. Размерът на капитала на „Кнежа-газ“ ООД е 680 000 (шестстотин и осемдесет хиляди) лв., като съдружници в него са община Кнежа с дял от 455 600 (четиристотин петдесет и пет хиляди и шестстотин) лв. и „Вега“ ООД с дял 224 400 (двеста двадесет и четири хиляди и четиристотин) лв. Дружеството се управлява и представлява от управителя Лъчезар Валериев Петров.

„Кнежа-газ“ ООД е с предмет на дейност: „Разпределение на природен газ на територията на община Кнежа, експлоатиране, ремонт, поддръжка и развиване на газоразпределителната мрежа и спомагателните съоръжения към нея с оглед доставка и продажба на природен газ на потребителите“.

Представени са: декларация, че дружеството не е в производство по несъстоятелност или в ликвидация и не е обявено в несъстоятелност; декларация по чл. 11, ал. 2, б. „г“ от НЛДЕ, че на дружеството не е отнета лицензията и не е отказано издаването на лицензия за същата дейност, както и декларация за истинността на заявените обстоятелства и на приложените документи и данни, подписана от заявителя, в съответствие с изискването на чл. 3, ал. 3 от НЛДЕ. Представени са декларации от управителя на „Кнежа-газ“ ООД на основание чл. 11, ал. 2, т. 2, б. „а“ и б. „б“ от НЛДЕ, че не е лишен от правото да упражнява търговска дейност и че не е осъден с влязла в сила присъда за престъпление против собствеността или против стопанството.

Въз основа на горепосоченото се установи, че „Кнежа-газ“ ООД продължава да отговаря на изискването на чл. 40, ал. 1 от ЗЕ да е лице, регистрирано по Търговския закон, не е в производство по несъстоятелност, не е обявено в несъстоятелност, не е в ликвидация и не му е отнемана лицензия за дейността „разпределение на природен газ“ и лицензия за дейността „снабдяване с природен газ от краен снабдител“, както и че управителят не е лишен от право да упражнява търговска дейност и не е осъден с влязла в сила присъда за престъпление против собствеността или против стопанството. Следователно не е налице противоречие с разпоредбите на чл. 40, ал. 4 от ЗЕ.

II. Вещни права и доказателства, че енергийните обекти, чрез които ще се осъществява дейността по лицензията, отговарят на нормативните изисквания за безопасна експлоатация и за опазване на околната среда

1. Във връзка с наличието на вещни права на заявителя върху енергийния обект е извършена служебна справка, видно от която „Кнежа-газ“ ООД е представило в Комисията следните документи:

- Протокол образец № 16 от 26.03.1985 г. на Държавна приемателна комисия (ДПК) за обект „Газификация НПК „Ленин“ гр. Кнежа: ГРВН-1, ГРВН-II-1, ГРВН-II-2 и клон Свинезавод“;

- Протокол образец № 16 от 29.05.1989 г. на ДПК за „Газификация НПК „Ленин“ гр. Кнежа – VII-ми стопански двор“;

- Експертна оценка от 03.09.2004 г. на апортна вноска в „Кнежа-газ“ ООД на газопроводи на община Кнежа и ЧЗППК „Изгрев“;

- Решение на Плевенски окръжен съд от 30.03.2005 г. за вписване на промени в регистрацията на „Кнежа-газ“ ООД – увеличение на капитала чрез апортна вноска, промяна в размера на дяловете и в дружествения договор;

- Разрешение за ползване № СТ-05-1748 от 02.12.2014 г. на строеж: „Газификация на гр. Кнежа-частично“ и „Разпределителен газопровод от гр. Кнежа до с. Бреница, община Кнежа“, издадено от Дирекция за национален строителен контрол (ДНСК);

- Разрешение за ползване № СТ-05-1492 от 10.09.2015 г. на строеж „Разпределителен газопровод за ПИ 739008 Североизточен район-извън строителни граници“, издадено от ДНСК;

- Разрешение за ползване № СТ-05-978 от 24.08.2017 г. на строеж „Разпределителен газопровод от връх В1 до връх В12, с ГИП за хранване на ПИ № 734021, местност „Мерата“ в землището на гр. Кнежа, I-ви етап от строеж „Разпределителен газопровод“, находящ се в ПИ № 734052, местност „Мерата“ в землището на гр. Кнежа, община Кнежа, област Плевен, издадено от ДНСК.

2. Във връзка с нормативните изисквания за опазване на околната среда, заявителят е представил:

- Решение № ПН 75-ПР от 2005 г. на Регионална инспекция по околната среда и водите (РИОСВ) – Плевен за преценяване на необходимостта от извършване на оценка на въздействие върху околната среда (ОВОС), видно от което не следва да се извърши такава оценка за инвестиционно предложение „Газификация на гр. Кнежа-централен район“ с инвеститор „Кнежа-газ“ ООД;

- Решение № ПН 74-ПР от 2005 г. на РИОСВ-Плевен за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, видно от което не следва да се извърши такава оценка за инвестиционно предложение „Газификация на гр. Кнежа-югозападен район“ с инвеститор „Кнежа-газ“ ООД;

- Решение № ПН 33-ПР от 2005 г. на РИОСВ-Плевен за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, видно от което не следва да се извърши такава оценка за инвестиционно предложение „Газификация на гр. Кнежа-южен район“ с инвеститор „Кнежа-газ“ ООД;

- Решение № ПН 32-ПР от 2005 г. на РИОСВ-Плевен за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, видно от което не следва да се извърши такава оценка за инвестиционно предложение „Газификация на гр. Кнежа-югоизточен район“ с инвеститор „Кнежа-газ“ ООД;

- Решение № ПН 101-ПР от 2006 г. на РИОСВ-Плевен за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, видно от което не следва да се извърши такава оценка за инвестиционно предложение „Газификация на гр. Кнежа-североизточен район“ с възложител „Кнежа-газ“ ООД;

- Решение № ПН 99-ПР от 2006 г. на РИОСВ-Плевен за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, видно от което не следва да се извърши такава оценка за инвестиционно предложение „Газификация на гр. Кнежа-северозападен район“ с възложител „Кнежа-газ“ ООД;

- Решение № ПН 102-ПР от 2006 г. на РИОСВ-Плевен за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, видно от което не следва да се извърши такава оценка за инвестиционно предложение „Газификация на гр. Кнежа-югозападен район“ с възложител „Кнежа-газ“ ООД;

- Решение № ПН 44-ПР от 2009 г. на РИОСВ-Плевен за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, видно от което не следва да се извърши такава оценка за инвестиционно предложение „Разпределителен газопровод от гр. Кнежа до с. Бреница, община Кнежа с дължина около 8080 м“ с възложител „Кнежа-газ“ ООД;

- Решение № ПН 29ПР от 2015 г. на РИОСВ-Плевен за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, видно от което не следва да се извърши такава оценка за инвестиционно предложение „Разпределителен газопровод в ПИ 734052 в землището на гр. Кнежа, община Кнежа, област Плевен“ с възложител „Кнежа-газ“ ООД;

3. Във връзка с нормативните изисквания за безопасна експлоатация на енергийните обекти, чрез които ще се осъществява дейността по лицензията, заявителят е представил:

- Протокол № 6-2 от 27.02.2019 г. на „Таси“ ООД, гр. Долни Дъбник за периодична проверка на електрохимична защита на обект „Разпределителна газопроводна мрежа 0,4МРа на „Кнежа-газ“ ООД, от който е видно, че електрохимичната защита на металните газопроводи и съоръженията към тях отговарят на нормативните изисквания;

- Договор №1-61/2010 г. за изпълнение на сервизно поддържане и периодични проверки на разпределителна газопроводна мрежа на „Кнежа-газ“ ООД, сключен с „Таси“ ООД. Съгласно т. I.1. от договора, „Таси“ ООД изпълнява всички необходими работи за осъществяване на сервизна поддръжка и периодични проверки на съоръженията от газопроводната мрежа на „Кнежа-газ“ ООД. Проверките и профилактиките на съоръженията са в съответствие с изискванията на Наредба за устройство и безопасна експлоатация на преносните и разпределителните газопроводи, на съоръженията, инсталациите и уредите за природен газ (НУБЕПРГСИУПГ). Представено е удостоверение № ПЛ017 от 23.01.2007 г., издадено от Държавна агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН), с което е удостоверено, че „Таси“ ООД е вписано в регистъра на лицата, извършващи дейности по поддържане, ремонтване и преустройство на съоръжения с повишена опасност за газови съоръжения и инсталации на природен газ и втечнени въглеводородни газове.

Приложено е и копие от Протокол от 14.02.2018 г. за извършена от Главна дирекция „Инспекция за държавен технически надзор“ към ДАМТН проверка на „Таси“ ООД по чл. 36а, ал. 1 на Закона за техническите изисквания към продуктите (ЗТИП).

Видно от представените доказателства, „Кнежа-газ“ ООД има вещни права върху посочените по-горе обекти, както и че дружеството отговаря на нормативните изисквания за безопасна експлоатация и за опазване на околната среда.

III. Срок на лицензията

Заявителят е поискал продължаване с 22 (двадесет и две) години на срока на издадените лицензии. Като обосновка за новия срок на лицензиите, „Кнежа-газ“ ООД е посочило, че дружеството е с изграден опит и утвърден авторитет в областта на разпределението и снабдяването с природен газ. Собственик е на газоразпределителната мрежа (ГРМ), чрез която се извършва разпределението на природен газ на територията на община Кнежа и ежегодно извършва строежи с цел разширяване на ГРМ, като същата се поддържа в добро техническо състояние. Заявителят посочва, че за периода 2005 – 2018 г. е извършил инвестиции за дейността „разпределение на природен газ“ в размер на 1 303 558 лв. и за дейността „обществено снабдяване с природен газ“, респективно за дейността „снабдяване с природен газ от краен снабдител“ в размер на 6810 лв., за чиято възвръщаемост е необходим по-дълъг период от време.

IV. Технически аспекти

1. Относно техническото състояние на енергийния обект и техническите и експлоатационни характеристики и обслужващата го инфраструктура

Към края на 2018 г. „Кнежа-газ“ ООД има изградена мрежа с обща дължина 49 632,5 м, в т. ч. промишлени отклонения 5103,8 м, отклонения към обществено

административни клиенти 682,8 м и отклонения към битови клиенти 974,1 м, съоръжения към ГРМ, газорегулаторни и газоизмервателни пунктове. Построен е и разпределителен газопровод, който свързва ГРМ на града с едно от селищата на общината - с. Бреница, с дължина 6967 м.

Заявителят е представил актуални ревизионни актове от м. август 2018 г. относно редовния годишен технически преглед от органите на техническия надзор на цялата газопроводна мрежа и прилежащите ѝ съоръжения с представена справка за извършените периодични технически прегледи на съдовете с повишена опасност- разпределителни газопроводи, газопроводни отклонения, ГРИТ, ГРТ и ГИТ от газоразпределителната мрежа, собственост на „Кнежа-газ“ ООД, гр. Кнежа (312 броя актове от ревизионни книги на поднадзорните обекти – ГРМ и съоръжения). Видно от тези документи, газопроводите и съоръженията са в добро състояние, документацията им е редовно и правилно попълвана, дружеството има обучен и с необходимата квалификация и правоспособност обслужващ персонал и проверените газопроводни мрежи и съоръжения остават в експлоатация. „Кнежа-газ“ ООД е представило и справка за всички монтирани средства за търговско измерване на природния газ, от която е видно, че са преминали необходимата проверка от органите за метрологичен контрол.

Към края на 2018 г. „Кнежа-газ“ ООД доставя природен газ на 205 броя клиенти, от които 20 промишлени, 31 обществено-административни и търговски и 154 битови клиенти. Общата консумация на природен газ е 1006 хил. м³, от която 528 хил. м³ от промишлени клиенти, 309 хил. м³ от обществено-административни и търговски и 169 хил. м³ от битови клиенти.

Въз основа на гореизложеното и представените доказателства може да се приеме, че „Кнежа-газ“ ООД притежава технически възможности и материални ресурси и отговаря на условията да продължи да осъществява дейността „разпределение на природен газ“ и дейността „снабдяване с природен газ от краен снабдител“ за територията на община Кнежа.

2. Относно доказателства за назначения персонал, данни за управленската и организационна структура на лицензианта и данни за числеността на персонала, зает в упражняване на лицензионната дейност

„Кнежа-газ“ ООД се представлява и управлява от управителя Лъчезар Петров. Относно числеността на персонала е представена справка към 25.03.2019 г., видно от която в дружеството по договор за управление работи управител, а по трудов договор – един оператор на ГРМ. Задълженията на оператора на ГРМ включват монтаж и демонтаж, обслужване и ремонт на газопроводи и съоръжения към ГРМ, монтаж на конструктивни елементи за закрепване на тръбопроводи. Операторът извършва шлосерски и монтажни работи по действащите тръбопроводи, почистване, промиване, смазване, рязане на възли и детайли. Задълженията му включват още обход на ГРМ, следене и отчитане на разходваните количества природен газ от клиентите, следене за изправността на средствата за измерване на природен газ и съставяне на документи относно потребеното количество природен газ.

Относно квалификацията на персонала са представени:

- дипломи на управителя Лъчезар Валериев Петров за висше образование, за придобита образователно-квалификационна степен „Бакалавър“ по специалност „Икономика на индустрията“, магистър по специалност „Бизнес икономика“ и магистър по специалност „Икономика“, с професионална квалификация „Икономист“, специализация „Енергийни пазари и услуги“;

- дипломи на Георги Цветанов Радойски за висше образование за придобита образователно-квалификационна степен „Бакалавър“ по специалност „Земеделска техника и технологии“, с професионална квалификация „Машинен инженер“ и степен „Магистър“ по специалност „Транспортна техника и технологии“, с професионална квалификация „Магистър инженер“;

- копие от Протокол № 42 от 10.12.2018 г. от проведен изпит за проверка на знанията на експлоатационния персонал на газовите съоръжения и инсталации на „Кнежа-газ“ ООД“;

- копия от удостоверения на Георги Радойски и Лъчезар Петров за успешно завършено обучение по нормативните изисквания на чл. 247, ал. 2, т. 4 от НУБЕПРГСИУПГ.

„Кнежа-газ“ ООД посочва, че дългогодишен партньор на дружеството в изграждане на ГРМ е „Таси“ ООД, гр. Долни Дъбник. В тази връзка, извършването на строително-монтажни работи по ГРМ през 2019 г. ще се извършва от тази фирма въз основа на сключен договор от 07.01.2019 г. Поддържането и ремонта на мрежата също се извършва от „Таси“ ООД на основание сключен договор от 2010 г. за сервизно обслужване на газовите съоръжения и инсталации. Видно от направените констатации в Протокол от 14.02.2018 г. за извършена проверка по чл. 36а, ал. 1 от ЗТИП на „Таси“ ООД, представените документи за персонала отговарят на изискванията на съответните нормативни актове и дружеството разполага с достатъчен по квалификация и брой персонал за извършване на дейността.

Предвид гореизложеното и въз основа на представените от дружеството доказателства се установи, че „Кнежа-газ“ ООД притежава човешки ресурси и опит и отговаря на условията да продължи да изпълнява дейността „разпределение на природен газ“ и дейността „снабдяване с природен газ от краен снабдител“ за територията на община Кнежа.

V. Икономически аспекти

Финансово-икономическо състояние на „Кнежа-газ“ ООД за периода 2016 – 2018 г.:

От представените годишни финансови отчети на „Кнежа-газ“ ООД е видно, че дружеството реализира следните финансови резултати: загуба в размер на 67 хил. лв. за 2016 г., загуба в размер на 60 хил. лв. за 2017 г. и печалба в размер на 24 хил. лв. за 2018 г.

Общите приходи от дейността на дружеството нарастват от 384 хил. лв. за 2016 г. до 753 хил. лв. за 2018 г. Основен дял в реализираните приходи имат приходите от продажба на природен газ, които нарастват от 369 хил. лв. за 2016 г. на 697 хил. лв. за 2018 г. Структурата на общите приходи включва още приходи от услуги и други приходи.

Общите разходи на „Кнежа-газ“ ООД за разглеждания период нарастват от 451 хил. лв. за 2016 г. на 729 хил. лв. за 2018 г. Основен дял в общите разходи са разходите за покупка на природен газ, които от 305 хил. лв. за 2016 г. нарастват на 535 хил. лв. за 2018 г. Разходите за суровини и материали са в размер на 7 хил. лв. за 2016 г. и достигат 11 хил. лв. в края на 2018 г.; разходите за външни услуги през отчетния период нарастват от 39 хил. лв. на 63 хил. лв.; разходите за амортизации се увеличават от 49 хил. лв. през 2016 г. на 56 хил. лв. за 2018 г.; разходите за персонала се увеличават от 34 хил. лв. за 2016 г. на 36 хил. лв. през 2018 г.

Общата сума на актива на дружеството нараства от 718 хил. лв. за 2016 г. на 772 хил. лв. в края на 2018 г. Дълготрайните активи намаляват от 622 хил. лв. през 2016 г. на 617 хил. лв. през 2018 г., в резултат на намалените ДМА в частта машини и оборудване. Краткотрайните активи се увеличават от 96 хил. лв. за 2016 г. на 155 хил. лв. през 2018 г., в резултат на увеличените вземания от клиенти и доставчици.

Записаният капитал на „Кнежа-газ“ ООД остава с непроменена стойност в размер на 680 хил. лв. Други резерви са в размер на 51 хил. лв. годишно и остават без промяна през посочения период. Собственият капитал намалява от 594 хил. лв. за 2016 г. на 557 хил. лв. за 2018 г. в резултат на увеличаване на непокритата загуба. Делът на собствения капитал в общата стойност на пасива намалява от 83% през 2016 г. на 72% през 2018 г. За периода дружеството няма дългосрочни задължения. Текущите задължения се увеличават

от 124 хил. лв. за 2016 г. на 215 хил. лв. за 2018 г., в резултат на увеличените задължения към доставчици и данъчни задължения.

От представените парични потоци за периода 2016 – 2018 г. е видно, че паричните постъпления са от основната търговска дейност на дружеството – приходи от парични постъпления от търговски контрагенти. Плащания са извършвани за трудови възнаграждения, осигуровки, за данъци, на контрагенти и други. При инвестиционната дейност не са посочени постъпления, а плащанията са свързани с дълготрайни активи. По отношение на финансовата дейност няма постъпления, а плащанията са за такси.

От представените парични потоци за периода 2016 – 2018 г. е видно, че паричните наличности са с положителни стойности през целия период.

Отчетните приходи и разходи, финансовите резултати, както и показателите, характеризиращи финансовото състояние на дружеството, определени на база обща балансова структура, са посочени в Таблица № 1:

Таблица № 1

Показатели	Отчет		
	2016 г.	2017 г.	2018 г.
Общо приходи от регулирана дейност (хил. лв.)	384	387	753
Общо разходи от регулирана дейност (хил. лв.)	451	447	729
Счетоводна загуба/печалба (хил. лв.)	-67	-60	24
Финансов резултат (хил. лв.)	-67	-60	24
Коефициент на покритие на дълготрайните активи със собствен капитал (СК/ДА)	0.95	0.84	0.90
Коефициентът на обща ликвидност (КА/КП)	0.77	0.56	0.72
Коефициентът на финансова автономност СК/(ДП+КП)	4.79	2.25	2.59

Показатели, характеризиращи финансово-икономическото състояние на „Кнежа-газ“ ООД за периода 2016 – 2018 г.

Коефициентът на покритие на дълготрайните активи със собствен капитал за периода намалява от 0,95 за 2016 г. на 0,90 за 2018 г., което означава, че дружеството не е разполагало със свободен собствен капитал за инвестиране в нови дълготрайни активи.

Коефициентът за обща ликвидност е под единица и намалява от 0,77 за 2016 г. на 0,72 за 2018 г. Това е показател, че дружеството е имало затруднения със свободни оборотни средства за покриване на текущите си задължения.

Коефициентът на финансова автономност, показващ степента на независимост от използване на привлечени средства намалява от 4,79 за 2016 г. на 2,59 за 2018 г., но остава над единица. Това е показател, че дружеството е разполагало с достатъчно собствени средства за обезпечаване на обслужване на краткосрочните си задължения.

Въз основа на показателите, изчислени на база обща балансова структура за периода 2016 – 2018 г., може да се направи извод, че финансово-икономическото състояние на „Кнежа-газ“ ООД с относително лошо.

VI. Бизнес план на „Кнежа-газ“ ООД за периода 2020 – 2024 г.

В изпълнение на изискването на чл. 68, ал. 2, т. 5 от НЛДЕ, „Кнежа-газ“ ООД е представило бизнес план за дейността на дружеството за периода 2020 – 2024 г. с вх. № Е-ЗЛР-ПД-9 от 23.04.2019 г. Съгласно чл. 49, ал. 2, т. 3 и ал. 3 от НЛДЕ, бизнес планът е неразделна част от издадената лицензия и периодично се актуализира, без това да се счита за изменение на лицензията. Предвид изискванията на чл. 68, ал. 2, т. 5 и чл. 69, ал. 4 във връзка с чл. 13 от НЛДЕ, представеният от „Кнежа-газ“ ООД бизнес план за дейността на дружеството за периода 2020 – 2024 г. подлежи на одобрение от Комисията. Същият е предмет на разглеждане в отделно административно производство.

„Кнежа-газ“ ООД е направило маркетингово проучване на потенциалните клиенти и състоянието на енергийния пазар на територията на община Кнежа. Резултатите от проучването са обобщени и систематизирани в предложената инвестиционна и

производствена програма, отчитайки климатичните особености на региона, състоянието на жилищния фонд, градоустройственото развитие и други предпоставки за замяна на сегашната горивна база с природен газ.

1. Инвестиционна програма

Изградената мрежа е с дължина 42 871,75 м разпределителни газопроводи и отклонения и обхваща територията на цялата община. Построен е и разпределителен газопровод с дължина 6967 м, който свързва ГРМ на града с едно от селищата в общината - с. Бреница. През периода 2020 – 2024 г. се предвижда доизграждане на съществуващата мрежа и на отклонения и съоръжения за присъединяване на нови клиенти.

Инвестиционната програма на „Кнежа-газ“ ООД за периода 2020 – 2024 г. предвижда изграждането на 4245 м ГРМ, 8 броя съоръжения за присъединяване на промишлени и обществено-административни клиенти и 100 броя съоръжения за присъединяване на битови клиенти, на обща стойност 398 281 лева. Предвидените инвестиции за периода на бизнес плана са предназначени основно за разширяване на ГРМ и съоръженията към нея.

Прогнозните инвестиции и дължината на предвидената за изграждане ГРМ и брой съоръжения по години на територията на община Кнежа са посочени в Таблица № 2:

Таблица № 2

Параметър	Мярка	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	Общо за периода:
Инвестиции в ГРМ	хил. лв.	65,445	39,159	42,955	65,198	49,730	262,487
	м	985	622	739	1033	866	4245
Инвестиции в съоръжения	хил. лв.	50,399	31,164	19,231	23,000	12,000	135,794
	брой	24	22	21	21	20	108
Общо:	хил. лв.	115,844	70,323	62,186	88,198	61,730	398,281

2. Производствена програма

„Кнежа-газ“ ООД е разработило производствената си програма за територията на община Кнежа въз основа на маркетингово проучване за установяване на прогнозния потенциал на потреблението на природен газ по групи потребители, както и нагласата и интереса на населението към природния газ като ефективно гориво.

Видно от представената производствена програма, в края на петгодишния период се очаква годишната консумация на природен газ в община Кнежа да достигне 13 346 MW/h/год., реализирана от 311 бр. клиенти.

Прогнозната консумация на природен газ по групи клиенти за периода на бизнес плана е посочена в Таблица № 3:

Таблица № 3

Групи клиенти	Мярка	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.
Промислени	MW/h/г.	4146	4431	4853	5106	5106
до 1055 MW/h	MW/h/г.	2163	2321	2743	2996	2996
до 4220 MW/h	MW/h/г.	1983	2110	2110	2110	2110
ОА и търговски	MW/h/г.	3165	4009	4220	4220	4220
до 211 MW/h	MW/h/г.	1583	2427	2638	2638	2638
до 1055 MW/h	MW/h/г.	1583	1583	1583	1583	1583
Битови	MW/h/г.	2754	3070	3387	3703	4020
ОБЩО:	MW/h/г.	10 065	11 510	12 460	13 029	13 346

Броят на клиентите по групи с натрупване за периода на бизнес плана е посочен в Таблица № 4:

Таблица № 4

Групи клиенти с натрупване	Мярка	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.
Промислени	брой	22	23	23	24	24
до 1055 MW/h	брой	18	19	19	20	20
до 4220 MW/h	брой	4	4	4	4	4
ОА и търговски	брой	32	32	33	33	33
до 211 MW/h	брой	28	28	29	29	29
до 1055 MW/h	брой	4	4	4	4	4
Битови	брой	174	194	214	234	254
ОБЩО:	брой	228	249	270	291	311

„Кнежа-газ“ ООД е приложило пълен списък на потребителите от стопанския сектор с данни за максимална часова консумация, прогнозно годишно потребление и година на присъединяване към газоразпределителната мрежа.

В края на петгодишния период се предвижда броят на присъединените клиенти да достигне 311 бр., от които 24 бр. промишлени, 33 бр. обществено-административни и търговски клиенти и 254 бр. битови клиенти.

3. Ремонтна (експлоатационна програма)

„Кнежа-газ“ ООД посочва като основна цел в програмата осигуряване на непрекъснато, безопасно и безаварийно функциониране на ГРМ, с цел надеждно снабдяване на потребителите с природен газ при спазване на изискванията за качество, за опазване на околната среда и съхраняване на здравето, живота и собствеността на гражданите. Дружеството планира да извършва следните дейности:

По отношение на газопроводите от ГРМ: обхождане на трасето и водене на експлоатационен дневник, проверка за загазяване на шахти, колектори, сутерени и др., дегазиране и загазяване на действащи и нови газопроводи при планови работи по разширение на ГРМ, текуща поддръжка на кранови възли, извършване на основни ремонти, поддържане на аварийна готовност и аварийен резерв на части, възли и детайли за съоръжения и контролно-измервателни прибори и автоматика, извършване на обследване на подземните газопроводи за наличие и локализиране на пропуск на природен газ, съставяне на база данни за разпределителните газопроводи, крановите възли и отклоненията в мрежата.

По отношение на катодната защита: измерване на електрическите потенциали и съставяне на протоколи за резултатите от измерванията, поддръжка и обслужване на защитните съоръжения и инсталации, поддръжка и обслужване на въздушни преходи, извършване на ремонти по системата, участие и/или контрол при извършване на електрометрично обследване на подземните газопроводи и ремонт на изолационното покритие в случай на констатирани нарушения.

По отношение на поддръжката на съоръженията и инсталациите: извършване на проверка и настройка на оборудването, обслужвано от експлоатационния персонал, извършване на основни ремонти и преустройства, съставяне на досиета и на база данни за съоръженията, текуща поддръжка на съоръженията.

По отношение на разходомерните системи са предвидени: измерване и отчитане на количествата природен газ, обслужване на разходомерите, изготвяне годишни календарни графици за метрологична проверка на средствата за измерване, съставяне база данни за всички елементи на разходомерните системи.

Аварийната готовност и газова безопасност включва организиране и провеждане на аварийни тренировки, проверка на степента на одориране на природния газ, проверка на концентрацията на одоранта в газа, поддръжка на аварийен автомобил и оборудването.

Работата с клиентите включва: следене и регулиране на работните и аварийни режими на ГРМ, ръководство при пускане и спиране природен газ към клиенти,

оперативни разпореждания на експлоатационния персонал, събиране и обработка на оперативни данни за ГРМ, поддръжка и архив на базата данни, приемане на заявки от клиенти и водене на оперативна документация.

4. Социална програма

„Кнежа-газ“ ООД ще осъществява социалната си програма чрез следните дейности: осигуряване на средства за храна; средства за спорт, отдых и туризъм; подпомагане на персонала при настъпване на значими събития (брак, раждане на дете, смърт, отглеждане на дете до 2-годишна възраст); подпомагане на служителите при лечение и закупуване на лекарства с висока стойност; медицинско обслужване; да се създадат предпоставки за поддържане на добър жизнен стандарт на персонала.

Заявителят предвижда газифицирането и развитието на дейността на дружеството да има социално-икономическо влияние върху населението на територията на общината в следните аспекти: реструктуриране на общинския бюджет чрез реализиране на икономии в дългосрочен план при използването на природен газ в обществено-административните сгради; намаляване на разходите за производство в стопанския сектор и пренасочване на освободените парични средства към други дейности като обновяване на машините и оборудването, въвеждане на нови технологии, изграждане на нови мощности, нови производства и др.; нарастване на инвестиционната стойност и привлекателност на общината; подобряване и осъвременяване на инфраструктурата; подобряване на качеството на атмосферния въздух.

5. Прогнозна структура и обем на разходите

Структурата и обемът на разходите по години са формирани съгласно Наредба № 2 от 19.03.2013 г. за регулиране на цените на природния газ (НРЦПГ). Разходите за дейността са формирани за периода на бизнес плана при цени към момента на изготвянето му въз основа на прогнозното развитие на параметрите на дейностите „разпределение на природен газ“ и „снабдяване с природен газ от краен снабдител“. Влияние върху стойността на разходите оказват: продажби на природен газ по групи клиенти; брой клиенти по групи клиенти; отчетна и балансова стойност на ГРМ и други дълготрайни активи, необходими за извършването на лицензионните дейности; брой персонал, необходим за управление и експлоатация на ГРМ и съоръженията и за обслужване на клиентите.

Разходите за дейността „разпределение на природен газ“ представляват 83% от общия обем разходи. Те включват условно-постоянни разходи (УПР), свързани с експлоатацията на ГРМ, и променливи разходи, зависещи от количествата пренесен природен газ.

Прогнозната структура и обем на разходите за дейността „разпределение на природен газ“ са посочени в Таблица № 5:

Таблица № 5

Разходи по елементи (хил. лв.)	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.
Разходи за експлоатация и поддръжка на ГРМ - УПР, в т. ч:					
Разходи за материали	13,113	4,543	12,065	5,023	13,395
Разходи за външни услуги	23,210	16,470	23,930	16,800	25,110
Разходи за амортизации	78,478	68,733	70,525	69,075	71,842
Разходи за заплати и възнаграждения	14,811	14,811	14,811	14,811	14,811
Разходи за социални осигуровки	2,773	2,773	2,773	2,773	2,773
Други разходи	0,500	0,500	0,500	0,500	0,500
Разходи, пряко зависещи от пренесените количества природен газ - ПР	10,495	11,871	12,791	13,394	13,742
Общо разходи за разпределение:	145,379	119,701	137,395	122,376	142,173

В структурата на прогнозните разходи за дейността „разпределение на природен газ“ най-голям дял имат разходите за амортизация – 54%, следвани от разходи за външни услуги – 16% и разходи за заплати и възнаграждения – 11%.

5.1. Условно-постоянни разходи:

Условно-постоянните разходи представляват 91% от разходите, предвидени от дружеството за дейността „разпределение на природен газ“, като са разделени по икономически елементи, както следва:

Разходите за материали включват:

- горива за автотранспорт, прогнозирани до размера на този вид разходи, направени през базовата година;
- канцеларски материали, прогнозирани по цени към момента на изготвяне на бизнес плана и в зависимост от необходимите материали и отчетените разходи за 2018 г.;
- материали за текущо поддържане, предвидени за резервни части за ремонт на линейната част и на съоръженията, като са прогнозирани в размер на 0,1% от стойността на изградените линейни участъци и съоръжения.

Разходите за външни услуги включват:

- разходите за застраховки са планирани за задължителни застраховки по лицензията за разпределение на природен газ - имуществена застраховка на ДМА и застраховки за причинени вреди на трети лица и са прогнозирани до размера на този вид разходи, направени през базовата година;
- данъци и такси, като са прогнозирани лицензионни такси в съответствие с Тарифата за таксите, които се събират от Държавната комисия за енергийно и водно регулиране по Закона за енергетиката и въз основа на параметрите на бизнес плана;
- пощенски, телефонни и абонаментни такси, прогнозирани в размер на 500 лв. годишно като минимални стойности, до размера на този вид разходи за 2018 г.;
- абонаментно поддържане и аварийна готовност, прогнозирани до размера на този вид разходи, направени през 2018 г.;
- въоръжена и противопожарна охрана, включват разходите за СОТ, като са прогнозирани до размера на този вид разходи през базовата година;
- наеми, като включват наем на офиса на дружеството и са прогнозирани до размера на този вид разход през базовата година;
- проверка на уреди, като са прогнозирани разходи за задължителни периодични проверки на измервателните средства, с които се извършва лицензионната дейност. Прогнозирани са в зависимост от броя на въведените в експлоатация съоръжения при съответната периодичност на проверките;
- съдебни разходи, прогнозирани за държавни такси, свързани с образуване на дела за събиране на вземания, в размер на хиляда лв. годишно за периода;
- експертни и одиторски разходи, планирани в зависимост от отчетните разходи за предходни периоди и включват разходи за технически надзор, за финансов одит;
- вода, отопление и осветление, прогнозирани до размера на отчетните разходи за предходна година.

Разходи за амортизации, които са изчислени по линеен метод на амортизация на базата на амортизационния срок на активите, определен от Комисията;

Разходи за заплати и възнаграждения, прогнозирани в зависимост от броя на персонала и предвид отчетните разходи за 2018 г. Дружеството не предвижда увеличаване на персонала, който е от двама души;

Разходи за социални осигуровки, изчислени на база на размера на разходите за заплати и възнаграждения за базовата година. Включват социално-осигурителни вноски, начислявани върху работната заплата, съобразени с промяната им в прогнозния период съгласно ЗОДФЛ, КЗОО, ЗБДОО, КТ и др.;

Други разходи, прогнозиран за реклама и маркетинг в размер на 100 лв./годишно, командировки на персонала до размера на този вид разходи, направени през базовата година и разходи за публикации, прогнозиран в размер на 100 лв./годишно.

5.2. Разходи, пряко зависещи от количеството пренесен/доставен природен газ.

„Кнежа-газ“ ООД не предвижда изграждане на одорираща инсталация, както и разходи за одорант, тъй като доставчикът на природен газ „Проучване и добив на нефт и газ“ АД одорира природния газ за своя сметка и със свое съоръжение.

Разходи за материали за текущо поддържане, прогнозиран основно за поддържане на съоръжения - табла към клиенти.

Загуби на газ, планирани на база 2% от прогнозната консумация на природен газ.

Разходите за дейността „снабдяване с природен газ от краен снабдител“ представляват 17% от общите планирани разходи на дружеството през периода на бизнес плана. Прогнозната структура и обем на разходите за дейността „снабдяване с природен газ от краен снабдител“ са посочени в Таблица № 6:

Таблица № 6

Разходи по елементи (хил. лв.)	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.
Условно-постоянни разходи за снабдяване					
Разходи за материали	0,300	0,300	0,320	0,320	0,320
Разходи за външни услуги	8,500	8,500	8,500	8,500	8,500
Разходи за амортизации	0,246	0,246	0,246	0,228	0
Разходи за заплати и възнаграждения	14,811	14,811	14,811	14,811	14,811
Разходи за социални осигуровки	2,773	2,773	2,773	2,773	2,773
Други разходи	0,500	0,500	0,500	0,500	0,500
Общо разходи за снабдяване:	27,129	27,129	27,149	27,131	26,904

Разходи за канцеларски материали са прогнозиран по цени към момента на изготвяне на бизнес плана и в зависимост от необходимите материали и отчетените разходи за 2018 г.;

Разходи за външни услуги включват:

- данъци и такси, които са прогнозиран в съответствие с Тарифа за таксите, които се събират от Държавната комисия за енергийно и водно регулиране по Закона за енергетиката и параметрите на настоящият бизнесплан;

- пощенски, телефони и абонаменти разходи, прогнозиран до размера на този вид разходи за 2018 г.;

- съдебни разходи, прогнозиран за държавни такси, свързани с образуване на дела за събиране на вземания в размер на хиляда лв. годишно за периода;

- експертни и одиторски разходи, прогнозиран са в зависимост от отчетните разходи за няколко години назад и включват разходи за финансов одит;

- вода, отопление и осветление, прогнозиран в размер на 1000 лв./годишно предвид отчетните разходи за предходната година.

Разходите за амортизации, изчислени по линеен метод на амортизация на базата на амортизационния срок на активите, определен от Комисията;

Разходите за заплати и възнаграждения са прогнозиран до размера на този вид разход за базовата година, като не е предвидено увеличаване на персонала;

Разходите за социални осигуровки включват социално осигурителни вноски, начислявани върху работната заплата, съобразени с промяната им в прогнозния период съгласно нормативната уредба (ЗОДФЛ, КЗОО, ЗБДОО, КТ и др.);

Другите разходи, прогнозиран за реклама и маркетинг в размер 100 лв./годишно; за командировки в размер на 300 лв./годишно; за публикации в размер на 100 лв./годишно.

Общите разходи, обслужващи и двете лицензионни дейности, се разпределят, както следва:

- в съотношение 50% към 50% между дейностите „разпределение на природен газ“ и „снабдяване с природен газ от краен снабдител“ са разпределени разходите за: канцеларски материали, пощенски и телефонни разходи, вода, въоръжена и противопожарна охрана, наем на офиса, отопление и осветление, заплати и възнаграждения, социални осигуровки, разходи за командировки и обучение на персонала, съдебни разходи, разходи за публикации, разходи за реклама и маркетинг;
- на 100% към дейността „разпределение на природен газ“ са отнесени разходите за: материали за текущо поддържане, горива, застраховки, данъци и такси за тази дейност, абонаментно поддържане и аварийна готовност, проверка на уреди;
- на 100% към дейността „снабдяване с природен газ от краен снабдител“ са отнесени разходите за данъци и такси за дейността снабдяване.

6. Прогнозна структура на капитала, размер и начин на финансиране

За периода на бизнес плана дружеството планира капиталовата структура да е със 100% дял на собствения капитал. „Кнежа-газ“ ООД възнамерява да финансира заложената в бизнес плана инвестиционна програма със собствен капитал, с реинвестиране на печалбата и амортизационните отчисления за всяка една година.

Среднопретеглената норма на възвръщаемост на капитала на „Кнежа-газ“ ООД за периода 2020 – 2024 г. е в размер на 7,31%, която е изчислена при норма на възвръщаемост на собствения капитал от 6,58% и при отчитане на данъчните задължения.

7. Очаквано финансово-икономическо състояние на „Кнежа-газ“ ООД за периода 2020 – 2024 г.:

„Кнежа-газ“ ООД е представило прогнозни счетоводни баланси, отчет за приходи и разходи и прогнозен паричен поток за периода 2020 – 2024 г. За целия период на бизнес плана дружеството прогнозира да реализира печалби в размер на: 74 хил. лв. за 2020 г.; 71 хил. лв. за 2021 г.; 71 хил. лв. за 2022 г.; 71 хил. лв. за 2023 г.; 69 хил. лв. за 2024 г.

Дружеството прогнозира нарастване на общите приходи от 696 хил. лв. за 2020 г. на 833 хил. лв. през 2024 г. Структурата на приходите за периода на бизнес плана включва приходи от продажби на природен газ на клиенти и приходи от услуги. Увеличението на общите приходи се дължи основно на увеличените приходи от продажба на природен газ, които нарастват от 679 хил. лв. през 2020 г. на 819 хил. лв. за 2024 г.

„Кнежа-газ“ ООД прогнозира общите разходи да се увеличат от 614 хил. лв. за 2020 г. на 756 хил. лв. за 2024 г. Основен дял в общите разходи за дейността са разходите за покупка на природен газ, които се прогнозира да се увеличат от 455 хил. лв. за 2020 г. до 603 хил. лв. за 2024 г. Разходите за материали намаляват от 13 хил. лв. за 2020 г. на 5 хил. лв. за 2021 г. и за 2023 г. и се увеличат на 14 хил. лв. в края на периода. Разходите за външни услуги намаляват от 31 хил. лв. през 2020 г. на 22 хил. лв. за 2021 г. и 23 хил. лв. за 2023 г. и се увеличават на 31 хил. лв. през 2024 г. Разходите за амортизации намаляват от 79 хил. лв. през 2020 г. на 72 хил. лв. през 2024 г. Разходите за възнаграждения и осигуровки са в размер от 36 хил. лв. годишно през целия период. Други разходи са в размер на хиляда лв. годишно за периода.

Дружеството прогнозира общо активът да нараства от 918 хил. лв. за 2020 г. до 1179 хил. лв. в края на периода, в резултат на увеличение на нетекущите и текущите активи. Нетекущите активи на дружеството се увеличават от 664 хил. лв. за 2020 г. на 708 хил. лв. за 2024 г., вследствие на увеличаване на нетекущите материални активи в частта съоръжения. Текущите активи на дружеството се увеличат от 254 хил. лв. за 2020 г. на 471 хил. лв. за 2024 г., вследствие на увеличаване на вземанията от клиенти и доставчици и паричните средства в депозити.

За посочения период записаният капитал остава с непроменена стойност в размер на 680 хил. лв. Други резерви са прогнозирани в размер на 51 хил. лв. годишно през периода. Дружеството прогнозира увеличение на собствения капитал от 726 хил. лв. за

2020 г. на 992 хил. лв. за 2024 г., вследствие на увеличение на неразпределената печалба. Дългосрочни задължения не се предвиждат за периода. Краткосрочните задължения намаляват от 192 хил. лв. за 2020 г. на 187 хил. лв. за 2024 г., в резултат на намалените задължения към доставчици.

От представените прогнозни парични потоци за периода 2020 – 2024 г. е видно, че паричните постъпления ще бъдат от основната дейност. Плащанията за основната дейност са за суровини и материали, за трудови възнаграждения, осигуровки, на контрагенти, за данъци и други. При инвестиционната дейност на дружеството са предвидени плащания, свързани с покупка на дълготрайни активи. По отношение на финансовата дейност са предвидени плащания на дивиденди през 2020 г.

От прогнозните парични потоци за периода 2020 – 2024 г. е видно, че в края на всяка една година прогнозираните парични наличности са с положителни стойности.

Отчетните и прогнозни приходи и разходи, финансовите резултати, както и показателите, характеризиращи финансовото състояние на дружеството, определени на база обща балансова структура, са посочени в Таблица № 8:

Таблица № 8

Показатели	Прогноза				
	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.
Общо приходи от регулирана дейност (хил. лв.)	696	732	792	802	833
Общо разходи от регулирана дейност (хил. лв.)	614	653	713	723	756
Счетоводна печалба (хил. лв.)	82	79	79	79	77
Финансов резултат (хил. лв.)	74	71	71	71	69
Коефициент на покритие на дълготрайните активи със собствен капитал (СК/ДА)	1.09	1.15	1.24	1.29	1.40
Коефициентът на обща ликвидност (КА/КП)	1.32	1.52	1.97	2.18	2.52
Коефициентът на финансова автономност СК/(ДП+КП)	3.78	3.98	4.95	5.34	5.30

Показатели, характеризиращи финансово-икономическото състояние на „Кнежа-газ“ ООД за периода 2020 – 2024 г.

Коефициентът на покритие на дълготрайните активи със собствен капитал през периода 2020 – 2024 г. е над единица и нараства от 1,09 за 2020 г. на 1,40 за 2024 г. Това е показател, че дружеството ще притежава достатъчно свободен собствен капитал да инвестира в нови дълготрайни активи.

Коефициентът на обща ликвидност нараства от 1,32 през 2020 г. на 2,52 през 2024 г., което е показател, че дружеството ще разполага със свободни оборотни средства да обслужва текущите си задължения.

Коефициентът на финансова автономност, показващ степента на независимост от ползване на привлечени средства е 3,78 за 2020 г. и нараства на 5,30 за 2024 г. Това е показател, че дружеството ще притежава достатъчно собствени средства за покриване на задълженията си през периода на бизнес плана.

Очакваните стойности на горепосочените показатели, определени на база обща балансова структура показват, че финансово-икономическото състояние на „Кнежа-газ“ ООД ще бъде много добро за целия период на бизнес плана. Дружеството ще притежава достатъчно собствен капитал за осъществяване на инвестиционните си намерения, както и ще разполага със свободни оборотни средства за обезпечаване на краткосрочните си задължения през целия период на бизнес плана.

8. Прогноза за цените на предоставяните услуги

С Решение № Ц-37 от 22.12.2017 г. КЕВР е утвърдила на „Кнежа-газ“ ООД цени за пренос на природен газ през ГРМ, цени по които продава природен газ на клиенти и цени за присъединяване към ГРМ на територията на община Кнежа за периода 2017 – 2019 г.

„Кнежа-газ“ ООД не е подало заявление за утвърждаване на нови цени, тъй като регулаторният период на цените не е изтекъл. Изготвеният бизнес план е във връзка с искането за продължаване срока на лицензията.

Прогнозните цени за разпределение на природен газ и цени за снабдяване с природен газ от краен снабдител в бизнес плана за периода 2020 – 2024 г. на територията на община Кнежа са посочени в Таблица № 9:

Таблица № 9

<i>Групи и подгрупи клиенти</i>	<i>Цени за разпределение лева/MWh</i>	<i>Цени за снабдяване с природен газ от краен снабдител лева/MWh</i>
Промислени клиенти		
до 1055 MWh	13,91	0,94
до 4220 MWh	10,91	0,94
Обществено-административни и търговски клиенти		
до 211 MWh	13,70	1,28
до 1055 MWh	12,56	1,28
Битови клиенти	19,91	6,83

Прогнозните цени за присъединяване на клиенти към ГРМ са посочени в Таблица № 10:

Таблица № 10

<i>Групи и подгрупи клиенти</i>	<i>Пределни цени (лв./клиент)</i>
Промислени клиенти	
до 1055 MWh	1445
до 4220 MWh	1697
Обществено-административни и търговски клиенти	
до 211 MWh	1252
до 1055 MWh	1445
Битови клиенти	722

9. Прогноза за равномерно изменение на цените при значително изменение на ценообразуващите елементи

„Кнежа-газ“ ООД посочва, че ще прилага ефективна ценова стратегия, най-съществените моменти в която са: поддържане на конкурентоспособно равнище на цените на природния газ спрямо цените на алтернативните енергоносители; избягване на стресирането на пазара с чести и значителни изменения в цените чрез поддържане на устойчивото им равнище за по-продължителен период от време, както и осигуряване чрез цените на дългосрочната ефективност на дейността.

10. Определяне на области за повишаване на ефективността

Дружеството предвижда повишаване на ефективността в производството, строителството и в маркетинга на услугата, а именно: рационализиране на снабдителния процес; квалифициран и мотивиран персонал; прилагане на съвременни компютърни системи за предпроектни проучвания и проектиране; подобряване на безопасността чрез балансирано развитие на персонала, техника и технологии; ефективна организация на сервизната дейност; организация за оптимално използване на високоефективна строителната техника; изграждане на SCADA (System Control and Data Acquisition); изграждане на Billing System; внедряване на техническа възможност за дистанционно отчитане на разходи мерите; атрактивни рекламни кампании.

Въз основа на всичко гореизложено може да се направи извод, че ако спази заложените в бизнес плана параметри, „Кнежа-газ“ ООД ще притежава технически и финансови възможности, материални и човешки ресурси и организационна структура и ще продължи да отговаря на условията за упражняване на дейностите „разпределение на природен газ“ и „снабдяване с природен газ от краен снабдител“ на територията на община Кнежа за новия срок на лицензиите.

Изказвания по т.4.:

Докладва А. Иванова. Административното производство е образувано във връзка с подадено от „Кнежа-газ“ ООД заявление за продължаване срока на издадените му лицензии за разпределение и снабдяване с природен газ за територията на община Кнежа с 22 г.

Въз основа на анализ на фактите и обстоятелствата, съдържащи се в подаденото заявление, се е установило, че „Кнежа-газ“ ООД притежава вещни права върху обектите, с които извършва лицензионна дейност, отговаря на нормативните изисквания за безопасна експлоатация и за опазване на околната среда. Може да се направи извод, че ако спази заложените в бизнес плана параметри, „Кнежа-газ“ ООД ще притежава технически и финансови възможности, материални, човешки ресурси, организационна структура и ще продължи да отговаря на условията за упражняване на дейностите разпределение и снабдяване с природен за новия срок на лицензиите.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 13, ал. 5, т. 1, чл. 21, ал. 1, т. 1, чл. 42, ал. 2 и чл. 56, ал. 1, т. 1 от Закона за енергетиката, чл. 67, чл. 68 и чл. 69 от Наредба № 3, чл. 43, ал. 1 и ал. 6, чл. 44 и чл. 45 от Правилника за дейността на Комисията и на нейната администрация, работната група предлага на Комисията да обсъди и вземе следните решения:

1. Да приеме настоящия доклад;
 2. Да определи дата, час и място за провеждане на открито заседание по реда на чл. 13, ал. 5, т. 1 от Закона за енергетиката за разглеждане на доклада, които да бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията;
 3. Да покани за участие в откритото заседание лицата, представляващи „Кнежа-газ“ ООД, или други упълномощени от тях представители.
- А. Йорданов попита заявлението за удължаване на срока на лицензиите подадено ли е в законоустановения срок съгласно НЛДЕ.
- А. Иванова отговори, че съгласно ЗЕ най-малко една година преди изтичане на срока на лицензията трябва да се подаде заявлението, следователно е подадено в срок.
- Е. Хаританова насрочи провеждане на откритото заседание на 11.07.2019 г. от 10:00 ч.
- Е. Хаританова установи, че няма други изказвания и подложи на гласуване проекта на решение.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 13, ал. 5, т. 1, чл. 21, ал. 1, т. 1, чл. 42, ал. 2 и чл. 56, ал. 1, т. 1 от Закона за енергетиката, чл. 67, чл. 68 и чл. 69 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката, чл. 43, ал. 1 и ал. 6, чл. 44 и чл. 45 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, Комисията

РЕШИ:

1. Приема доклада относно заявление от „Кнежа-газ“ ООД за продължаване срока на лицензии за дейностите „разпределение на природен газ“ и „снабдяване с природен газ от краен снабдител“ за територията на община Кнежа;

2. Насрочва открито заседание по реда на чл. 13, ал. 5, т. 1 от ЗЕ за разглеждане на доклада по т.1 на 11.07.2019 г. от 10:00 ч.;

3. За участие в откритото заседание да бъдат покани лицата, представляващи „Кнежа-газ“ ООД, или други, упълномощени от тях представители на дружеството;

4. Докладът, датата и часът на откритото заседание по т. 2 да бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията.

В заседанието по **точка четвърта** участват членовете на Комисията Светла Тодорова, Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитоновна, Димитър Кочков.

Решението е взето с **шест гласа „за“** (Светла Тодорова - за, Александър Йорданов – за, Владко Владимиров - за, Георги Златев – за, Евгения Харитоновна – за, Димитър Кочков - за), от които **четири гласа** (Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитоновна) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.

По т.5. Комисията разглежда доклад относно **одобряване на Десетгодишен план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2019 – 2028 г.**

В Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) е постъпило заявление с вх. № Е-15-45-17 от 30.04.2019 г. от „Булгартрансгаз“ ЕАД с искане за одобряване на Десетгодишен план за развитие на мрежите за периода 2019 – 2028 г.

Съгласно чл. 21, ал. 3, т. 8 от Закона за енергетиката (ЗЕ), Комисията одобрява Десетгодишен план за развитие на преносната мрежа, наблюдава и контролира изпълнението му при условията и по реда на Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката (НЛДЕ). Условията и редът, по които операторът на газопреносна мрежа разработва и представя в КЕВР Десетгодишен план за развитие на мрежата и по които Комисията го одобрява, са регламентирани в чл. 81г от ЗЕ и чл. 112 и сл. от НЛДЕ.

Съгласно разпоредбите на чл. 81г от ЗЕ и чл. 112 и сл. от НЛДЕ, операторът на преносна мрежа разработва, консултира с всички заинтересовани страни и предоставя на Комисията ежегодно до 30 април десетгодишен план за развитие на преносната мрежа. При изготвянето на десетгодишния план, операторът на газопреносна мрежа се съобразява с наличната информация относно предстоящи изменения в производството, доставките, потреблението и обмена с други държави, с инвестиционните планове за регионални мрежи и мрежи на територията на Европейския съюз, както и с инвестиционните планове за съоръжения за съхранение на природен газ. В чл. 81г, ал. 1 от ЗЕ и чл. 112, ал. 3 от НЛДЕ е предвидено изискване операторът на преносна мрежа да консултира разработения десетгодишен план за развитие на преносната мрежа с всички заинтересовани страни. Проектът на план за развитие на мрежата се публикува на интернет страницата на оператора в срок до 30 дни преди внасянето му за одобрение от Комисията.

Задължението за разработване на десетгодишни планове за развитие на мрежата от операторите на газопреносни системи на територията на Европейския съюз е предвидено и в чл. 22 от Директива № 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и за отмяна на Директива 2003/55/ЕО (Директива 2009/73/ЕО). Десетгодишните планове за развитие на мрежата служат за основа на разработването на Регионалните инвестиционни планове за

развитие на мрежата (GRIPs), както и на Общостния план за развитие на мрежата в ЕС, който се изготвя от Европейската мрежа на операторите на газопреносни системи (ENTSOG).

С Решение № С-4 от 22.06.2015 г. и Решение № С-6 от 05.11.2015 г. на КЕВР „Булгартрансгаз“ ЕАД е сертифицирано като и определено за независим преносен оператор (НПО) на газопреносната система на България. Нотификацията за определяне на дружеството като НПО е публикувана в бр. С 428 от 19.12.2015 г. на Официален вестник на Европейския съюз.

След проучване на представения Десетгодишен план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2019 – 2028 г. е установено следното:

Десетгодишният план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2019 – 2028 г. (Плана) е разработен и представен в КЕВР в срока по чл. 81г, ал. 1 от ЗЕ. Планът е одобрен с Решение по Протокол УС № 345 от 23.04.2019 г. от заседание на Управителния съвет на „Булгартрансгаз“ ЕАД. В изпълнение на изискванията на чл. 81г, ал. 1 от ЗЕ и чл. 112, ал. 3 от НЛДЕ, „Булгартрансгаз“ ЕАД е публикувало на интернет страницата си одобрения от Управителния съвет на дружеството проект на Десетгодишен план за развитие на мрежите, като е обявил публична консултация на същия в периода 25 март – 08 април 2019 г. В заявлението си „Булгартрансгаз“ ЕАД посочва, че в рамките на консултацията е постъпило едно становище от „Българска газова асоциация“, като след анализ целесъобразните предложения са взети предвид в окончателния вариант на Плана.

Десетгодишният план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2019 – 2028 г. съдържа кратко представяне на дружеството като комбиниран газов оператор, извършващ дейности по пренос и съхранение на природен газ по национална газопреносна мрежа, газопреносна мрежа за транзитен пренос на природен газ и подземно газово хранилище „Чирен“ (ПГХ „Чирен“). Направено е описание на инфраструктурата за пренос и съхранение на природен газ и основните входно-изходни точки от газопреносната система. Разгледан е пазарът на природен газ в страната и региона – внос и местен добив на природен газ за 2018 г. в България, основните участници на пазара на природен газ, пазарния потенциал и перспективи за развитие и е описано потреблението на природен газ в съседните на България държави: Гърция, Турция, Румъния, Северна Македония и Сърбия. Представена е информация за пренесените количества природен газ в страната за периода 2009 – 2018 г., пренесените количества природен газ през транзитния газопровод за същия период по държави, както и добитите и нагнетените количества природен газ в ПГХ „Чирен“ през 2017 г. и 2018 г.

Представен е сценарий за търсенето на капацитет и източници за задоволяване на търсенето на природен газ в България за периода 2019 – 2028 г., като са разгледани: прогноза за очакваното търсене на природен газ за период от една година и пикови нива на търсене за ден; източници за задоволяване на търсенето в страната с представена прогноза за периода 2019 – 2023 г. и прогноза за търсене на капацитет за трансграничен пренос през съществуващата инфраструктура на „Булгартрансгаз“ ЕАД за същия период.

Описани са мерките за гарантиране сигурността на доставките на природен газ, включително оценката на риска и формулата N-1 в изпълнение на чл. 5 от Регламент (ЕС) 2017/1938 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2017 година относно мерките за гарантиране на сигурността на доставките на газ и за отмяна на Регламент (ЕС) № 994/2010 (Регламент (ЕС) 2017/1938), която описва способността на техническия капацитет на газовата инфраструктура да задоволи цялото търсене на природен газ в района на изчислението в случай на прекъсване на най-голямата единична газова инфраструктура в ден с изключително голямо търсене, настъпващ с вероятност веднъж на двадесет години. В случай на такова прекъсване, капацитетът на останалата инфраструктура трябва да бъде в състояние да доставя необходимите количества природен газ за задоволяване на търсенето в района. Резултатите от формулата N-1 за следващите 5 години са дадени в таблица в млн.м³/д, във връзка с изискванията на

Регламент (ЕС) 2017/1938. Изчисленията показват, че в случай на прекъсване на най-голямата единична газова инфраструктура (от Русия през Украйна), капацитетът на съществуващата инфраструктура в периода 2019 – 2020 г. не би бил в състояние да осигури необходимите количества природен газ за задоволяване на общото търсене на територията на Р България за един ден на изключително голямо търсене на природен газ.

Същевременно, в Плана се посочва, че при реализация на проектите за нова газова инфраструктура България ще изпълни стандарта за инфраструктура през 2021 г. С цел постигане на стандарта за инфраструктура са предвидени няколко основни проекта, а именно: проект за модернизирание, рехабилитация и разширение на съществуващата газопреносна инфраструктура (включително модернизация на компресорни станции), проекти за изграждане на междусистемни газови връзки със съседните страни и на връзки между националната газопреносна мрежа и газопреносната мрежа за транзитен пренос на природен газ и проект за разширение на ПГХ „Чирен” и/или за ново газохранилище, нови проекти, осигуряващи входен капацитет.

Според „Булгартрансгаз“ ЕАД, предвидените за периода 2019 – 2028 г. инвестиции ще допринесат за постигането на повишаване и гарантиране на техническата сигурност, безопасност и надеждност на газовата инфраструктура, както и изпълнение на изискванията за опазване на околната среда за посрещане на очакваното нарастващо търсене на природен газ в страната и региона чрез: инвестиции за реконструкции, рехабилитации и основни ремонти на преносните мрежи, включващи инвестиции в съществуващите компресорни станции, инвестиции в съществуващата линейна инфраструктура, инвестиции в съществуващите газорегулиращи и измервателни станции и ПГХ „Чирен”; инвестиции за изграждане на нови обекти към съществуващата инфраструктура, необходими за повишаване ефективността на експлоатацията; инвестиции в спомагателната инфраструктура, в т.ч. оптичната кабелна мрежа.

На следващо място се цели осигуряване на възможност за развитие на конкурентен пазар и за диверсификация на източниците и пътищата за доставка на природен газ и в резултат по-голяма енергийна независимост; възможност на местните търговци за достъп до природен газ на различни цени и възможност за създаване на регионална газова борса, в т.ч. спот пазар, чрез изграждане на необходимите съоръжения за свързване на съществуващата газопреносна инфраструктура с бъдещите трансевропейски газови коридори и с проектите от Южния газов коридор-Трансанадолски газопровод (TANAP), Трансадриатически газопровод (TAP), както и други паневропейски проекти, които предвиждат да осигурят диверсификация на източниците на доставка на природен газ и газотранспортните маршрути за Европа; присъединяване на добивната газопроводна мрежа на добивни предприятия в страната; изграждане и внедряване на електронни системи за управление на дейностите.

Гарантирането на сигурността на доставките на природен газ за страната ще се осъществи чрез: инвестиции в изграждане на междусистемни връзки за осигуряване на свързаност с други газопреносни мрежи и инвестиции за разширяване на подземното хранилище за съхраняване на природен газ, както по отношение на съоръженията за добив и нагнетяване, така и на възможностите за съхраняване на по-голям обем природен газ.

Друга основна цел е осигуряване на достъп до природен газ на нови общини и на нови крайни потребители, което ще допринесе за подобряване на екологията, качеството на живот, енергийната ефективност и реализирането на икономии от по-евтино гориво чрез: разширение на съществуващите газопреносни мрежи до нови региони от страната и изграждане на нови газоизмервателни и газорегулиращи станции, осигуряващи възможност за присъединяване към газопреносните мрежи на нови крайни потребители, или на газоразпределителни мрежи.

Предвид дългосрочния период на планиране на инвестициите, включването на проекти, за които в настоящия момент не е взето окончателно инвестиционно решение, както и на проекти, чието развитие е свързано с изпълнение на други международни

проекти в газовия сектор, планът е структуриран в 3 основни групи, в които са дефинирани конкретните обекти, график за тяхното изпълнение и очакван размер на инвестициите:

1. Инвестиции, за които вече е взето решение и които са предвидени за изпълнение през периода 2019 – 2021 г., проекти за развитие на инфраструктурата за пренос и съхранение, за които е взето решение (Таблица № 1 и Таблица № 4);

2. Инвестиции, чието изпълнение е в зависимост от развитието на международни проекти, изпълнявани на територията на страната–инвестиции за развитие на инфраструктурата за пренос и съхранение на природен газ, обвързани с развитието на международни проекти и проекти на трети страни в периода 2019 – 2028 г. (Таблица № 2);

3. Проекти за развитие на инфраструктурата за пренос и съхранение на природен газ в периода 2019 – 2028 г., за които все още не е взето окончателно инвестиционно решение, но са налице инвестиционни намерения за тяхното осъществяване през десетгодишния планов период (Таблица № 3).

Допълнително е представено по-подробно описание на проекти с ключово значение за процеса на либерализация, диверсификация на източниците и маршрутите за доставка на природен газ, развитие на газовата мрежа в региона, както и с принос за националната икономика.

Представеният Десетгодишен план има изискуемото съдържание съгласно чл. 81г, ал. 1 от ЗЕ и чл. 112, ал. 1 от НЛДЕ и включва:

I. График за изпълнение на планираните инвестиции, съдържащ:

Проектите за развитие на инфраструктурата за пренос и съхранение на природен газ в периода 2019–2021 г., за които е взето инвестиционно решение:

Таблица № 1

Инвестиции за развитие на инфраструктурата за пренос и съхранение на природен газ в периода 2019 – 2021 г. по окрупнени обекти	График за изпълнение
I. РЕКОНСТРУКЦИИ, РЕХАБИЛИТАЦИИ И ОСНОВНИ РЕМОНТИ в периода 2019 – 2021 г.	
1. Инвестиции за Компресорни станции	
1.1. Газопреносна мрежа за транзитен пренос	
КС „Провадия”–склад с локални очистни съоръжения за свежо и отработено масло; КС „Кардам”–навес за двигатели на компресори и дървени контейнери с резервни части; КС „Ихтиман”–учебно-практически център; Обследване състоянието и изпълнение на ремонтни работи на покривите и бетонната площадка за технологичните съоръжения в КС „Провадия”; КС „Кардам ”–авариен дизел генератор; КС „Ихтиман” и КС „Петрич”–ремонт на сгради ел. проходна; Реконструкция на районното осветление на КС „Ихтиман” и КС „Петрич”	2018 – 2020 г.
Основни ремонти на газотурбинни двигатели тип ДТ70 П и АИ-336-2-8, преоборудване на горивните системи на 1 брой ГТКА тип ТНМ 1304/11 с нискоемисионни горивни камери и модернизация на САУ, планови ремонти и V3 инспекции на ГТКА тип ТНМ 1304	2018 – 2020 г.
Модернизация на 3 компресорни станции чрез интегриране на 4 броя газотурбокомпресорни агрегати (ГТКА)	2016 – 2021 г.
1.2. Национална газопреносна мрежа	
Реконструкции и рехабилитации на КС „Полски Сеновец” и КС „Вълчи дол”	2018 – 2022 г.
КС „Вълчи дол”–ремонт КРУ 6 kV	2018 – 2021 г.
2. Инвестиции на съществуващи автоматични газорегулиращи станции (АГРС)	
2.1. Национална газопреносна мрежа	
Реконструкция, преустройство и модернизация на АГРС, ГРС и ГИС: АГРС „Ловеч”, АГРС „Самоков”, ГРС „Страшимирово”, ГРС „Плевен”	2018 – 2019 г.

Модернизация и мероприятия по привеждане на ГРС към автоматичен режим на работа и реконструкция и основни ремонти на АГРС	2020 – 2021 г.
3. ПГХ „Чирен“	
Реконструкция и рехабилитация на сондажи и наземни съоръжения – 3D полеви сеизмични проучвания; модернизация на телеметричната система на сондажите	2018 – 2020 г.
Ремонт, модернизация и реконструкция на основни технологични инсталации и системи на ПГХ „Чирен“–намаление на вибрациите в ГМК и технологичните линии от ГМК до II-ри пясъчен демпфер; подмяна тръби на закрит и открит цикъл на ГМК	2016 – 2020 г.
4. Национална газопроводна мрежа	
Основен ремонт с подмяна на участък от преносния газопровод в участъка Вълчи дол–КВ Преселка; Подмяна на преносен газопровод в участъка ОС Беглеж–КВ Дерманци–КВ Батулци–КВ Калугерово; Реконструкция на газопроводно отклонение „Враца 1” с подмяна на участъци и изграждане на приемна камера при ПГХ „Чирен” чрез изместване на съществуващата камера при ГРС „Враца”; Увеличаване капацитета на газопроводно отклонение „Търговище”	2016 – 2021 г.
5. Транзитни газопроводи	
Реконструкция на защитни съоръжения, възстановяване на земното покритие на Транзитния газопровод и ремонт на ОС „Стряма”	2018 – 2020 г.
Ремонт на магистрален газопровод северен полупръстен, чрез подмяна на тръбни участъци	2018 – 2021 г.
II. ИНВЕСТИЦИИ ЗА ИЗГРАЖДАНЕ НА НОВИ ОБЕКТИ КЪМ СЪЩЕСТВУВАЩАТА ИНФРАСТРУКТУРА, НЕОБХОДИМИ ЗА ПОВИШАВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА НА ЕКСПЛОАТАЦИЯТА	
1. Национална газопреносна мрежа	
Изграждане на очистни съоръжения (пускови и приемни камери) за газопроводните отклонения Димитровград, Бургас, Девня, Перник	2018 – 2021г.
Разширение на газопреносната инфраструктура на „Булгартрансгаз” ЕАД от българо-турската граница до българо-сръбската граница (етап 1 от газов хъб „Балкан”)*	2018 – 2021 г.
2. Съхранение на природен газ	
Интегрирана софтуерна платформа за резервоарно моделиране и симулиране на експлоатацията на подземния газов резервоар на ПГХ „Чирен” и внедряването ѝ с надлежен хардуер; Проектиране и изграждане на система за разделяне на пластови флуиди и продухвания газ вследствие на дрениране на шлейфите на сондажите и останалите технологични съоръжения на ПГХ „Чирен”	2018 – 2020 г.
3. Инвестиции в спомагателни мрежи	
Внедряване на IT платформа за изпълнение изискванията на Трети енергиен пакет	2018 – 2021 г.
III. ДОСТЪП ДО ПРИРОДЕН ГАЗ НА НОВИ ОБЩИНИ, КАКТО И НА НОВИ КРАЙНИ ПОТРЕБИТЕЛИ	
1. Инвестиции в проекти за разширение на съществуващите газопреносни мрежи до нови региони от страната	
Изграждане на преносни газопроводи с АГРС до Свищов, до Панагюрище и Пирдоп, до Банско и Разлог	2018 – 2020 г.
2. Инвестиции, за изграждане на нови газоизмервателни и газорегулиращи станции	
Изграждане на нови ГИС и АГРС–КВ и АГРС „Игнатиево”; и изкупуване на съществуващи активи за развитие на газовия пазар	2018 – 2021 г.

* Предвидените за 2019 – 2021 г. средства в Годишната програма за инвестиции и поддръжка на „Булгартрансгаз” ЕАД са на стойност 550 064 хил. лв. Прогнозната стойност на инвестиционните разходи е 2 767 115 хил. лв., като начинът на финансиране на останалите необходими средства от инвестицията ще бъде определен след избор на изпълнител на доставки, работно проектиране и строително-монтажни работи на етап „Линейна част”.

Проекти за развитие на инфраструктура за пренос и съхранение на природен газ, обвързани с развитието на международни проекти и проекти на трети страни в периода 2019 – 2028 г.:

Таблица № 2

Инвестиции за развитие на инфраструктурата за пренос и съхранение на природен газ в периода 2019–2028 г. по окрупнени обекти	График за изпълнение
ПРОЕКТИ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ВЪЗМОЖНОСТ ЗА ДИВЕРСИФИКАЦИЯ НА ИЗТОЧНИЦИТЕ И МАРШРУТИТЕ ЗА ДОСТАВКА НА ПРИРОДЕН ГАЗ	
Междусистемни газови връзки	
Присъединяване на Междусистемна газова връзка Гърция - България (IGB) към националната газопрепосна мрежа	2019 – 2020 г.
Междусистемна газова връзка България–Сърбия (IBS)	2019 – 2022 г.
Междусистемна газова връзка Турция-България (ITB)(под условие)	2015 – 2022 г.

Проекти за развитие на инфраструктура за пренос и съхранение на природен газ в периода 2019–2028 г., за които *предстои да бъде взето окончателно инвестиционно решение*:

Таблица № 3

Проекти за развитие на инфраструктурата за пренос, транзитен пренос и съхранение на природен газ в периода 2018–2027 г., за които не е взето инвестиционно решение	Прогнозен период на изпълнение
1. Газопрепосна мрежа за транзитен пренос на природен газ	
Преоборудване на горивните системи на 5 броя ГТА тип ТНМ 1304/11 с нискоемисионни горивни камери	2019 – 2021 г.
2. Национална газопрепосна мрежа	
Мероприятия по изграждане на очистни съоръжения /пускови и приемни камери/ на газопроводни отклонения за Плевен и Пазарджик	2018 – 2021 г.
3. Общи за разпределение	
Придобиване дялово участие в терминал за втечен газ в Александруполис	2019 г.
4. Съхранение на природен газ	
Разширяване на капацитета на ПГХ „Чирен	2020 – 2024 г.

II. Инвестиционна програма за периода 2019 – 2028 г., съдържаща:

Тригодишна инвестиционна програма за периода 2019 – 2021 г., включваща инвестиционни дейности, за които е взето крайно инвестиционно решение (в хил. лв. без ДДС):

Таблица № 4

Програма/Раздел	2019 г.	2020 г.	2021 г.
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
ОБЩО Годишна програма за инвестиции	620 116	202 892	176 323
РАЗДЕЛ I. 1. Изграждане на нови обекти	481 454	79 577	51 907
<i>Газопрепосна мрежа за транзитен пренос</i>	1 825	3 062	2 364
Линейна част	140	82	64
Компресорни станции, административни и експлоатационни райони	86	850	0
Комуникационни и информационни системи	1 599	2 130	2 300
<i>Национална газопрепосна мрежа</i>	476 653	70 480	48 343
Линейна част	473 438	67 116	41 783
Компресорни станции, административни и експлоатационни райони	170	578	0
Комуникационни и информационни системи	1 883	2 131	5 905
АГРС и ГИС	1 162	655	655
<i>Съхранение на природен газ</i>	240	840	0

Сондажен фонд и шлейфи	180	300	0
Основни технологични инсталации и системи, експлоатационно поделение	60	540	0
<i>Общи за разпределяне по видове дейности</i>	2 736	5 195	1 200
Линейна част	165	0	0
Компресорни станции, административни и експлоатационни райони	255	1 339	1 100
Комуникационни и информационни системи	2 316	3 856	100
РАЗДЕЛ I. 2. Реконструкция, рехабилитация и основни ремонти на ДМА	129 352	115 315	116 916
<i>Газопреносна мрежа за транзитен пренос</i>	63 750	59 560	61 505
Линейна част	2 944	3 430	3 530
Компресорни станции, административни и експлоатационни райони	60 806	56 130	57 975
<i>Национална газопреносна мрежа</i>	57 785	50 258	53 931
Линейна част	53 976	48 685	49 881
Компресорни станции, административни и експлоатационни райони	2 635	1 173	3 650
АГРС и ГИС	1 174	400	400
<i>Съхранение на природен газ</i>	7 209	3 007	0
Комуникационни и информационни системи	700	0	0
Сондажен фонд и шлейфи	5 689	140	0
Основни технологични инсталации и системи, експлоатационно поделение	820	2 867	0
<i>Общи за разпределяне по видове дейности</i>	608	2 490	1 480
Линейна част	354	1 940	0
Компресорни станции, административни и експлоатационни райони	254	550	1 480
РАЗДЕЛ I. 3. Доставка на машини и оборудване	9 310	8 000	7 500

Инвестиционна програма за периода 2022 – 2028 г., включваща задължителни инвестиционни дейности за осигуряване на капацитетни възможности на мрежите (в хил. лв. без ДДС):

Таблица № 5

Програма/Раздел	2022 г. хил. лв.	2023 г. хил. лв.	2024 г. хил. лв.	2025 г. хил. лв.	2026 г. хил. лв.	2027 г. хил. лв.	2028 г. хил. лв.
ОБЩО Годишна програма за инвестиции	86 631	50 804	40 960	42 189	43 454	46 416	49 535
РАЗДЕЛ I. 1. Изграждане на нови обекти	45 081	24 317	12 644	13 024	13 414	14 353	15 358
Газопреносна мрежа за транзитен пренос	4 600	4 013	4 294	4 423	4 555	4 874	5 215
Национална газопреносна мрежа	5 800	5 304	5 675	5 846	6 021	6 442	6 893
Съхранение на природен газ	12 500	12 500	0	0	0	0	0
Общи за разпределяне по видове дейности	22 181	2 500	2 675	2 755	2 838	3 037	3 250
РАЗДЕЛ I. 2. Реконструкция, рехабилитация и основни ремонти на ДМА	33 550	18 987	20 316	20 926	21 553	23 063	24 677

Газопреносна мрежа за транзитен пренос	12 900	11 200	11 984	12 344	12 714	13 604	14 556
Национална газопреносна мрежа	13 500	4 692	5 020	5 171	5 326	5 699	6 098
Съхранение на природен газ	5 200	953	1 020	1 050	1 082	1 158	1 239
Общи за разпределяне по видове дейности	1 950	2 142	2 292	2 361	2 432	2 602	2 784
РАЗДЕЛ I. 3. Доставка на машини и оборудване	8 000	7 500	8 000	8 300	8 800	9 000	9 500

III. Пазарът на природен газ в региона

„Булгартрансгаз“ ЕАД представя подробно проучване относно развитието на пазара на природен газ в региона и очаквания ръст на консумацията на природен газ в съседните на България страни. Анализът се основава на очаквано повишено потребление, на действащите дългосрочни договори за доставки на природен газ от Руската Федерация по Балканското направление, на възможностите за доставки на природен газ от нови източници по Южния газов коридор, както и на потенциала на местния добив. Направените допускания са с оглед плановите за изграждане на нови връзки между газопреносните системи на България с Турция, Гърция и Сърбия, доизграждане на инфраструктурата с Румъния, създаването на газоразпределителен център в България (хъб „Балкан“), както и с разширяването на газопреносната инфраструктура на дружеството, предвид адаптацията ѝ към значимите проекти в региона.

„Булгартрансгаз“ ЕАД подробно анализира пазарите на природен газ в съседните на България страни, очертавайки основните тенденции в развитието на регионалния газов пазар и обективните очаквания за ръст на консумацията на природен газ в региона.

Основни обстоятелства, свързани с българския пазар са наличието на един основен източник за доставки на природен газ – Руската Федерация и незначителния местен добив, което определя високата зависимост от един единствен доставчик. От друга страна, негативно влияние върху сигурността на доставките за страната се обуславя и от съществуването само на едно трасе за внос на природен газ от Русия през териториите на Украйна, Молдова и Румъния („Трансбалканския газопровод“).

В резултат на подадени ангажиращи заявки от ползватели на мрежата за пренос на природен газ е резервиран 100% от обявения в рамките на Фаза 3 от процедурата Open Season капацитет на българо-турската граница и 100% от обявения капацитет на българо-сръбската граница. След постигнатия положителен резултат в икономическия тест, „Булгартрансгаз“ ЕАД е взело окончателно инвестиционно решение за изграждане на допълнителната инфраструктура, включена в проекта „Разширение на газопреносната инфраструктура от българо-турската граница до българо-сръбската граница“, в съответствие с което сключва ангажиращи договори за капацитет с кандидати, подали ангажиращи оферти.

Към 2019 г. липсва необходимата инфраструктура – междусистемни връзки, съответно достъп до терминали за внос на втечен природен газ, чрез които да се диверсифицират газовите доставки за страната. Този проблем стои и пред редица други държави в региона и е ключова предпоставка за ускореното изграждане на планираните нови междусистемни връзки на България с Турция, Гърция и Сърбия, доизграждането на инфраструктурата с Румъния и свързаността със значими трансгранични проекти, както и проектите от „Южен газов коридор“.

„Булгартрансгаз“ ЕАД определя създаването на газоразпределителен център в България – хъб „Балкан“ като проект, който съществено ще повлияе върху газовия пазар. Проектът е получил подкрепа и одобрение от Европейската комисия (ЕК), а през м. ноември 2016 г. е подписан Меморандум за разбирателство между „Булгартрансгаз“ ЕАД и словашкия газов оператор „Eustream“, чрез който се разглежда възможността за координирано развитие на проекта за газов хъб, в съответствие с проекта „Eastring“

(транспортен коридор през териториите на Словакия, Унгария, Румъния, България). В меморандума са отразени намеренията на двете страни за синхронизирана работа по двата проекта, с цел гарантиране сигурността на доставките на природен газ в региона на Централна и Югоизточна Европа и оказване на подкрепа за присъединяването и на други заинтересовани страни в процеса на развитие. За реализирането на хъб „Балкан“, а и за осигуряване на сигурност на доставките и покриването на сезонните колебания при търсенето на природен газ, „Булгартрансгаз“ ЕАД предвижда да разшири ПГХ „Чирен“.

През юли 2017 г. дружеството е подписало Меморандум за разбирателство с азербайджанската нефтена компания SOCAR, във връзка с бъдещото разширение на преносната мрежа и възможностите за транспортиране на допълнителни обеми азербайджански природен газ (извън договорените от Шах Дениз II) от Южния газов коридор, през територията на България до други европейски пазари.

Друг важен момент за обезпечаване на енергийната сигурност е подписаният през юли 2017 г., Меморандум за разбирателство относно реализацията на Вертикалния газов коридор между „Булгартрансгаз“ ЕАД (България), ICGB AD (България), DESFA S.A. (Гърция), FGSZ LTD (Унгария) и SNTGN TRANSGAZ S.A. (Румъния), имащ за цел анализирането на възможността за изграждане на необходимата газопреносна инфраструктура, осигуряваща двупосочен пренос на природен газ до транзитните държави и до европейския пазар от Гърция през България и Румъния до Унгария.

„Булгартрансгаз“ ЕАД посочва, че реализирането на планираните в страната и региона инфраструктурни проекти ще доведе до стабилна интеграция на газовия пазар, ще осигури свързаност с газовите хъбове в Централна и Източна Европа, както и ще улесни достъпа до източниците от Южния газов коридор. Ще бъдат създадени и благоприятни условия за диверсификация и съответно намаляване на енергийната зависимост.

IV. Описание на ключови проекти:

1. Изграждане на регионален газов хъб в България – газов хъб „Балкан”

Концепцията за изграждане на газоразпределителен център (хъб) на територията на България е основана на идеята в определена реална физическа точка в района на гр. Варна да постъпват от различни източници значителни количества природен газ за последващо транспортиране, като в същото време в тази точка се организира и място за търговия с природен газ – хъб, където всеки пазарен участник би могъл да извършва сделки с природен газ на пазарен принцип. Идеята за изграждането на регионален газов център е подкрепена със стратегическото географско разположение на България, добре развитата съществуваща газова инфраструктура за пренос и съхранение и с проектите за изграждане на междусистемни връзки с Турция, Гърция и Сърбия и доизграждане на инфраструктурата с Румъния.

Концепцията за изграждане на газов хъб „Балкан” е включена в списъка с проекти от „общ интерес” на Европейската комисия от 18 ноември 2015 г., съгласно Регламент (ЕС) № 347/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2013 година относно указания за трансевропейската енергийна инфраструктура (Регламент (ЕС) № 347/2013). В списъка този проект фигурира под номер ПОИ 6.25.4 в клъстер 6.25., включващ алтернативни проекти за доставки на природен газ от нови източници и по нови маршрути до Централна, Източна и Югоизточна Европа. Под същият номер и наименование, проектът е включен и в публикувания на 23 ноември 2017 г. трети списък с проекти от „общ интерес” на ЕК.

Концепцията за газов хъб „Балкан” включва в себе си няколко ключови елемента, които в своята съвкупност формират проекта: нови източници на природен газ; оптимално използване на съществуващите газопреносни мрежи и ПГХ „Чирен”; модернизация и разширение на съществуващата инфраструктура; нова инфраструктура за газовия хъб.

Във връзка с необходимостта от провеждане на детайлно предпроектно проучване е одобрено безвъзмездно съфинансиране на стойност до 920 500 евро (50% от общата стойност на проекта) по програмата „Механизъм за свързване на Европа“ (CEF Call 2016-2)

за „Предпроектно проучване за проекта газов хъб „Балкан“. На 15.03.2018 г. между „Булгартрансгаз“ ЕАД и избраният консорциум ДЗЗД „АФ-ЕМГ Консулт“ е подписан договор за изготвяне на предпроектно проучване за газов хъб „Балкан“. Стойността на подписания договор е в общ размер на 2 327 437 лв.

Проектът *„Разширение на газопреносната инфраструктура от българо-турската граница до българо-сръбската граница“* е част от концепцията за газов хъб „Балкан“. Изпълнителят е разработил предпроектното проучване на база заявките на потенциалните ползватели, прогнозите за търсене на целевите пазари и на база допускания за възможни нови източници и трасета за доставка на газ. Резултатите показват необходимостта от разширение на съществуващата газопреносна система и неотложната нужда от реализацията на цялостната концепция за газов хъб „Балкан“. Инфраструктурата на газовия хъб ще свърже пазарите на природен газ на България, Гърция, Румъния, Унгария, Сърбия, Хърватия, Словения, Австрия, Германия, Италия, Молдова и др. Като основни източници за хъба се разглеждат руски природен газ, местен добив от България и Румъния, природен газ от Южния газов коридор.

На 27.11.2018 г. от членовете на експертния технико-икономически съвет на „Булгартрансгаз“ ЕАД е взето решение за приемане на представения окончателен доклад за „Предпроектно проучване за газов хъб „Балкан“. Предпроектното проучване за газов хъб „Балкан“ е успешно изпълнено в срока на грантовото споразумение 04.12.2018 г.

2. Eastring–България

Eastring–България е подпроект на проекта „Eastring“, който е проект за изграждане на транспортен коридор през териториите на Словакия, Унгария, Румъния и България, осигуряващ възможност за двупосочни доставки на природен газ от алтернативни източници. Концепцията Eastring, разработена на този етап и включена в общностния Десетгодишен план за развитие на мрежите на ENTSOG за периода 2017 – 2026 г., предвижда проектът да се развива съвместно и координирано от газопреносните оператори на Словакия, Унгария, Румъния и България. „Булгартрансгаз“ ЕАД е дружеството, ангажирано за реализацията на българския участък от Eastring.

Изпълнението на „Предпроектно проучване за проекта Eastring“ е започнало през 2017 г. със срок за изпълнение 1 година. След неговото завършване, резултатите са представени официално пред заинтересованите страни на 20.09.2018 г. в Братислава, Словения. Проучването показва, че двупосочният газопровод с диаметър 1400 мм и работно налягане от 100 бара ще има капацитет до 20 bcm на година на първия етап, с потенциално повишаване до 40 bcm на година в следващата фаза. Капиталовите разходи за Фаза 1 на проекта са оценени на 2,6 млрд. евро. Ако бъде взето инвестиционно решение, новият газопровод ще започне да функционира през 2025 г.

3. Разширение на газопреносната инфраструктура на „Булгартрансгаз“ ЕАД в участъка от българо-турската до българо-сръбската граница

В периода 21 юли – 21 август 2017 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД е изпълнило пазарно проучване относно търсенето на добавен (нов) капацитет Open Season, Фаза 1 (необвързващи прогнози за търсенето на добавен капацитет към/от съседните пазарни зони), на проекти за развитие и разширение на газопреносната инфраструктура към всички съседни пазарни зони. Фаза 2 на процедурата е проведена в периода 27 март – 27 април 2018 г. В резултат на получените заявки е идентифицирано неангажиращо, прогнозно търсене на добавен капацитет в посока от България към Сърбия с входна точка Турция и начален период, заявен от ползвателите - газова година 2019/2020. На 21 декември 2018 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД е стартирало провеждането на ангажиращата Фаза 3 от процедурата Open Season на „Проект за развитие и разширение на газопреносната система“. Ангажиращи оферти за участие във Фаза 3 на икономическия тест в предвидения за това срок 29 януари – 30 януари 2019 г. са подадени от трима кандидати. Фаза 3 на икономическия тест е с положителен резултат. С подадените ангажиращи заявки от ползвателите е резервиран 100% от обявения в рамките на Фаза 3 от

икономическия тест капацитет на българо-турската граница и на българо-сръбската граница.

След постигнатия положителен резултат в икономическия тест, „Булгартрансгаз“ ЕАД е взело окончателно инвестиционно решение за реализиране на „Проект за развитие и разширение на газопреносната система”, в съответствие с което е сключило ангажиращи договори за капацитет с кандидатите, подали ангажиращи оферти. Прогнозните инвестиционни разходи на проекта възлизат на 2 767 115 441 лева (два милиарда седемстотин шестдесет и седем милиона сто и петнадесет хиляди, четиристотин четиридесет и един лева), без ДДС.

С реализацията на разширението на газопреносната инфраструктура на „Булгартрансгаз“ ЕАД от българо-турската граница до българо-сръбската граница ще се постигне: сигурност на доставките на природен газ за България; сигурност на доставките на природен газ за съседните балкански страни и региона, и откриване на допълнителни висококвалифицирани работни места.

С оглед въвеждането в експлоатация на всички подобекти през 2022 г. са обявени обществени поръчки по реда на ЗОП, като вече е успешно финализирана обществената поръчка за избор на изпълнител за: „Доставка на необходимите материали и оборудване, инвестиционно проектиране-фаза работен проект, изграждане и въвеждане в експлоатация на обект: „Разширение на газопреносната инфраструктура на „Булгартрансгаз“ ЕАД паралелно на северния (магистрален) газопровод до българо-сръбската граница”, етап: „Линейна част“.

4. Междусистемни връзки

Междусистемна връзка България–Румъния (IBR) - В края на 2016 г. е пусната в експлоатация реверсивната междусистемна връзка България–Румъния (IBR), която осигурява свързване на националните газопреносни мрежи на България и Румъния. С финализирането на проекта се постигна диверсификация на маршрутите, междусистемна свързаност и осъществяване на пренос на природен газ за Румъния, използвайки планираните нови входни точки с Турция и Гърция и значителния свободен капацитет на газопреносната мрежа. Проектът е изпълнен съвместно от „Булгартрансгаз“ ЕАД и TRANSGAZ S.A., съгласно подписан Меморандум за разбирателство на 01.06.2009 г. Същевременно, за осигуряване на пълния проектен капацитет на доставки от Румъния към България е необходимо изграждането на компресорна станция на територията на Румъния (ангажимент на Румъния), с цел повишаване на налягането и осигуряване на физическа възможност за пренос на газ към България.

Междусистемна газова връзка Турция–България (ITB) - Междусистемната връзка Турция–България е проект за развитие на междусистемната свързаност на газопреносните мрежи на „Булгартрансгаз“ ЕАД, България и BOTAS, Турция, чрез който да се осигури възможност за диверсификация на източниците на природен газ, доставящите партньори и маршрутите, като по този начин да се повиши сигурността на доставките в региона и развитието на конкуренцията. ITB представлява нов сухопътен газопровод с дължина от около 200 км (приблизително 75 км от които на българска територия), с капацитет от 3 млрд. м³/г. Междусистемната връзка Турция–България е проект от „общ интерес” съгласно Регламент (ЕС) № 347/2013. През 2017 г. е проведена техническа среща между страните по проекта („Булгартрансгаз“ ЕАД и BOTAS, Турция), на която са били приети заключенията от предпроектното проучване. Реализацията на Междусистемната връзка Турция–България до голяма степен зависи от развитието на други проекти, както на „Булгартрансгаз“ ЕАД, така и международни такива. Въвеждането в експлоатация на проектите, част от Южния газов коридор, Междусистемната газова връзка Гърция–България както и на проекта „Разширение на газопреносната инфраструктура на „Булгартрансгаз“ ЕАД паралелно на северния (магистрален) газопровод до българо-сръбската граница” може да осигури диверсификация на източниците на природен газ,

доставящите партньори и маршрутите, без да са необходими инвестиции за реализацията на Междусистемната връзка Турция–България.

Междусистемна газова връзка България–Сърбия (IBS) - Междусистемната реверсивна газова връзка България–Сърбия има за цел свързване на националните газопреносни мрежи на България и Сърбия. Проектът е един от българските газови проекти от „общ интерес“, съгласно Регламент (ЕС) № 347/2013, като е включен в настоящия Трети списък с проекти от „общ интерес“.

С реализирането на проекта ще се постигне диверсификация на маршрутите, междусистемна свързаност и осъществяване на пренос на природен газ за Сърбия, като се използват планираните нови входни точки с Турция и Гърция. Същевременно, в кризисна ситуация ще се използва за доставка на природен газ от Сърбия.

По данни от техническия проект, дължината на трасето София–Димитровград–Ниш е около 170 км, от които на българска територия около 61 км. Проектният минимален годишен капацитет на връзката е около 1.8 млрд. м³, а максималният е 3.2 млрд. м³. „Булгартрансгаз“ ЕАД предстои да проведе необходимите процедури за актуализация на проектната документация и привеждането ѝ в съответствие с актуалните нормативни изисквания, завършване на археологическите проучвания, придобиване на вещни права върху имотите за площадките към газопровода и учредяване на сервитут за линейната част на газопровода, изработване на работен проект, получаване на разрешение за строеж. С изменението на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност 2014–2020 г.“ „Булгартрансгаз“ ЕАД е допустим бенефициент за завършване подготвителните дейности за реализация на проекта. Очакваният срок за въвеждане в експлоатация на строежа е месец май 2022 г.

Междусистемна газова връзка Гърция–България (IGB) - Междусистемната газова връзка Гърция–България е обявена за проект от „общ интерес“, съгласно Регламент (ЕС) № 347/2013, като е включена в Трети списък с проекти от „общ интерес“ и е първи в листата от общо приоритетни проекти в рамките на инициативата за междусистемна свързаност между страните от Централна и Югоизточна Европа CESEC. Предвижда се проектът да бъде въведен в експлоатация в края на 2020 г.

5. Увеличаване на капацитета за съхранение на природен газ

Разширение капацитета на ПГХ „Чирен“ - Проектът за разширение на ПГХ „Чирен“ се състои в поетапно увеличаване на капацитета на газохранилището – по-големи обеми съхраняван газ, респективно повишени резервоарни налягания и постигане на по-големи дебити при добив и при нагнетяване. Изпълнението на проекта за неговото разширение цели, от една страна да бъдат създадени условия за гарантиране сигурността на доставките до българските и регионалните потребители, и от друга страна да се развие като търговско хранилище в един взаимосвързан регионален и общоевропейски пазар. Проектът е от „общ интерес“, съгласно Регламент (ЕС) № 347/2013, като е включен в действащия Трети списък с проекти от „общ интерес“. През м. май 2016 г. са приключили дейностите по наземен газов анализ върху площта на Чиренската структура. В процес на изпълнение е предпроектно проучване „Провеждане на 3D полеви сеизмични проучвания върху площта на Чиренската структура“, част от проект 6.20.2 Разширение на ПГХ „Чирен“, обхващащо изпълнението на следните дейности: провеждане на 3D полеви сеизмични проучвания върху площта на Чиренската структура; контрол на качеството при извършване на 3D полеви сеизмични проучвания и обработка на получените данни.

Размерът на безвъзмездните средства е 50% от стойността на проучването, до 3 900 000 евро. Предвижда се проучването да приключи през първата половина на 2020 г. Резултатите от него, както и от останалите извършени анализи и проучвания, ще служи като основа при определянето на окончателния вариант за разширение на ПГХ „Чирен“ и на следващите стъпки, свързани с проектиране и строителство на наземни и подземни съоръжения. Очаква се строителството, както и въвеждането в експлоатация, да приключат до края на 2025 г.

Възможности за нови газови хранилища в България - За гарантиране сигурността на доставките и стимулиране либерализацията на газовия пазар, в България се планира проучване на възможностите за изграждане на ново газово хранилище. Развитието на газовата инфраструктура в региона, включително проектите от Южния газов коридор, планираните междусистемни газови връзки и други големи трансгранични газови проекти, обосновават необходимостта от осигуряването на допълнителен капацитет за съхранение. Ново хранилище би могло да обслужва не само националния, но и регионалния газов пазар след планираното изграждане на новите междусистемни връзки със съседните страни. То би могло да бъде изградено в подходяща геоложка структура – в изтощени газови находища (на сушата или в морето), в солни тела (каверни) или във водоносен пласт.

Трябва да се има предвид, че изграждането на едно ново подземно газово хранилище, от началото на геолого-проучвателните дейности до влизането му в редовна експлоатация, би отнело значителен период от време.

6. Развитие на съществуващата мрежа чрез изграждане на нови газопроводни отклонения, които са в ход

„Булгартрансгаз“ ЕАД посочва, че в момента са в процес на изграждане следните газопроводни отклонения:

- **газопроводно отклонение Разлог – Банско**, подписан е договор за изготвяне на технически и работен проект, ПУП. Има издадено решение по ОВОС, като планираният срок за приключване на проекта е края на 2020 г.

- **газопроводно отклонение Панагюрище – Пирдоп**, изпълнено е предпроектно проучване. Приключена е процедурата по правилата на Европейска банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) за избор на проектант за изготвяне на технически и работен проект, ПУП и ОВОС и е подписан договор за консултантски услуги за проектиране, който е в процес на изпълнение. Планираният срок за приключване на проекта е края на 2020 г.

- **газопроводно отклонение до Свищов**, изпълнено е предпроектно проучване. Избран е проектант за изготвяне на технически и работен проект, ПУП и ОВОС (при необходимост), като договорът е в процес на изпълнение. С решение на МРРБ е одобрен ПУП-ПП окончателна фаза. Изпълнява се проектиране на технически проект, с цел издаване на разрешение за строеж към края на 2019 г., изготвяне на работен проект и избор на изпълнител на строително-монтажните работи. Планираният срок за приключване на проекта е края на 2020 г.

Предвидена е възможност за изграждане на **ново газопроводно отклонение с АГРС Граф Игнатиево до Хисаря - Баня - Карлово – Сопот**. Газопроводът е с очаквана дължина 54 км, като захранването му се предвижда да бъде извършено от съществуващия магистрален газопровод Южен полупръстен, между пътя Пловдив – с. Строево – с. Малък чардак – с. Голям чардак и газопроводното отклонение за гр. Пловдив, което се намира на около 4 км в източна посока от главен път гр. Карлово – гр. Пловдив. АГРС са предвидени в околностите на гр. Сопот и гр. Карлово (или обща за двата града). Предвидени са отклонения за гр. Хисаря, за гр. Баня и с. Калояново. С отклонението биха могли да се захранят общините Сопот и Хисаря, гр. Баня, гр. Карлово и с. Калояново. За проекта ще бъдат изпълнени проучвателни дейности за определяне на обхвата, начина на изпълнение, финансирането и вземането на крайно инвестиционно решение. Реализацията му зависи до голяма степен от оценката за неговата целесъобразност, като се отчита и социалния и икономическият ефект за региона и страната от реализирането му. „Булгартрансгаз“ ЕАД заявява, че при наличие на мотивирани и икономически обосновани проекти, същите ще бъдат включени в Прединвестиционната или Инвестиционната програми на Плана при последваща актуализация.

7. Основни проекти за реконструкции, рехабилитации и разширение на съществуващата газова инфраструктура:

Модернизация, рехабилитация и разширение на българската газопреносна система чрез проект „Модернизация, рехабилитация и разширение на съществуващата газопреносна инфраструктура” който е проект от „общ интерес” (ПОИ 6.8.2); изграждане на очистни съоръжения (пускови и приемни камери) по газопроводни отклонения Девня, Бургас, Димитровград и Перник; подмяна на Преносен газопровод в участъка общостационарна система (ОС) Беглеж – кранов възел (КВ) Дерманци – КВ Батулци – КВ Калугерово (част от втора фаза на проект от общ интерес „Модернизация, рехабилитация и разширение на съществуващата газопреносна инфраструктура“); подмяна на Преносен газопровод в участъка ОС Вълчи дол – ЛКВ Преселка (Част от Втора фаза на ПОИ 6.8.2 „Модернизация, рехабилитация и разширение на съществуващата газопреносна инфраструктура”); реконструкция на газопроводно отклонение „Враца 1” с подмяна на участъци и изграждане на приемна камера при ПГХ „Чирен” чрез изместване на съществуващата камера при ГРС „Враца”; увеличаване капацитета на газопроводно отклонение „Търговище”; основни ремонти на газотурбинни двигатели и планови ремонти и инспекции на ГТКА; мероприятия по привеждане на компресорни станции в съответствие с изискванията на комплексните разрешителни, етап 2 – КС „Лозенец”, КС „Петрич”, КС „Ихтиман” (част от Втора фаза на ПОИ 6.8.2 „Модернизация, рехабилитация и разширение на съществуващата газопреносна инфраструктура”); намаляване на вибрациите в тръбната обвръзка на газомоторни компресори (ГМК) и технологична линия от ГМК до II пясъчен демпфер в ПГХ „Чирен”; подмяна тръби на открит цикъл на ГМК; изграждане на нови обекти към съществуващата инфраструктура, необходими за повишаване ефективността на експлоатацията и внедряване на IT платформа за изпълнение изискванията на Трети енергиен пакет.

V. Развитие на капацитета на газовата инфраструктура на „Булгартрансгаз“ ЕАД в периода 2019–2023 г.

Десетгодишният план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз“ ЕАД показва развитието на капацитета на газопреносната инфраструктура в резултат от реализацията на инфраструктурните проекти, както и на модернизацията и рехабилитацията на съществуващата инфраструктура и съоръженията в периода.

Развитието на капацитета на газовата инфраструктура на „Булгартрансгаз“ ЕАД в периода 2019–2023 г. е посочено в следващата таблица:

Таблица № 6

Към 1 януари, в MWh/d	2019 г.	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.
Национална газопреносна мрежа (НГПМ)					
Входен капацитет	314 856	336 251	483 543	637 193	637 193
Изходен капацитет	334 125	463 180	558 310	711 960	711 960
Газопреносна мрежа за транзитен пренос (ГМТП)					
Входен капацитет	667 319	1 301 558	1 301 558	1 301 558	1 301 558
Изходен капацитет	681 064	837 275	1 107 108	1 107 108	1 107 108

Планираните дейности в периода 2019–2023 г. целят осигуряване на необходимата инфраструктура, която да позволи приемане на потоци природен газ за пренос от и към различни региони. „Булгартрансгаз” ЕАД счита, че ще осигури необходимия трансграничен капацитет, който да позволи разнообразие в посоките на движение на природен газ през мрежите. Реалната използваемост на този капацитет и конкретните направления на потоците ще са в пряка зависимост от очакванията за развитие на газовия пазар в Европа и страната.

Реализирането на всички проекти в Десетгодишния план ще допринесе за ефективността и развитието на общоевропейската газова мрежа. Очакваният резултат от изпълнението на плана е значително повишаване на качеството и обема на предлаганите

от „Булгартрансгаз“ ЕАД услуги, свързани с транспортирането и съхранението на природен газ и е в пряка връзка с превръщането на България в значим регионален газов център.

VI. Анализ на дейността на „Булгартрансгаз“ ЕАД за 2018 г.:

С писма с вх. № Е-15-45-13 от 01.04.2019 г. и с вх. № Е-15-45-16 от 22.04.2019 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД е представило годишен доклад за дейността на дружеството и годишен финансов отчет за 2018 г.

Съгласно чл. 21, ал. 3, т. 8 от ЗЕ, КЕВР наблюдава и контролира изпълнението на Десетгодишния план за развитие на преносната мрежа. Съгласно чл. 114, ал. 1 от НЛДЕ, Комисията извършва непрекъснат контрол и оценка относно изпълнението от преносния оператор на Десетгодишния план за развитие на преносната мрежа. Когато независим преносен оператор не извърши инвестиция, която съгласно Десетгодишния план за развитие на преносната мрежа е следвало да бъде извършена в следващите три години, Комисията изисква от оператора писмено обяснение за причините заедно с данни и документи, които го подкрепят (чл. 114, ал. 2 от НЛДЕ). Във връзка с цитираните разпоредби, с писмо с изх. № Е-15-45-17 от 15.05.2019 г. от „Булгартрансгаз“ ЕАД е изискано да представи следната информация: прогнозните и отчетните данни за 2018 г. в изпълнението на прединвестиционна, инвестиционна и експлоатационна програма на Десетгодишния план за периода 2018 – 2027 г.; отчет за всяка неизвършена инвестиция по проект/и с взето инвестиционно решение, която е следвало да бъде завършена до края на 2018 г., заедно с обяснение за неизпълнението, ведно със съответните данни и документи в тази връзка.

С писмо с вх. № Е-15-45-17 от 22.05.2019 г. дружеството е представило изисканата информация, както следва:

Разпределението на вложените средства за 2018 г. в хил. лв. по видове лицензионни дейности е посочено в следващата таблица:

Таблица № 7

Разпределение на средства по лицензионни дейности за 2018 г.	Инвестиции План (хил. лв.)	Инвестиции Отчет (хил. лв.)	Изпълнение, %
Пренос по транзитна газопреносна мрежа	58 742	26 849	46%
Пренос по национална газопреносна мрежа	36 080	22 639	63%
Съхранение на природен газ	8 591	56	1%
Общи за разпределяне по видове дейности	2 812	56	2%
Доставка на машини и оборудване	16 992	6 833	40%
Общо:	123 217	56 433	46%

Общата стойност на усвоените средства за изпълнение на програмите за инвестиции за 2018 г. е в размер на 56 433 хил. лв., т.е. 46% изпълнение.

„Булгартрансгаз“ ЕАД е представило следната информация:

1. Информация за проектите от одобрения от Комисията Десетгодишен план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2018 – 2027 г., с взето инвестиционно решение, предвидени за изпълнение за 2018 г., които са изпълнени или са преходни и изпълнението им продължава през 2019 г. Тези проекти и причините за неизпълнението са представени в таблица, ведно с документи, които го обосновават и са представени в Приложение № 1 към настоящия доклад. Дружеството посочва, че планираните за реализация през 2018 г. проекти, по които има неусвоени инвестиции, в основната си част са с преходен характер и тяхното изпълнение, респективно инвестициите за тях, ще бъдат осъществени през 2019 г. или в следващите години.

2. Информация относно отпадането на проекти, които не са включени в Десетгодишния план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2019 – 2028 г., но са били включени в предходния план за периода 2018–2027 г.:

- Обект: КС „Кардам 2-собствен водоизточник за промишлени нужди - не е включен, тъй като е отпаднала необходимостта от реализацията на обекта;

- Обект: Възстановяване антикорозионното покритие на резервно захранване 20 kV на КС „Ихтиман“-ВЛ „Тракия“ - не е включен, тъй като е отпаднала необходимостта от реализацията на обекта;

- Обект: Преоборудване на горивните системи на 2 броя ГТА тип ТНМ 1304/11 (КС „Кардам“ и КС „Странджа“) с нискоемисионни горивни камери и модернизация на САУ - изпълнението на обекта е в пряка зависимост и технологично обвързан с изпълнение на други обекти от системата за пренос на природен газ, които обстоятелства оказват влияние върху реализацията му. При изпълнение на обект „Извършване на инспекция V3 на газотурбинен двигател (ГТД) тип ТНМ 1304, състоящ се от газгенератор (ГГ) № 2055 и силова турбина (СТ) № 2056“ ще бъде възложено преоборудване на горивната система на същия газотурбокомпресорен агрегат (ГТКА) на площадката на КС Странджа. Преоборудването на горивните системи на останалите пет ГТКА тип ТНМ 1304/11 с нискоемисионни горивни камери и модернизация на системата за автоматично управление е предвидено в прединвестиционната програма за 2019–2021 г., с оглед вземане на техническо решение във връзка с предвиденото разширение на преносната мрежа;

- Обект: КС „Ихтиман“ - разширение на сграда ПЕБ - не е включен, тъй като е отпаднала необходимостта от реализацията на обекта;

- Обект: Профилактика на продуктивната зона на сондажи - обектът е включен с нов обхват в експлоатационната програма на дружеството за период 2019–2020 г.

3. Причини за повишаване на стойността на инвестицията на проект: „Модернизация на компресорни станции чрез интегриране на 4 броя газотурбокомпресорни агрегати (ГТКА) в 3 компресорни станции“ в Десетгодишния план за периода 2019–2028 г. спрямо инвестицията посочена в предходния план за периода 2018–2027 г. – дружеството посочва, че в Десетгодишния план за периода 2018–2027 г. е посочена необходимата инвестиция за периода 2018–2020 г., като тази за 2021 г. не е включена в посочената стойност, тъй като същата не е била предмет на Годишната програма за прединвестиционна подготовка (ГПИП) 2018–2020 г. В действителност няма повишаване на стойността на инвестицията на проекта, но тъй като планираните за усвояване през 2018 г. средства са прехвърлени за усвояване през 2019 г. и е включена и стойността за 2021 г., то в ГПИП 2019–2021 г, респективно в Десетгодишния план за периода 2019–2028 г., е посочена общата стойност за изпълнение на проекта, която е и първоначално планираната на база предпроектно проучване, прието през 2017 г.

4. Информация за причините за несъответствие на началния срок за изпълнение на проект: „Модернизация на компресорни станции чрез интегриране на 4 броя газотурбокомпресорни агрегати (ГТКА) в 3 компресорни станции“, тъй като в Десетгодишния план за периода 2018–2027 г. е посочен 2018 г., а в Десетгодишния план за периода 2019–2028 г. е посочен 2016 г. Според „Булгартрансгаз“ ЕАД в Десетгодишния план за периода 2018–2027 г. като начален срок за изпълнение е посочена 2018 г., а в Десетгодишния план за периода 2019–2028 г. е посочена 2016 г., тъй като в срока за изпълнение е включен и срока за предпроектните проучвания, които са приети през 2017 г.

5. Причини, които налагат промяна на срока за изпълнение на посочените проекти спрямо посочения срок за изпълнение в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2018–2027г., според дружеството са следните:

- КС „Провадия“- склад с локални очисти съоръжения за свежо и отработено масло; КС „Кардам“-навес за двигатели на компресори и дървени контейнери с резервни части; КС „Ихтиман“-учебно-практически център; Обследване състоянието и изпълнение на ремонтни работи на покривите и бетонната площадка за технологичните съоръжения в

КС „Провадия”; КС „Кардам ”- аварийен дизел генератор; КС „Ихтиман” и КС „Петрич” – ремонт на сгради ел. проходна; Реконструкция на районното осветление на КС „Ихтиман” и КС „Петрич”. В Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2018–2027 г. е посочен период за изпълнение 2018–2019 г., а в Десетгодишния план за развитие на мрежите за периода 2019–2028 г. периодът за изпълнение е удължен с една година поради отлагане на част от дейностите за изпълнение на обектите;

- Реконструкции и рехабилитации на КС „Полски Сеновец” и КС „Вълчи дол” - Изпълнението на обектите включва изпълнение на различни подобекти, като в зависимост от приоритета на подобектите изпълнението на същите е предвидено в различни периоди. За част от подобектите има сключени договори, които са в процес на изпълнение, а за останалите предстои да бъдат провеждани процедури за възлагане на обществени поръчки;

- КС „Вълчи дол”-ремонт КРУ 6 kV - изпълнението на обекта е отложено във времето;

- Модернизация и мероприятия по привеждане на ГРС към автоматичен режим на работа и реконструкция и основни ремонти на АГРС - обектът е с цел обезпечаване на евентуални разходи при необходимост от модернизация на съществуващи ГРС и реконструкция и основни ремонти на АГРС, т.е. всяка година се прави ревизия и се предвиждат средства при необходимост. В случая такива средства са предвидени за 2020 г. и 2021 г.;

- Ремонт, модернизация и реконструкция на основни технологични инсталации и системи на ПГХ „Чирен”- намаляване на вибрациите в ГМК и технологичните линии от ГМК до II-ри пясъчен демпфер; подмяна тръби на закрит и открит цикъл на ГМК (като начален срок за изпълнение на проекта в Десетгодишния план за периода 2018–2027 г. е посочен 2018 г., а в Десетгодишния план за периода 2019–2028 г. е посочен 2016 г.). За проект: „Ремонт, модернизация и реконструкция на основни технологични инсталации и системи на ПГХ „Чирен”–намаляване на вибрациите в ГМК и технологичните линии от ГМК до II-ри пясъчен демпфер“ е изработен инвестиционен проект и има издадено разрешение за строеж. Предстои да се проведе процедура за възлагане на обществена поръчка за изпълнени на строително-монтажни работи за обекта, което е довело до промяна в срока. По отношение на проект: „Подмяна тръби на закрит и открит цикъл на ГМК“ са изпълнени дейности свързани с подобект „Закрит цикъл“, който е изграден и въведен в експлоатация, а за подобект „Открит цикъл“ е изработен инвестиционен проект, издадено е разрешение за строеж и предстои да се проведе отново процедура за възлагане на обществена поръчка за изпълнение на строително-монтажни работи, тъй като през 2018 г. такава е провеждана и е прекратена. При съставянето на Десетгодишния план за периода 2019–2028 г. е отчетен периода на изпълнение и за подготвителните дейности за съответните обекти, а в Десетгодишния план за периода 2018–2027 г. подготвителните дейности не са включени;

- Реконструкция на защитни съоръжения, възстановяване на земното покритие на транзитния газопровод за Гърция и ремонт на ОС „Стряма” - срокът е актуализиран съобразно изпълнените дейности към момента на изготвяне на ГПИП 2019–2021 г., респективно очакваният срок за изпълнение на дейностите, необходими за реализация на подобектите. Към момента на изготвяне на Десетгодишния план за периода 2019–2028 г. за някои от подобектите има сключени договори, които се изпълняват, а за други има обявени обществени поръчки и предстои сключване на договори;

- Ремонт на магистрален газопровод северен полупръстен, чрез подмяна на тръбни участъци - срокът е актуализиран, тъй като е сключен договор за изпълнение на етап 3: „Подмяна на преносен газопровод в участъка КВ Батулци-КВ Калугерово“, част от проект: „Подмяна на преносен газопровод в участъка ОС Беглеж-КВ Дерманци-КВ Батулци-КВ Калугерово“. С цел обезпечаване на газоподаването на потребителите в района на гр. Ботевград изпълнението на обекта е отложено;

- Изграждане на очистни съоръжения (пускови и приемни камери) за газопроводните отклонения Димитровград, Бургас, Девня, Перник - срокът е актуализиран съобразно изпълнените дейности към момента на изготвяне на ГПИП 2019–2021 г., респективно е актуализиран очакваният срок за изпълнение на дейностите, необходими за реализация на подобектите. Към момента на изготвяне на Десетгодишния план за периода 2019 – 2028 г. за някои от подобектите има сключени договори, които се изпълняват, а за други има обявени обществени поръчки и предстои сключване на договори;

- Интегрирана софтуерна платформа за резервоарно моделиране и симулиране на експлоатацията на подземния газов резервоар на ПГХ „Чирен” и внедряването ѝ с надлежен хардуер; Проектиране и изграждане на система за разделяне на пластови флуиди и продухвания газ вследствие на дрениране на шлейфите на сондажите и останалите технологични съоръжения на ПГХ „Чирен” - през 2018 г. е проведена обществена поръчка за възлагане изпълнението на проекта, която е прекратена на 16.11.2018 г. на основание чл. 110, ал. 1, т. 1 от ЗОП, тъй като в определения срок няма нито една подадена оферта. Предстои организирането, откриването и провеждането на нова обществена поръчка през 2019 г.;

- Внедряване на IT платформа за изпълнение изискванията на Трети енергиен пакет - в обхвата на обект „Внедряване на IT платформа за изпълнение изискванията на Трети енергиен пакет” е предвидена за изпълнение поръчка: „Доставка и внедряване на информационна система „Платформа за търговско диспечирание”. Обществената поръчка е обявена през месец ноември 2018 г. Решението за прекратяване на процедурата е обжалвано пред Комисия за защита на конкуренцията, като към настоящия момент няма произнасяне от компетентния орган;

- Изграждане на нови ГИС и АГРС–КВ, АГРС „Игнатиево” и изкупуване на съществуващи активи за развитие на газовия пазар - за проект: „КВ и АГРС „Игнатиево” е сключен договор, който се изпълнява към момента. Срокът е актуализиран съобразно изпълнените дейности към момента на изготвяне на ГПИП 2019-2021г., респективно очаквания срок за изпълнение на дейностите, необходими за реализация на обекта. За проект: „Изкупуване на съществуващи активи за развитие на газовия пазар“ при ежегодното изготвяне на годишни програми за инвестиции се предвиждат средства, които в случай на необходимост да обезпечат изпълнението на обекта;

6. Проектът „Преоборудване на горивните системи на 1 брой ГТА тип ТНМ 1304/11 с нискоемисионни горивни камери и модернизация на САУ“ е с променен обхват, тъй като е в пряка зависимост и технологично обвързан с изпълнение на други обекти от системата за пренос на природен газ, които обстоятелства оказват влияние върху реализацията му. При изпълнение на обект „Извършване на инспекция V3 на газотурбинен двигател (ГТД) тип ТНМ 1304 състоящ се от газгенератор (ГГ) № 2055 и силова турбина (СТ) № 2056“ ще бъде възложено преоборудване на горивната система на същия газотурбокомпресорен агрегат (ГТКА) на площадката на КС Странджа.

Финансово-икономическо състояние на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2017 – 2018 г.

Финансово-икономическото състояние на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2017 – 2018 г. е разгледано и анализирано въз основа на представените от дружеството годишни финансови отчети, като данните за 2018 г. са съпоставени с данните за 2017 г.

1. Анализ и динамика на структурата на приходите

Основните приходи на дружеството са от лицензионните дейности „пренос на природен газ“ по газопреносните мрежи до страната, до границите с Гърция, Турция, Македония и „съхранение на природен газ“, както и от балансиране. Допълнително, в стойността на приходите за пренос на природен газ до трети страни, се включва и сумата от непаричното възнаграждение под формата на безвъзмезден газ от клиент ООО „Газпром экспорт“. Във връзка с Правилата за балансиране на пазара на природен газ,

„Булгартрансгаз“ ЕАД, в качеството му на балансър, извършва търговско балансиране на пазара на природен газ, подадено от даден ползвател на газопреносната мрежа на входните точки и количеството природен газ, изтеглено от този ползвател през изходните точки на мрежата. Дружеството реализира приходи от балансиране, съответстващи на балансовите зони на газопреносните мрежи на територията на Република България.

Общата структура на приходите включва нетни приходи от продажби и финансови приходи. Общият размер на реализираните приходи от дружеството за 2018 г. възлиза на 399 201 хил. лв., като е отчетено увеличение спрямо 2017 г. от 7,76% или 28 763 хил. лв.

Сравнението на приходите на дружеството за 2017 г. и 2018 г. е представено в следващата таблица:

Таблица № 8

Показатели	2017 г. хил. лв.	2018 г. хил. лв.	Изменение в %
Приходи от пренос на природен газ до страната	70 584	84 604	19,86%
Приходи от пренос на природен газ до границите с Гърция, Турция и Македония	207 378	202 894	-2,16%
Приходи от съхранение на природен газ	5 208	5 228	0,38%
Приходи от балансиране	6926	13 215	90,80%
Други приходи от дейността, в т.ч.:	72 518	66 887	-7,76%
-приходи от финансиране	10 059	6 570	-34,69%
Нетни приходи от продажби	362 614	372 828	2,82%
Финансови приходи	7 824	26 373	237,08%
Общо приходи	370 438	399 201	7,76%

Нетните приходи от продажби включват приходи от: пренос на природен газ до страната, пренос на природен газ до границите с Гърция, Турция и Македония, съхранение на природен газ, балансиране и други приходи от дейността (включващи и приходи от природен газ за технологични нужди).

През 2018 г. нетните приходи от продажби представляват 93,39% от общия размер на приходите и са в размер на 372 828 хил. лв. или увеличение с 2,82% спрямо тези през 2017 г.

В нетните приходи от продажби с най-голям относителен дял от 54,42% през 2018 г. имат приходите от пренос на природен газ до границите с Гърция, Турция и Македония, възлизащи на 202 894 хил. лв. Намалението на тези приходи с 2,16% спрямо 2017 г. се дължи на пренесените по-малко количества природен газ и на по-ниския курс на щатския долар.

Относителният дял на приходите от пренос на природен газ до страната в нетните приходи от продажби през 2018 г. е 22,69%, като са реализирани приходи с 14 020 хил. лв. повече в сравнение с реализираните през 2017 г. Увеличението от 19,86% е вследствие на въведения входно-изходен тарифен модел от 01.10.2017 г.

Относителният дял на приходите от съхранение на природен газ през 2018 г. е 1,40% от нетните приходи от продажби, като тези приходи са в размер на 5228 хил. лв., или незначително увеличение от 0,38% спрямо отчетените през 2017 г.

През 2018 г. са реализирани приходи от балансиране в размер на 13 215 хил. лв., които са в резултат на условията по сключени нови договори за пренос на природен газ, във връзка с въведения от 01.10.2017 г. входно-изходен тарифен модел. Относителният дял на тези приходи е 3,54% от нетните приходи от продажби.

Другите приходи от дейността, които представляват 17,94% от нетните приходи от продажби, са с 5631 хил. лв. по-малко през 2018 г. спрямо 2017 г. Намалението се дължи основно на отчетените приходи от финансиране, които са с 34,69% по-малко от реализираните през 2017 г. В други приходи е осчетоводен и безвъзмездния горивен газ, предоставен по дългосрочния договор за пренос в размер на 58 695 хил. лв., което е намаление с 3,54% или 2153 хил. лв. или спрямо 2017 г. Този газ се използва основно за гориво на компресорните станции по газопроводната система за пренос до границите с Гърция, Турция и Македония и не носи реален приход на дружеството. При елиминиране на приходите от безвъзмездния газ, отчетени през 2017 г. и 2018 г. се забелязва, че приходите от продажби за 2018 г. са по-високи от отчетените през 2017 г. с 12 367 хил. лв. (4,10%), което е в резултат на реализираните по-високи приходи от пренос до клиенти в страната и приходи от балансиране.

В общия обем приходи от дейността на дружеството са включени и финансовите приходи, които се увеличават с 237,08% спрямо отчетените през 2017 г. или с 18 549 хил. лв. Увеличението се дължи на по-високите приходи от промяна на валутния курс през 2018 г. Приходите от валутни курсови разлики не представляват реален паричен приход, а счетоводно записване на изменението на стойността на наличните парични средства във валута, което е в резултат на промяна на курса на долара. Преизчислението се извършва в края на всеки месец, с цел коректно представяне на левовата равностойност на валутните средства.

2. Анализ и динамика на структурата на разходите

Структурата на общите разходи на „Булгартрансгаз“ ЕАД съдържа оперативни, други и финансови разходи. Оперативните разходи включват: технологични разходи за пренос на природен газ до клиенти в страната и до границите с Гърция, Турция и Македония, технологични разходи за съхранение на природен газ и разходи по икономически елементи.

Сравнението на разходите на дружеството за 2017 г. и 2018 г. е посочено в следващата таблица:

Таблица № 9

Показатели	2017 г. хил. лв.	2018 г. хил. лв.	Изменение в %
Технологични разходи	68 413	65 914	-3,65%
за пренос на природен газ до клиенти в страната	5 923	5 642	-4,74%
за пренос на природен газ до границите с Гърция, Турция и Македония	60 891	58 574	-3,81%
за съхранение на природен газ	1 599	1 698	6,19%
Разходи по икономически елементи в т.ч.:	206 157	250 192	21,36%
Разходи за материали	6 357	6 286	-1,12%
Разходи за външни услуги	7 253	7 573	4,41%
Разходи за амортизации	90 344	91 491	1,27%
Разходи за персонал	52 578	57 610	9,57%
Разходи за социално осигуряване	7 170	7 530	5,02%
Други разходи	42 455	79 702	87,73%
Оперативни разходи	274 570	316 106	15,13%
Разходи в т. ч.: промени в наличностите на готова продукция и незавършено производство, себестойност на природен газ, вложен за балансиране и продадените стоки	8 720	13 155	50,86%
Финансови разходи	18 883	11 970	-36,61%
Общо разходи	302 173	341 231	12,93%

Оперативните разходи на „Булгартрансгаз“ ЕАД за 2018 г. са с 41 536 хил. лв. или с 15,13% повече в сравнение с отчетените през 2017 г. Увеличението на оперативните разходи се дължи на по-високите разходи по икономически елементи с 44 035 хил. лв. (21,36%), с изключение на разходите за материали, които намаляват в сравнение с 2017 г.

Технологичните разходи са в размер на 65 914 хил. лв. за 2018 г. или намаление с 2499 хил. лв. (3,65%) спрямо 2017 г. Намалението се дължи на по-малкото технологични разходи за пренос на природен газ до клиенти в страната и на по-ниските разходи за пренос на природен газ до границите с Гърция, Турция и Македония.

Технологичните разходи за пренос на природен газ до клиенти в страната намаляват от 5923 хил. лв. за 2017 г. на 5642 хил. лв. за 2018 г. или намаление с 4,74%. Технологичните разходи за пренос на природен газ до границите с Гърция, Турция и Македония намаляват с 3,81% или с 2317 хил. лв. Технологичните разходи за съхранение са в размер на 1698 хил. лв. и са по-високи спрямо 2017 г. с 99 хил. лв. или с 6,19%.

Разходите по икономически елементи за 2018 г. представляват 79,15% от оперативните разходи и са в размер на 250 192 хил. лв. спрямо 206 157 хил. лв. за 2017 г. Увеличението от 21,36% се дължи на увеличението на всички разходи, с изключение на разходите за материали, които намаляват с 1,12% или с 71 хил. лв. Увеличението на разходите е, както следва: разходи за външни услуги - с 4,41%, разходи за амортизации - с 1,27%, разходи за персонал - с 9,57%, разходи за социално осигуряване - с 5,02% и други разходи - с 87,73%. Намалението на разходите за материали е в резултат на отчетените по-ниски стойности на разходите за електроенергия, вода и топлинна енергия с 6,46%, дължащи се на по-малкия брой отработени машиночасове от газо-компресорните агрегати в КС „Вълчи дол“. Отчетено е и намаление при разходите за основни материали с 4,69% и при други разходи за материали с 22,87%. Увеличението на разходите за външни услуги се дължи предимно на по-високите разходи за охрана и за консултантски услуги. Повишените разходи за охрана са в резултат на новите условия по сключения общ договор за дружеството. Отчетени са по-ниски разходи за ремонт с 35,82% или с 235 хил. лв., което е в съответствие с одобрената инвестиционна програма на дружеството, както и по-ниски разходи за абонаментен сервиз с 42 хил. лв. и разходи за реклама с 33 хил. лв. за 2018 г. Основна причина за увеличените разходи за амортизации е въвеждането на нови активи в експлоатация. Разходите за персонал и социално осигуряване възлизат на 65 140 хил. лв. през 2018 г. спрямо 59 748 хил. лв. за 2017 г. Другите разходи, като част от оперативните разходи, са в размер на 79 702 хил. лв. за 2018 г., като основна причина за увеличението им с 37 247 хил. лв. е наложената от Европейската комисия глоба на „Български енергиен холдинг“ ЕАД, „Булгаргаз“ ЕАД и „Булгартрансгаз“ ЕАД в размер на 77 068 000 евро за блокиране на достъпа на конкуренти до ключова газова инфраструктура в България, в нарушение на антиitrustовите правила на Европейския съюз, според Решение по Дело АТ.39849 БЕХ-газ от 17.12.2018 г. Частта, която „Булгартрансгаз“ ЕАД трябва да изплати е в размер на 50 244 хил. лв. и представлява 1/3 от общия размер на глобата. Друга съществена причина за по-високите разходи в частта „други разходи за дейността“ е и размерът на обезщетението и разноските по арбитражно дело № 7/2017 г., предприето от страна на S.A.L.P. S.p.A – Италия срещу „Булгартрансгаз“ ЕАД, като всички извършени разходи са в размер на 1378 хил. лв. Претенцията е за обезщетение за вреди, произтичащи от забава при изпълнение на Договор № KIDSF-GA14B-08 за „Изграждане на преносен газопровод високо налягане и автоматизирана газорегулираща станция в Силистра“ от 18.09.2012 г., ведно със законната лихва върху посочената сума, считано от датата на предявяване на иска, както и направените разноски по арбитражното дело. На 04.02.2019 г. Арбитражният съд осъжда „Булгартрансгаз“ ЕАД в размер на горепосочената сума.

Отчетени са и по-малки разходи за акциз, които са в размер на 5035 хил. лв. през 2018 г. спрямо 6152 хил. лв. през 2017 г. или намаление с 18,16%, което е в резултат на по-ниските разходи за технологични нужди.

Разходите за обезценка на вземанията намаляват от 19 140 хил. лв. за 2017 г. на 5352 хил. лв. за 2018 г. Те представляват обезценка на вземанията от „Корпоративна търговска банка“ АД (н) („КТБ“ АД), като за 2018 г. е извършена на база прието Решение на Управителния съвет на „Булгартрансгаз“ ЕАД от Протокол на УС № 286/17.07.2018 г.

Отчетени са и по-малко разходи за глоби по нормативни актове и представителни цели с по 41 хил. лв. спрямо 2017 г., както и по-малко разходи за обучение и квалификация на персонала с 47,21%.

Финансовите разходи през 2018 г. намаляват с 36,61% спрямо 2017 г. или с 6913 хил. лв., което се дължи основно на отчетените по-ниски разходи за валутни курсови разлики. През 2017 г. финансовите разходи са били в размер на 18 883 хил. лв., а през 2018 г. са в размер на 11 970 хил. лв.

Общо разходите през 2018 г. се увеличават с 39 058 хил. лв. спрямо 2017 г. или с 12,93%.

От извършения анализ на приходите и разходите е видно, че приходите от лицензионните дейности покриват извършените от „Булгартрансгаз“ ЕАД разходи.

Анализ на активите, пасивите и собствения капитал

Таблица № 10

Показатели	2017 г. (хил. лв.)	2018 г. (хил. лв.)	Изменение, %
Нетекущи активи	1 775 881	2 117 121	19,22%
Текущи активи	564 824	660 665	16,97%
Общо активи	2 340 705	2 777 786	18,67%
Собствен капитал	2 108 977	2 454 360	16,38%
Нетекущи пасиви	197 884	284 461	43,75%
Текущи пасиви	33 844	38 965	15,13%
Общо пасиви	231 728	323 426	39,57%
Общо собствен капитал и пасиви	2 340 705	2 777 786	18,67%

Към края на 2018 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД притежава общо активи в размер на 2 777 786 хил. лв., като стойността им се е увеличила с 437 081 хил. лв. или с 18,67% спрямо 2017 г.

Нетекущите активи представляват 76,22% от общата стойност на активите на дружеството. През 2018 г. стойността на нетекущите активи е в размер на 2 117 121 хил. лв., като се е увеличила с 341 240 хил. лв. или с 19,22% спрямо стойността им към края на 2017 г. Увеличението на стойността на нетекущите активи се дължи на изпреварващото увеличение на дълготрайните активи в частта имоти, машини и съоръжения, пред намалението на дългосрочните вземания от свързани лица, други дългосрочни вземания и нематериалните активи, спрямо отчетените през 2017 г. Намалението на дългосрочните вземания от свързани лица с 99,69% се дължи на сключено споразумение с „Булгаргаз“ ЕАД за изплащане на задълженията за предоставените услуги по пренос и съхранение на природен газ. Намалението на дългосрочните вземания в частта други с 5177 хил. лв. е в резултат на извършена обезценка на вземанията от обявената в несъстоятелност „КТБ“ АД, а намалението на нематериалните дълготрайни активи е с 11,40% за 2018 г., поради начислена амортизация на активите. Най-голям дял в нетекущите активи (75,59%) имат „имоти, машини, и съоръжения“, които са се увеличили с 20,40% в сравнение с 2017 г. или с 355 693 хил. лв. В нетекущите активи в частта „Инвестиции в съвместно контролирани предприятия“ е включена стойността на придобити 3203 акции от капитала на „Булгартел“ ЕАД на обща стойност 3256 хил. лв.

Текущите активи се увеличават от 564 824 хил. лв. през 2017 г. на 660 665 хил. лв. в края на 2018 г., или увеличение с 16,97%, в резултат на увеличението на паричните средства и еквиваленти от 411 058 хил. лв. за 2017 г. на 517 922 хил. лв. за 2018 г. и на

търговските и други вземания от 22 075 хил. лв. на 23 266 хил. лв. Материалните запаси намаляват с 6,30% от 111 904 хил. лв. на 104 852 хил. лв. Вземанията от свързани лица също бележат намаление и са в размер на 14 610 хил. лв. за 2018 г. Предплащанията за текущи активи остават непроменени и са в размер на 15 хил. лв., а краткотрайните активи в частта други намаляват с 684 хил. лв.

Общо дългосрочните и краткосрочни вземания от свързани лица на „Булгартрансгаз“ ЕАД възлизат на 14 636 хил. лв. към края на 2018 г. и бележат спад с 12 837 хил. лв. спрямо 2017 г. Дългосрочните вземания от свързани лица от 8385 хил. лв. през 2017 г. намаляват на 26 хил. лв. през 2018 г. или с 99,69%. Краткосрочните вземания от свързани лица от 19 088 хил. лв. за 2017 г. намаляват на 14 610 хил. за 2018 г., или с 23,46%.

Основните вземания са от „Булгаргаз“ ЕАД за предоставените услуги по пренос и съхранение на природен газ. Към края на 2018 г. те са в размер на 14 585 хил. лв. и представляват 99,65% от търговските вземания от свързани лица на дружеството. С цел намаляване на вземанията и подобряване на събираемостта, между „Булгартрансгаз“ ЕАД и „Булгаргаз“ ЕАД е сключено споразумение за разсрочено плащане на натрупаните вземания за предоставени услуги, като е и подписан погасителен план. Към края на 2018 г. дългосрочните вземания от „Булгаргаз“ ЕАД са изцяло погасени.

Регистрираният капитал на „Булгартрансгаз“ ЕАД остава непроменен и е в размер на 874 524 хил. лв. и през 2018 г. Собственият капитал на дружеството е в размер на 2 454 360 хил. лв. и се е увеличил с 345 383 хил. лв. (16,38%) спрямо отчетения през 2017 г., в резултат от увеличения преоценъчен резерв и неразпределената печалба на дружеството. Натрупаният преоценъчен резерв към 31.12.2018 г. възлиза на 1 116 684 хил. лв. спрямо 830 555 хил. лв. за 2017 г. в резултат на извършена през 2018 г. преоценка на активите в частта „имоти, машини и съоръжения“ от лицензиран оценител. Формираният преоценъчен резерв през 2018 г. е в размер на 327 828 хил. лв. Съгласно политиката на дружеството, той се разпределя към неразпределената печалба ежегодно на база отчетените разходи за амортизация на преоценъчния резерв. Неразпределената печалба за 2018 г. е в размер на 327 875 хил. лв., увеличена с 54 257 хил. лв. в сравнение с 2017 г.

Нетекущите пасиви се увеличават от 197 884 хил. лв. за 2017 г. на 284 461 хил. лв. за 2018 г., или с 43,75%, което е в резултат от посоченото по-горе решение по дело АТ.39849 БЕХ-газ от 17.12.2018 г. В нетекущите задължения е вписана частта, която следва да плати „Булгартрансгаз“ ЕАД. Увеличението на нетекущите задължения се дължи и на по-големите отсрочени приходи от финансиране.

Текущите пасиви се увеличават от 33 844 хил. лв. през 2017 г. на 38 965 хил. лв. за 2018 г. или с 15,13%, в резултат на увеличените търговски и други задължения и на задълженията към свързани лица.

Задълженията към свързани лица (текущи и нетекущи) са в размер на 12 125 хил. лв. (219 хил. лв. дългосрочни задължения и 11 906 хил.лв. краткосрочни) към края на 2017 г. или увеличение с 9,19%.

Сравнението на финансовите показатели за 2017 г. и 2018 г. е посочено в следващата таблица:

Таблица № 11

Показатели	2017 г. отчет	2018 г. отчет
Показатели за ликвидност		
<i>Коефициент на обща ликвидност</i>	16,69	16,96
<i>Коефициент на бърза ликвидност</i>	13,38	14,26
Показатели за рентабилност		
<i>Коефициент на рентабилност на приходите от продажби</i>	0,20	0,15

Коефициент на рентабилност на собствения капитал	0,03	0,02
Коефициент на рентабилност на активите	0,03	0,02
Показатели за ефективност		
Коефициент на ефективност на разходите	1,36	1,16
Коефициент на ефективност на приходите	0,74	0,86
Показатели за финансова автономност		
Коефициент на покритие на дълготрайните активи със собствен капитал	1,19	1,16
Коефициент на финансова автономност	9,10	7,59
Коефициент на задлъжнялост	0,11	0,13

Коефициентът на обща ликвидност от 16,69 за 2017 г. се увеличава на 16,96 за 2018 г. и показва колко лева от краткотрайните активи се падат на 1 лев текущо задължение. Високият коефициент на обща ликвидност осигурява добри възможности за погасяване на текущите задължения.

Коефициентът на бърза ликвидност е 13,38 за 2017 г. се увеличава на 14,26 за 2018 г., като показва нивото на най-ликвидната част от краткотрайните активи към краткосрочните задължения.

Коефициентът на рентабилност на приходите от продажби (печалба преди данъци/нетен размер на приходите от продажби) е 0,20 за 2017 г. и намалява на 0,15 за 2018 г.

Коефициентът на рентабилност на собствения капитал е 0,03 за 2017, като стойността му намалява на 0,02 за 2018 г.

Коефициентът на рентабилност на активите също е 0,03 за 2017 и стойността му намалява на 0,02 за 2018 г.

Коефициентът на ефективност на разходите е 1,36 за 2017 г. и намалява на 1,16 за 2018 г. Той показва, че при 1 лев разходи са реализирани 1,00 лв. приходи за 2018 г.

Коефициентът на ефективност на приходите е 0,74 за 2017 г. и се увеличава на 0,86 за 2018 г.

Коефициентът на покритие на дълготрайните активи със собствен капитал е 1,19 за 2017 г. спрямо 1,16 за 2018 г. и показва, че дружеството разполага със свободен собствен капитал за инвестиции в нови дълготрайни активи.

Коефициентът на финансова автономност от 9,10 за 2017 г. намалява на 7,59 за 2018 г. и показва степента на финансова независимост от ползване на чужди средства. Стойностите на коефициента над единица показват добра финансова автономност.

Коефициентът на финансова задлъжнялост от 0,11 за 2017 г. се увеличава на 0,13 през 2018 г., като определя колко задължения са отчетени на 1 лв. собствен капитал.

Сравнението на финансовите резултати за 2017 г. и 2018 г. е посочено в следващата таблица:

Таблица № 12

Финансови показатели	2017 г. хил. лв.	2018 г. хил. лв.	Изменение в %
EBITDA - печалба преди лихви, данъци и амортизации	169 668	135 058	-20,40%
EBIT - печалба преди лихви и данъци	79 324	43 567	-45,08%
EBT - печалба преди данъци	68 265	57 970	-15,08%
Нетна печалба за периода	61 416	47 138	-23,25%

Въз основа на анализ на горепосочените показатели може да се направи извода, че финансово-икономическото състояние на „Булгартрансгаз“ ЕАД е стабилно, че дружеството е в състояние да продължава да изпълнява задълженията

си съгласно чл. 170 от ЗЕ и разполага с финансови възможности да изпълни инвестиционната си програма.

На основание чл. 81г, ал. 3 от ЗЕ и чл. 113 от НЛДЕ КЕВР провежда консултации с всички настоящи или потенциални ползватели на мрежата относно Десетгодишния план за развитие на преносната мрежа по открит и прозрачен начин, като организира обществено обсъждане на плана. На заинтересованите лица се дава срок за представяне на становища и предложения, който не може да е по-кратък от 14 дни. След обществено обсъждане с всички настоящи или потенциални ползватели на мрежата Комисията извършва проучване дали десетгодишният план за развитие на преносната мрежа обхваща всички нужди от инвестиции, установени в процеса на консултации и дали той е в съответствие с десетгодишните планове за развитие на мрежите в Европейския съюз.

Изказвания по т.5.:

Докладва А. Иванова. Докладът е във връзка с подадено от „Булгартрансгаз“ ЕАД заявление за одобряване на Десетгодишен план за развитие на мрежите за периода 2019 – 2028 г.

Проучването на представения Десетгодишен план е установило, че е разработен и представен в Комисията в законоустановения срок, одобрен от УС на дружеството, публикуван е и е проведено обществена консултация, в рамките на която е получено едно становище, което е разгледано от дружеството. Приетите за целесъобразни предложения са отразени в окончателния План. Той съдържа кратко представяне на дружеството, описание на инфраструктурата за пренос и съхранение на природен газ и основните входно-изходни точки на мрежата. Разгледан е пазарът на природен газ в страната и региона и основните участници. Представен е сценарий за търсенето на капацитет и източници за задоволяване на търсенето на природен газ в България. Описани са мерките за гарантиране сигурността на доставките на природен газ. Планът съдържа изискуемото съгласно ЗЕ и НЛДЕ съдържание, което е отразено в доклада.

Предвид правомощията на КЕВР по ЗЕ и Наредбата да наблюдава и контролира изпълнението на Десетгодишния план от дружеството е изискано да представи информация относно изпълнението на прединвестиционната, инвестиционната и експлоатационната програма по одобрения Десетгодишния план за периода 2018 – 2027 г., заедно с отчет за всяка неизвършена инвестиция по проекти, за които е взето инвестиционно решение, която е следвало да бъде завършена през изтеклата година, заедно с обяснение за неизпълнението, което дружеството е направило. Всичко това е отразено в доклада.

Разгледано и анализирано е финансово-икономическо състояние на дружеството за периода 2017 – 2018 г., което показва, че приходите от лицензионни дейности покриват извършените от дружеството разходи. Стойността на притежаваните от дружеството активи в край на 2018 г. са се увеличили с близо 19% спрямо 2017 г. Регистрираният капитал остава непроменен. Собственият капитал на дружеството също се е увеличил с малко повече от 16% спрямо 2017 г. в резултат на увеличения преоценъчен резерв и неразпределената печалба на дружеството.

Въз основа на направения анализ и сравнение на финансовите показатели и финансовите резултати за 2017 – 2018 г. може да се направи извод, че финансово-икономическото състояние на „Булгартрансгаз“ ЕАД е стабилно, че дружеството е в състояние да продължава да изпълнява задълженията си съгласно чл. 170 от ЗЕ и разполага с финансови възможности да изпълни инвестиционната си програма.

На основание ЗЕ и НЛДЕ КЕВР провежда консултации с всички настоящи и бъдещи ползватели на мрежата като организира обществено обсъждане на Плана. След обществено обсъждане Комисията извършва проучване дали планът обхваща всички нужди от инвестиции, установени в процеса на консултации, и дали той е в съответствие с десетгодишните планове за развитие на мрежите в Европейския съюз.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 14 и чл. 81г, ал. 3 от Закона за енергетиката, чл. 113, ал. 1 от Наредба № 3 и чл. 43 и чл. 49 от Правилника за дейността на Комисията и на нейната администрация, работната група предлага Комисията да вземе следните решения:

1. Да приеме настоящия доклад;
2. Да определи дата, час и място за провеждане на обществено обсъждане на Десетгодишния план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2019 – 2028 г., които да бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията;
3. Да покани чрез съобщение на интернет страницата на Комисията за участие в общественото обсъждане на Десетгодишния план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2019 – 2028 г. всички заинтересовани лица – настоящи или бъдещи ползватели на мрежата;
4. Да определи 14-дневен срок за предоставяне на становища по плана.
А. Йорданов предложи към заинтересованите лица, които да бъдат поканени, да се добави и бъдещият оператор на преносна система, Ай Джи Би, да изрази становище.
Е. Хаританова насрочи провеждане на обществено обсъждане на представения Десетгодишен план на 16.07.2019 г. от 10:00 ч.
Е. Хаританова установи, че няма други изказвания и подложи на гласуване проекта на решение.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 14 и чл. 81г, ал. 3 от Закона за енергетиката, чл. 113, ал. 1 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката и чл. 43 и чл. 49 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, Комисията

Р Е Ш И:

1. Приема доклад относно одобряване на Десетгодишен план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2019-2028 г.;
2. Насрочва обществено обсъждане на Десетгодишния план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2019-2028 г. на 16.07.2018 г. от 10:00 ч. в сградата на КЕВР;
3. За участие в общественото обсъждане да бъдат поканени чрез съобщение на интернет страницата на Комисията всички заинтересовани лица по смисъла на чл. 14, ал. 2 от Закона за енергетиката;
4. Докладът, Десетгодишният план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2018-2027 г., датата и часът на общественото обсъждане да бъдат публикувани на страницата на Комисията в интернет.
5. Определя 14-дневен срок за предоставяне на становища по Десетгодишния план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2019-2028 г.

В заседанието по **точка пета** участват членовете на Комисията Светлана Тодорова, Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Хаританова, Димитър Кочков.

Решението е взето с **шест гласа „за“** (Светлана Тодорова - за, Александър Йорданов – за, Владко Владимиров - за, Георги Златев – за, Евгения Хаританова – за, Димитър Кочков - за), от които **четири гласа** (Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Хаританова) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.

По т.6. Комисията разглежда доклад относно проверка във връзка с авария на газопровод, намиращ се в гр. Русе, по искане от „Овергаз Мрежи“ АД.

В Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) са получени писма с вх. № Е-15-57-2 и № Е-15-57-2#1 от 17.01.2019 г. и с вх. № Е-15-57-2 от 04.04.2019 г., с които „Овергаз Мрежи“ АД сезира КЕВР във връзка с авария на газопровод, намиращ се в гр. Русе. В писмата се посочва, че на 22.09.2018 г. на аварийния телефон на „Овергаз Мрежи“ АД е получен сигнал за скъсан газопровод, намиращ се в гр. Русе, бул. „България“ № 133, срещу бензиностанция „Европа“. Представителите на „Овергаз Мрежи“ АД, които са отстранили аварията, са установили, че скъсаният газопровод не е собственост на дружеството, както и че той е присъединен към газопровода, собственост на „Топлофикация Русе“ ЕАД. „Овергаз Мрежи“ АД посочва, че докато представителите на дружеството са работили по отстраняване на аварията, не се е явил нито собственикът на аварирания газопровод, нито друго лице, което отговаря за поддържането на енергийното съоръжение технически изправно и в безопасно състояние. В писмо с вх. № Е-15-57-2 от 17.01.2019 г. „Овергаз Мрежи“ АД посочва, че е единствен притежател на лицензия за разпределение и снабдяване с природен газ от краен снабдител за лицензионна територия „Север“, в която влиза и Община Русе и в която е изграден и описаният в сигнала газопровод. Според „Овергаз Мрежи“ АД посоченият газопровод, намиращ се в гр. Русе, бул. „България“ № 133, няма характеристиките на директен газопровод по смисъла на чл. 5, ал. 1, т. 7 от Наредба № 4 за присъединяване към газопрееносните и газоразпределителните мрежи, тъй като не е свързан към газопрееносната мрежа и не захранва стопански обект. С оглед изложените факти и обстоятелства „Овергаз Мрежи“ АД счита, че е налице административно нарушение по чл. 205 от Закона за енергетиката (ЗЕ) и в тази връзка иска от КЕВР, в качеството му на орган, регулиращ дейностите в енергетиката и натоварен със санкционна компетентност по спазването на разпоредбите на ЗЕ да разпреди извършването на проверка, която да установи дали по посочения газопровод се извършва дейност, за която ЗЕ изисква лицензия, от лице, което не разполага с такава. В писмо с вх. № Е-15-57-2 от 04.04.2019 г. дружеството иска от КЕВР извършване на обстойна проверка, с оглед установяване на истинското фактическо положение относно описания казус и осъществяваната дейност по снабдяване и разпределение на природен газ чрез разглежданите газопроводи. Искане се също, пълно и обективно изясняване на всички факти относно експлоатацията и поддръжката на конкретния енергиен обект, в т.ч. и обстоятелствата относно самата авария и предприети ли са навременни и адекватни мерки за ограничаване на последствията от нея и от кои лица.

Във връзка с изложеното в писмата, със заповед № 3-Е-86 от 13.05.2019 г. на председателя на КЕВР е назначена проверка по документи на основание чл. 21, ал. 1, т. 42, чл. 76, ал. 6, чл. 77, ал. 2, т. 1 и т. 4, чл. 78 и чл. 80 от Закона за енергетиката (ЗЕ). Обхватът на проверката е газопроводът на „Топлофикация Русе“ ЕАД и газопроводът, на който е станала аварията на 22.09.2018 г.

Във връзка с посочената в сигнала информация, че аварираният газопровод не е собственост на „Овергаз Мрежи“ АД, както и че той е присъединен към газопровода, собственост на „Топлофикация Русе“ ЕАД, с писмо с изх. № Е-15-57-2 от 22.01.2019 г. е изискано от „Топлофикация Русе“ ЕАД да представи становище по изложените от „Овергаз Мрежи“ АД твърдения, както и да представи информация относно присъединяването на газопровод, намиращ се в гр. Русе, бул. „България“ № 133 и да изясни дали цитирания газопровод е присъединен към газопровода на „Топлофикация Русе“ ЕАД, и в случай че е присъединен към последния да се посочи кога, чия собственост е и кой обект захранва с природен газ. От „Топлофикация Русе“ ЕАД е изискана и информация относно сключването на нови договори за ползване на газопровода на

дружеството и съответно извършването на присъединяване на нов/и клиенти на природен газ към цитирания газопровод, след 19.05.2016 г., когато съгласно заповед № 3-Е-74 от 10.05.2016 г. на председателя на КЕВР, е извършена проверка от длъжностни лица от Комисията за установяване фактическото положение и основанията за предоставяне на достъп от страна на „Топлофикация Русе“ ЕАД до собствения му газопровод на клиенти на природен газ, както и извършването на доставка на природен газ по него и разпределянето на потребените количества природен газ.

„Топлофикация Русе“ ЕАД е представило в КЕВР с писмо с вх. № Е-15-57-2 от 01.02.2019 г. следната информация и документи:

1. Договор № Д-160 от 09.07.2003 г. между „Бултекс-1“ ООД и „Топлофикация Русе“ ЕАД за ползване на газопровода, собственост на „Топлофикация Русе“ ЕАД от Автоматична газорегулираща станция - Изток, гр. Русе до ТЕЦ „Русе“;

2. Протокол за обследване на авария със съоръжение с повишена опасност от ДАМТН № 18 от 01.10.2018 г., подписан от Николай Ганчев – главен инспектор в РО „ИДТН“ СЦБ и Генади Велчев – управител на „Бултекс-1“ ООД;

3. Копия на 2 броя уведомления по електронна поща от 22.09.2018 г. от „Бултекс-1“ ООД до ДАМТН за възникнала и отстранена авария при изкопни работи;

4. „План за провеждане спасителни и аварийно-възстановителни работи“ на „Бултекс-1“ ООД;

5. Договор за абонаментно поддържане № ДП-А от 04.01.2018 г. между „Бултекс-1“ ООД и „Датрикс проект“ ЕООД;

6. Протокол от 22.09.2018 г., подписан от представители на „Бултекс-1“ ООД и „Датрикс проект“ ЕООД, от мястото на аварията за съответствие с „План за провеждане спасителни и аварийно-възстановителни работи“ на „Бултекс-1“ ООД.

В писмото си „Топлофикация Русе“ ЕАД посочва, че на 22.09.2018 г., около 15.00 ч. е настъпила авария на газопровод, който се намира на бул. „България“ № 125, а не на № 133. Този газопровод е собственост на „Бултекс-1“ ООД и е присъединен към газопровода на „Топлофикация Русе“ ЕАД с договор № Д-160 от 09.07.2003 г. Видно от приложените документи, „Бултекс“ ООД има сключен договор № ДП-А от 04.01.2018 г. за абонаментно поддържане на газови съоръжения с „Датрикс проект“ ЕООД - лицензирано по за извършване на поддържане по чл. 36 от ЗИТП и Наредбата за устройство и безопасна експлоатация на преносните и разпределителните газопроводи и на съоръженията, инсталациите и уредите за природен газ. Видно от заключенията в Протокол от 22.09.2018 г., изготвен от представител на „Датрикс проект“ ЕООД, към момента на аварията служители на „Бултекс“ ООД са предприели и изпълнили всички действия, предвидени в приетия и утвърден в дружеството „План за провеждане спасителни и аварийно-възстановителни работи“. Незабавно са уведомени представители на „Пожарна безопасност и защита на населението“ (ПБЗН), МВР и ДАМТН. Представителят на „Датрикс проект“ ЕООД в присъствието на представители на компетентните държавни органи, „Топлофикация Русе“ ЕАД, „Овергаз Мрежи“ АД и на собственика на газопровода, е предприел действия за обезопасяване на съоръженията. Извършено е обследване на причините за аварията с газопровода от ДАМТН – ГД „ИДТН“, РД „ИДТН“ – СЦБ, за което е съставен протокол № 18 от 01.10.2018 г. Видно от същия като причина за станалата авария е посочено извършване на изкопни работи. Изтичането на природен газ е спряно в рамките на 10-15 мин. без пострадали и нанесени вреди.

С писмо с изх. № Е-15-57-2 от 11.06.2019 г. е изискано от „Бултекс-1“ ООД да представи информация за присъединяване на газопроводи на други лица, клиенти на природен газ, към газопровода на „Бултекс-1“ ООД и в случай че има такива присъединени газопроводи, да посочи кои са, на какво основание са присъединени, година на присъединяване, както и дали дружеството извършва пренос или доставка на природен газ за тези лица. С писмото е изискана и информация от кого се потребява количеството

природен газ, което се пренася по газопровода, собственост на „Бултекс-1“ ООД, който е доставчик на природен газ на дружеството, както и копие на договора за доставка на природен газ. Във връзка с възникналата на 22.09.2018 г. авария по газопровода на „Бултекс-1“ ООД е изисквано да се даде подробна информация относно аварията, да се посочат предприетите действия от страна „Бултекс-1“ ООД, извършените проверки и да се предоставят копия на съответните документи, съставени във връзка с отстраняване на аварията.

В писмо с вх. № Е-15-57-2 от 18.06.2019 г. „Бултекс-1“ ООД посочва, че към газопровода, собственост на дружеството, няма присъединени газопроводи на други лица, както и че количеството природен газ, което се пренася по газопровода, собственост на „Бултекс-1“ ООД, е само за собствени нужди.

„Бултекс-1“ ООД е приложило към писмото следните документи:

1. Протокол за обследване на авария със съоръжение с повишена опасност от ДАМТН № 18 от 01.10.2018 г., подписан от Николай Ганчев – главен инспектор в РО „ИДТН“ СЦБ и Генади Велчев – управител на „Бултекс-1“ ООД;

2. Договор за абонаментно поддържане № ДП-А от 04.01.2018 г. между „Бултекс-1“ ООД и „Датрикс проект“ ЕООД;

3. Протокол от 22.09.2018 г., подписан от представители на „Бултекс 1“ ООД и „Датрикс проект“ ЕООД, от мястото на аварията за съответствие с „План за провеждане спасителни и аварийно-възстановителни работи“ на „Бултекс 1“ ООД.

4. Копия на 2 броя уведомления по електронна поща от 22.09.2018 г. от „Бултекс-1“ ООД до ДАМТН за възникнала и отстранена авария при изкопни работи;

5. Договор от 09.07.2003 г. между „Бултекс-1“ ООД и „Топлофикация Русе“ ЕАД за ползване на газопровода, собственост на „Топлофикация Русе“ ЕАД, от Автоматична газорегулираща станция – Изток, гр. Русе до ТЕЦ „Русе“;

6. Договор за доставка на природен газ от 29.08.2018 г. между „Бултекс-1“ ООД и „Булгаргаз“ ЕАД.

Следва да се има предвид, че в изпълнение на Заповед № 3-Е-74 от 10.05.2016 г. на председателя на КЕВР от 17.05.2016 г. до 19.05.2016 г. работна група е извършила проверка на място и по документи на газопровода, собственост на „Топлофикация Русе“ ЕАД, от Автоматична газорегулираща станция - Изток, гр. Русе (собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД) до ТЕЦ „Русе“. Целта на проверката е била да установи фактическото положение и основанията за предоставяне на достъп от страна на „Топлофикация Русе“ ЕАД до собствения му газопровод на клиенти на природен газ, чрез изградени техни газопроводи, присъединени към газопровода на „Топлофикация Русе“ ЕАД, в т.ч. и на „Овергаз Мрежи“ АД за целите на снабдяването на негови клиенти, както и извършването на доставка на природен газ по него и разпределянето на потребените количества природен газ.

Във връзка с настоящата проверка на „Топлофикация Русе“ ЕАД е съставен и връчен Констативен протокол № Г-07 от 21.06.2019 г. На „Бултекс-1“ ООД е съставен и връчен Констативен протокол № Г-08 от 25.06.2019 г.

След анализ на събраните в хода на административното производство данни и доказателства, се установи следното:

„Овергаз Мрежи“ АД има издадена лицензия № Л-441-08 от 30.03.2015 г. за осъществяване на дейността „разпределение на природен газ“ и лицензия № Л-441-12 от 30.03.2015 г. за осъществяване на дейността „снабдяване с природен газ от краен снабдител“ за обособена територия „Дунав“ и общините Русе, Горна Оряховица, Велико Търново, Лясковец, Попово, Разград, Исперих, Ловеч, Павликени и Левски, за срок от 27 години.

„Топлофикация Русе“ ЕАД притежава лицензи № Л-029-03 от 15.11.2000 г. и № Л-030-05 от 15.11.2000 г. за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“ и за дейността „пренос на топлинна енергия“ на територията на град Русе.

„Бултекс-1“ ООД е с предмет на дейност вътрешна и външна търговия, търговско представителство, производство и пласмент на промишлени стоки, стоки за бита и селскостопанска продукция, пласмент и поддръжка на машини и съоръжения и оборудване за тях, както и всяка друга незабранена от закона дейност. Седалището на дружеството е гр. Русе, бул. България № 125.

Газопроводът, собственост на „Бултекс-1“ ООД, е присъединен към газопровода на „Топлофикация Русе“ ЕАД. Между двете дружества има подписан договор от 09.07.2003 г. за ползване на газопровода, собственост на „Топлофикация Русе“ ЕАД. „Бултекс-1“ ООД е сключило договор № ДП-А от 04.01.2018 г. за абонаментно поддържане на газови съоръжения с „Датрикс проект“ ЕООД. На 22.09.2018 г. в гр. Русе, бул. „България“ № 125 е настъпила авария на газопровод, който е собственост на „Бултекс-1“ ООД. Към газопровода на „Бултекс-1“ ООД няма присъединени газопроводи на други клиенти на природен газ. „Бултекс-1“ ООД използва своя газопровод само за собствени нужди.

От извършената през 2016 г. проверка по Заповед № 3-Е-74 от 10.05.2016 г., на база събраните доказателства и направения анализ е установено, че газопроводът на „Топлофикация Русе“ ЕАД и газопроводните отклонения на присъединените клиенти в своята съвкупност са присъединителен газопровод и не представляват нито разпределителна мрежа, нито са елементи от разпределителната мрежа. Установено е, че „Бултекс-1“ ООД е собственик на газопроводно отклонение, присъединено към газопровод на „Топлофикация Русе“ ЕАД. „Топлофикация Русе“ ЕАД не е собственик на газопроводните отклонения, свързващи клиенти към собствените му газопроводи, на инсталациите за регулиране на налягането на природния газ пред присъединените клиенти и на средствата за контролно измерване, монтирани на газопроводите на тези клиенти и не извършва дейностите, присъщи на дейността разпределение на природен газ. За резултатите от проверката е изготвен доклад с вх. № Е-Дк-211 от 11.07.2016 г., приет с Решение от КЕВР по т. 2 от Протокол № 161 от 21.07.2016 г. След датата на проверката - 19.05.2016 г., „Топлофикация Русе“ ЕАД не е сключвало нови договори за присъединяване и не е присъединило нови клиенти към собственото си газопроводно отклонение.

С оглед на горното могат бъдат направени следните изводи:

1. По отношение настъпилата на 22.09.2018 г. авария на газопровода, собственост на „Бултекс-1“ ООД, експлоатацията и поддръжката на конкретния енергиен обект, в т.ч. и обстоятелствата относно самата авария и предприети ли са навременни и адекватни мерки за ограничаване на последствията от нея и от кои лица, КЕВР няма правомощия по ЗЕ. Съгласно чл. 31 от Закона за техническите изисквания към продуктите, държавният орган, който има правомощия по отношение техническия надзор на съоръженията с повишена опасност, е Държавната агенция за метрологичен и технически надзор. Видно от Протокол за обследване на авария със съоръжение с повишена опасност от ДАМТН № 18 от 01.10.2018 г., компетентният орган е предприел съответни действия с оглед правомощията си по закона.

2. По отношение установяване на фактическото положение относно описания казус и осъществяваната дейност по снабдяване и разпределение на природен газ чрез разглежданите газопроводи, не се констатира нарушение на ЗЕ и няма основание да бъде съставен акт за установяване на административно нарушение по чл. 205 от ЗЕ. Извършената проверка на газопроводите на „Топлофикация Русе“ ЕАД и „Бултекс-1“ ООД установи, че двете дружества имат отделни договори за доставка на природен газ с

обществения доставчик „Булгаргаз“ ЕАД и по същите газопроводи не се извършва разпределение на природен газ.

Изказвания по т.6.:

Докладва М. Сиркова. В Комисията са получени писма, с които „Овергаз Мрежи“ АД сезира КЕВР във връзка с авария на газопровод, намиращ се в гр. Русе. От „Овергаз Мрежи“ АД считат, че е налице административно нарушение и искат проверка, която да установи дали по посочения газопровод се извършва дейност, за която ЗЕ изисква лицензия, от лице, което не разполага с такава. Със заповед на председателя на КЕВР е назначена проверка по документи.

В резултат на проверката са направени следните изводи:

По отношение на настъпилата авария на газопровода, собственост на „Бултекс-1“ ООД, експлоатацията и поддръжката на конкретния енергиен обект, КЕВР няма правомощия по ЗЕ. Държавният орган, който има правомощия по отношение техническия надзор на съоръженията с повишена опасност, е Държавната агенция за метрологичен и технически надзор.

По отношение установяване на фактическото положение относно описания казус и осъществяваната дейност по снабдяване и разпределение на природен газ чрез разглежданите газопроводи, не се констатира нарушение на ЗЕ и няма основание да бъде съставен акт за установяване на административно нарушение.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 13, ал. 8, чл. 21, ал. 1, т. 42, чл. 75, ал. 2, т. 1 и т. 2, чл. 76, ал. 2, ал. 4, т. 3 и т. 4 от Закона за енергетиката във връзка с чл. 61 от Административнопроцесуалния кодекс, работната група предлага Комисията да вземе следните решения:

1. Да приеме доклада на работната група;
2. Да приеме протоколно решение:

2.1. КЕВР няма правомощия по Закона за енергетиката за контрол на техническото състояние, експлоатацията и поддръжката на газопроводите. Съгласно чл. 31 от Закона за техническите изисквания към продуктите държавният орган, който има правомощия по отношение техническия надзор на съоръженията с повишена опасност, е Държавната агенция за метрологичен и технически надзор.

2.2. „Топлофикация Русе“ ЕАД и „Бултекс-1“ ООД имат отделни договори за доставка на природен газ с обществения доставчик „Булгаргаз“ ЕАД и по газопроводите, собственост на двете дружества, не се извършва разпределение на природен газ.

3. На „Овергаз Мрежи“ АД, „Топлофикация Русе“ ЕАД и „Бултекс-1“ ООД да бъде изпратен препис-извлечение от протоколното решение по т. 2.

С. Тодорова изрази мнение, че Комисията не може да взима решение, че Комисията няма правомощия. Това не е решение на Комисията.

А. Йорданов каза, че коментарът му е в същата посока, чисто процедурно. Според него в едната част от сигнала, която касае отсъстващи правомощия на Комисията, преписката по административно производство по сигнал трябва да бъде прекратено. Съответно да бъде сезиран компетентният орган, евентуално по реда на АПК. По повод на вторите две заключения, Комисията не може да взима решения, които са абсолютно констативни по характера си. Как Комисията да вземе решение по констатацията, че няма нарушение? А. Йорданов счита, че диспозитивът на решението трябва да се преработи. Обичайно по реда на контрола Комисията приема доклада за сведение, освен ако не дава задължителни указания. А. Йорданов предложи юристът на работната група да каже нещо по този въпрос, по формулираните решения.

П. Кованджиев обясни, че Законът казва...

С. Тодорова говори без микрофон.

Е. Харитоновка каза, че предложението е да се върне представеният доклад от проверката, да се преработи наистина в стила, който трябва да се приложи съгласно контрола, без такива паразитни приказки.

С. Тодорова каза, че Комисията не може да вземе решение, след като работната група е извършила проверка и е констатирала нещо. Комисията какво да реши?

А. Иванова предложи да се преформулира и да остане само т.1. Да приеме доклада на работната група. Т.3 да стане т.2 - Да бъде изпратен препис-извлечение от протоколното решение на заинтересованите страни. Тъй като по отношение на контрола, осъществяван от ДАМТН, е констатирано, че тя вече го е направила, за което има приложен протокол от извършен преглед на газопровода след аварията. Тоест тук не е налице необходимост от сезиране на компетентния орган.

А. Йорданов каза, че промяната е съвсем малка.

Е. Харитоновка попита членовете на Комисията съгласни ли са да бъде направена тази корекция. Да отпадне изречението, в което се отбелязва, че КЕВР не е компетентна да се произнесе.

А. Йорданов отбеляза, че това е в мотивите.

Е. Харитоновка прие изречението да остане.

Е. Харитоновка подложи на гласуване приемането на доклада с предложената корекция.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 13, ал. 8, чл. 21, ал. 1, т. 42, чл. 75, ал. 2, т. 1 и т. 2, чл. 76, ал. 2, ал. 4, т. 3 и т. 8 от Закона за енергетиката във връзка с чл. 61 от Административнопроцесуалния кодекс, Комисията

Р Е Ш И:

1. Приема за сведение доклад относно проверка във връзка с авария на газопровод, намиращ се в гр. Русе, по искане от „Овергаз Мрежи“ АД;

2. Препис-извлечение от протоколното решение да бъде изпратен на „Овергаз Мрежи“ АД, „Топлофикация Русе“ ЕАД и „Бултекс-1“ ООД.

В заседанието по **точка шеста** участват членовете на Комисията Светла Тодорова, Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитоновка, Димитър Кочков.

Решението е взето с **шест гласа „за“** (Светла Тодорова - за, Александър Йорданов – за, Владко Владимиров - за, Георги Златев – за, Евгения Харитоновка – за, Димитър Кочков - за), от които **четири гласа** (Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитоновка) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.

РЕШЕНИЯ ОТ ЗАСЕДАНИЕТО:

По т.1. както следва:

1. Приема доклад относно проект на решение на Министерски съвет за одобряване на проект на Закон за допълнение на Закона за ограничаване изменението на климата;

2. Приема проект на писмо до заместник-министъра на енергетиката.

По т.2. както следва:

1. Приема доклад относно Искане от всички регулаторни органи за изменение на

Предложение на всички ОПС за следваща спецификация и хармонизиране на сетълмента на небаланса в съответствие с чл. 52, пар. 2 от Регламент (ЕС) 2017/2195 от 23 ноември 2017 за създаване на насока за балансиране на електроенергията;

2. Указва на „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД, в ролята му на независим преносен оператор, в срок от 2 месеца да измени Предложение за рамкови указания за създаване и въвеждане на Европейската платформа за процедурата по уравниване на небалансите съгласно чл. 52, пар. 2 от Регламент (ЕС) 2017/2195 от 23 ноември 2017 за създаване на насока за балансиране на електроенергията, в съответствие с общата позиция на националните регулаторни органи.

По т.3. както следва:

1. Приема доклада относно заявление с вх. № Е-ЗЛР-ПД-52 от 19.11.2018 г. за продължаване срока на лицензия за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“ и заявление с вх. № Е-ЗЛР-И-61 от 05.12.2018 г. за изменение/допълнение на лицензия за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“, подадени от „ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД;

2. Насрочва открито заседание по реда на чл. 13, ал. 5, т. 1 от ЗЕ за разглеждане на доклада по т.1 на 11.07.2019 г. от 10:00 ч.;

3. За участие в откритото заседание да бъдат поканени лицата, представляващи „ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД, или други, упълномощени от тях представители на дружеството;

4. Докладът, датата и часът на откритото заседание по т. 2 да бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията.

По т.4. както следва:

1. Приема доклада относно заявление от „Кнежа-газ“ ООД за продължаване срока на лицензии за дейностите „разпределение на природен газ“ и „снабдяване с природен газ от краен снабдител“ за територията на община Кнежа;

2. Насрочва открито заседание по реда на чл. 13, ал. 5, т. 1 от ЗЕ за разглеждане на доклада по т.1 на 11.07.2019 г. от 10:00 ч.;

3. За участие в откритото заседание да бъдат поканени лицата, представляващи „Кнежа-газ“ ООД, или други, упълномощени от тях представители на дружеството;

4. Докладът, датата и часът на откритото заседание по т. 2 да бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията.

По т.5. както следва:

1. Приема доклад относно одобряване на Десетгодишен план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2019-2028 г.;

2. Насрочва обществено обсъждане на Десетгодишния план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2019-2028 г. на 16.07.2018 г. от 10:00 ч. в сградата на КЕВР;

3. За участие в общественото обсъждане да бъдат поканени чрез съобщение на интернет страницата на Комисията всички заинтересовани лица по смисъла на чл. 14, ал. 2 от Закона за енергетиката;

4. Докладът, Десетгодишният план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2018-2027 г., датата и часът на общественото обсъждане да бъдат публикувани на страницата на Комисията в интернет.

5. Определя 14-дневен срок за предоставяне на становища по Десетгодишния план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2019-2028 г.

По т.6. както следва:

1. Приема за сведение доклад относно проверка във връзка с авария на газопровод, намиращ се в гр. Русе, по искане от „Овергаз Мрежи“ АД;

2. Препис-извлечение от протоколното решение да бъде изпратен на „Овергаз Мрежи“ АД, „Топлофикация Русе“ ЕАД и „Бултекс-1“ ООД.

Приложения:

1. Доклад с вх. Е-Дк-406 от 01.07.2019 г. - проект на решение на Министерски съвет за одобряване на проект на Закон за допълнение на Закона за ограничаване изменението на климата;

2. Доклад с вх. № Е-Дк-Е-Дк-402 от 01.07.2019 г. - искане от всички регулаторни органи за изменение на Предложение на всички ОПС за следваща спецификация и хармонизиране на сетълмента на небаланса в съответствие с чл. 52, пар. 2 от Регламент (ЕС) 2017/2195 от 23 ноември 2017 за създаване на насока за балансиране на електроенергията;

3. Доклад с вх. № Е-Дк-403 от 01.07.2019 г. - заявление с вх. № Е-ЗЛР-ПД-52 от 19.11.2018 г. за продължаване срока на лицензия за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“ и заявление с вх. № Е-ЗЛР-И-61 от 05.12.2018 г. за изменение/допълнение на лицензия за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“, подадени от „ТЕЦ Горна Оряховица“ ЕАД;

4. Доклад с вх. № Е-Дк-404 от 01.07.2019 г. - заявление от „Кнежа-газ“ ООД за продължаване срока на лицензии за дейностите „разпределение на природен газ“ и „снабдяване с природен газ от краен снабдител“ за територията на община Кнежа;

5. Доклад вх. № Е-Дк-405 от 01.07.2018 г. - одобряване на Десетгодишен план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2019-2028 г.;

6. Доклад с вх. № Е-Дк-407 от 01.07.2019 г. - проверка във връзка с авария на газопровод, намиращ се в гр. Русе, по искане от „Овергаз Мрежи“ АД

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

.....
(С. Тодорова)

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н.ИВАНОВ

.....
(А. Йорданов)

.....
(В. Владимиров)

.....
(Г. Златев)

ЗА ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

.....
(Е. Хаританова)

Ю. МИТЕВ
(съгласно Заповед № 541/25.06.2019 г.)

.....
(Д. Кочков)

Протоколирал:

(А. Фикова - главен експерт)